

تَقْوِيمُ مَعَارِفٍ ١٣٠٦ هجری شمسی



زمین است آجاگاه زمان نشأت و پرورش گمان

تَقْوِیَةُ مَعَارِفِ

سال ۱۳۰۶ هجری شمسی

(۱۳۴۵-۱۳۴۶) هجری قمری

(۱۹۲۷-۱۹۲۸) میلادی

کتابخانه اهدائی علی اصغر حکمت
تألیف
۱۳۴۰

میرزا علی اصغر خان حکمت

تعطیلات رسمی در سال ۱۳۰۶ هجری شمسی

فروردین ۱-۲-۳-۴-۵-۶-۷ (از تحویل سال تا یک هفته تعطیل است)

۱۳ (سیزدهم عید) ۱۴ (عید فطر)

اردیبهشت ۴ (تاجگذاری شاهنشاه بهمنی)

۲۲ (تولد حضرت رضا ع)

خرداد ۱۹ (عید اضحی) - ۲۷ (عید غدیر)

تیر ۱۶-۱۷-۱۸-۱۹-۲۰ (ز هشم تا دوازدهم محرم)

مرداد ۱۴ (عید مشروطیت در ایران) - ۲۲ (شهادت حضرت رضا ع) - ۲۶ (اربعین)

شهریور ۲ (قتل حضرت امام حسن ع) - ۱۰ (وفات حضرت رسول ص) - ۲۲ (مولود حضرت رسول ص)

آبان ۱۶ (وفات حضرت فاطمه ع)

آذر ۲۵ (جوس اعلی حضرت شاهنشاه بهمنی) - ۲۳ (مولود حضرت فاطمه ع)

دی ۱۶ (تولد حضرت امیر ع) - ۳۰ (مبعث)

بهمن ۶ (مولود حضرت سید الشهدا ع) - ۱۸ (مولود حضرت قائم ع)

اسفند ۲۹ (شب عید نوروز)

۸۶۳۲۸

۵

CE 61

P.4H4

1306

(جوزا)
۱۳۰۶ شمسی



خرواو

۱۳۴۵
هجری قمری

۱۹۲۷	ایام	۱۳۰۶	۱۳۰۵	۱۳۰۴	وقایع و یادداشت ها	۱۳۰۳	۱۳۰۲	۱۳۰۱	۱۳۰۰	میلادی
۱	دو شنبه	۲۳	۲۱	۲۰		۲۳	۲۱	۲۰	۲۰	۱۳۰۰
۲	سه شنبه	۲۴	۲۲	۲۱		۲۴	۲۲	۲۱	۲۱	۱۳۰۱
۳	چهارشنبه	۲۵	۲۳	۲۲		۲۵	۲۳	۲۲	۲۲	۱۳۰۲
۴	پنجشنبه	۲۶	۲۴	۲۳	آغار کرم - اسالیمون	۲۶	۲۴	۲۳	۲۳	۱۳۰۳
۵	جمعه	۲۷	۲۵	۲۴		۲۷	۲۵	۲۴	۲۴	۱۳۰۴
۶	شنبه	۲۸	۲۶	۲۵		۲۸	۲۶	۲۵	۲۵	۱۳۰۵
۷	یکشنبه	۲۹	۲۷	۲۶		۲۹	۲۷	۲۶	۲۶	۱۳۰۶
۸	دو شنبه	۳۰	۲۸	۲۷	یادگار سربازهای مقتول در جنگ در آرمین	۳۰	۲۸	۲۷	۲۷	۱۳۰۷
۹	سه شنبه	۳۱	۲۹	۲۸	وفات امام محمد تقی ع - سال ۱۲۲۰ هـ	۳۱	۲۹	۲۸	۲۸	۱۳۰۸
۱۰	چهارشنبه	۱	۳۰	۲۹	روزین	۱	۳۰	۲۹	۲۹	۱۳۰۹
۱۱	پنجشنبه	۲	۳۱	۳۰		۲	۳۱	۳۰	۳۰	۱۳۱۰
۱۲	جمعه	۳	۱	۳۱	تولد زورچشم پادشاه انگلیس ۱۸۶۵ م	۳	۱	۳۱	۳۱	۱۳۱۱
۱۳	شنبه	۴	۲	۱		۴	۲	۱	۱	۱۳۱۲
۱۴	یکشنبه	۵	۳	۲		۵	۳	۲	۲	۱۳۱۳
۱۵	دو شنبه	۶	۴	۳	(در شنبه پانته گوت)	۶	۴	۳	۳	۱۳۱۴

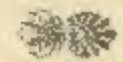
در فصل بهار برای مضمی اشخاص قبل خواب زیاد میشود و متأسفانه اشخاص بیکار این میل مفرط را بعد کمال تغیب میکنند و رفته رفته خواب زیاد مزاج را به تبلی عادت داده بدن را مست و فریه و دماغ را هکدر میکند چنین وجودها متوجهاً حاصل و باطل میشوند برای خواب نباید بیش از هفت الی هشت ساعت در شبانه روز قرار داد و صبح در ساعت معینی باید بجا بگی از بستر بیرون جست و پس از ادای فریضه ورزش بفرمود

اختراعات و اکتشافات

کلمات منتخبه

۱۰ - منع برده قروشی - در سال ۱۷۹۲ در پارلمان انگلیس ویاغرفورس Witherforce قانون منع خرید و فروش غلام و کنیز را در مستعمرات انگلیس پیشنهاد نموده و تصویب شد و مقارن همان اوقات مجلس انقلاب فرانسه قانون منع برده قروشی راوسنم نموده و فرانسه در جمهوری ۱۸۴۸ بطور قطع این قانون را بموقع اجرا گذاشت

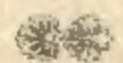
الفک اذا کثر ماله بما یأخذ من رغبته کان کمن یسرق سطح یت بهما یقتله من قواعد بیانه
(کسری انوشیروان)



توانکرا - دل درویش خود بدست آورد که سخن زد و کنج درم نخواهد ماند
بر این روان زبرد نوشته اند برز که جز نکستی اهل کرم نخواهد ماند
حافظ



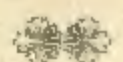
عادل پید شانی باشد نگاهداورنده نه کرکی باشد درنده و سرهی باشد بر زخم دریشان نه ناوکی بر دل درویشان
نقطه سلیمانیه



۱۱ - اسلوب متری - در سال ۱۸۰۰ م دولت فرانسه اسلوب متریک را در اوزان و مقایس اتخاذ نمود که بر طبق آن واحد مقیاس متر و واحد وزن کیلوگرام است امروزه اسلوب متریک را بطور اجباری یا اختیاری تقریباً تمام دول دنیا معمول نموده اند دولت ایران نیز بموجب قانون مصوبه خرداد ۱۳۰۴ این اسلوب را قانونی و اجباری نمود

۱۲ - تلخیص آبله - ملریشه آبله کوی را طیبی انگلیسی موسوم به ژنر Jenner در اروپا معمول نمود وی ملاحظه نموده بود که آبله گاو را میتوان بواسطه تلخیص یا نشان وسیله تامین نفوس انسانی از خطر آبله قرار داد

خلق همه یکسره نهی خداوند هیچ نه بشکن از این نهال و نه برکن دست خداوند کار باغ دراز است بر خس و بر خاور چونکه بر گل و سوسن - ناصر خسرو -





مرداد

۱۳۴۶
هجری قمری

ایام	روز	تاریخ	وقایع و یادداشت ها	مجموع
دو شنبه	۱۶	۱۰	غیرت قوت کریمه	۲۹
سه شنبه	۱۷	۱۱		۳۰
چهارشنبه	۱۸	۱۲		۳۱
پنجشنبه	۱۹	۱۳	عبد ملی جوهری آمان	۳۲
جمعه	۲۰	۱۴		۳۳
شنبه	۲۱	۱۵		۳۴
یکشنبه	۲۲	۱۶	مرد ملی افغانستان از ۲۶ الی ۲۹ اسد	۳۵
دو شنبه	۲۳	۱۷	شهادت حسن و حسین علیهما السلام	۳۶
سه شنبه	۲۴	۱۸		۳۷
چهارشنبه	۲۵	۱۹		۳۸
پنجشنبه	۲۶	۲۰	اربعین	۳۹
جمعه	۲۷	۲۱		۴۰
شنبه	۲۸	۲۲		۴۱
یکشنبه	۲۹	۲۳		۴۲
دو شنبه	۳۰	۲۴		۴۳
سه شنبه	۳۱	۲۵		۴۴

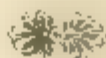
فورا بعد از غذا نباید کتاب خواند یا کار دماغی کرد - یا معده پر قورا بعد از غذا نباید استعجم نمود مانع از هضم غذا شده یا تولید سوء هاضمه می نماید گاهی هم خطرناک است

در غیر موقع ساعات غذا میوه و تنقلات خوردن تولید سوء هاضمه مینماید

(دکتر لقمان الملک)

کلمات منتخبه

چند رجل الى النبي ص فقال يا رسول الله ما العالم قال الانبياء قال ثم ما مد قال الاستيعاق قال ثم ما مد قال الحفظ قال ثم ما مد قال د العمل به قال ثم ما مد قال الفشء (عن ابو عبد الله ع)



بندازه بود باید نمود
تجالت نبرد آنکه نبود و بود

که بیون عربیت برکسته از سرش
نمان کهن چیده در برش
(سدهی)



از پند های ملک عادل نوشیروان
است که گفت - ار کرمنگی مردن به
که بنای فرومایگان سپر شدن - و در
آب مردن به که از شوکان زهارخواستن
(قاپوس نامه)



هرچ ذکر زآمین و رفتن شود باخیری
چند کار نماندهی عمر زیاد از سر جیل
وقت را در غیبت که گذشت آنچه گذشت
نخورده اند تا شده خود مرده اند
(این بیت)



اختراعات و اکتشافات

۲۵ سر قلم فولاد - در سال ۱۸۴۸ م.
یکتر کارگر موسوم به جیل Gillet
نمونه فولادی را ساخت در سال ۱۸۴۰
م. بری Perry یک شکاف و یک
منفذ کوچکی در وسط سر قلم قرار داد
ترقی شایانی در این حرفه حاصل گردید
بناصه طبلی در سال ۱۸۴۰ کارگر مذکور
۱۰۰۰ خرور فولاد به مصرف ساختن سر
قلم رسانید

۲۶ پاکت - در سال ۱۸۴۰ کتابفروشی انگلیسی
موسوم به بریور Brewer اولین پاکت را
برای سهامله اختراع نمود که بواسطه
پلم الکوی فلزی رونهای کاغذ را بریده
و آنرا تا مدتی در سال ۱۸۴۵ میل
Hill اولین ماشین پاکت سازی را
اختراع نمود

۲۷ الفبای کوران - در سال ۱۸۳۹
یکتر فرانسوی موسوم به لوی بریل
L. Braille که کور را از طریق
خود نیز از سن سه سالگی کور شده بود
بر طبق دستور خطی پاریه الفبای
کوران را بوسیله حروفه برجسته قبل
ساخته نمود و بعد در سال ۱۸۷۹
این طریق در همه جا عمومیت یافت

(سبته)

۱۳۰۶ شمسی

شهریور



۱۳۴۶

هجری قمری

سجی

ایام	روز	تاریخ	وقایع و یادداشت ها	تاریخ	روز
چهارشنبه	۱	۲۶	اول سبته - عید فکه، لیل	۲۶	۱
پنجشنبه	۲	۲۷		۲۷	۲
شنبه	۳	۲۸	شهادت حضرت امام حسن و امام حسین (ع)	۲۸	۳
یکشنبه	۴	۲۹	حضرت رسول خدا ص (ع)	۲۹	۴
دوشنبه	۵	۳۰		۳۰	۵
سه شنبه	۶	۳۱		۳۱	۶
چهارشنبه	۷	۱	اول و پاهلین ملکه هند ۱۸۸۰	۱	۷
پنجشنبه	۸	۲	عید کشاور در امریکای شمالی	۲	۸
شنبه	۹	۳		۳	۹
یکشنبه	۱۰	۴		۴	۱۰
دوشنبه	۱۱	۵		۵	۱۱
سه شنبه	۱۲	۶		۶	۱۲
چهارشنبه	۱۳	۷	وفات امام حسن عسکری ع سال ۵۲۰	۷	۱۳
پنجشنبه	۱۴	۸		۸	۱۴
شنبه	۱۵	۹		۹	۱۵
یکشنبه	۱۶	۱۰		۱۰	۱۶

از ریه های باخون دماغ، تا رسیدن حایب، به ترتیب ذیل میتوان بد چگونگی کشید:

۱. دکه های بته و ایراهن سریش را باز کشید تا کلوی سریش در تحت فشار باشد.
۲. سریش را وادارید که طوری به نشاند که گردش تحت فشار واقع شود پس سریش را به خیلی عقب و نه خیلی متقابل بجاو نگاه دارد. ۳. تمام قسمت نرم ریه سریش را به نسیجی را که از گوشت و غضروف است میان دو انگشت دست راست گرفته و به قدر کفایت ولی بدون سده بریش فشار دهید و قریب تا یک ربع ساعت. این سال آن را نگاه دارید.
۴. در همان حین قسری بخ یا برف به پیشانی و بالای پیش سریش بخالید.

چگونگی کلمات مستخبره

لا تملوا العلم لعلوا به العلم و تملوا وجه الناس العلم و ابتوا نحو لكم ما عبد الله بقائه يوم و بقی و یبند ماسوا

(حدیث نبوی)



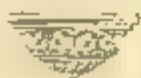
بطلان کبر و منزلت نبوی و من خلت شمس مشرق شباب آلوده
بک وصاف شو و از جهاد ملیت بدر آ
کاف صافی نهد آب تراب آلوده
حافظ



خوار ترین سیدان درویش است که
مناست نوازگران کند و غریز ترین سیدان
نوانگری که مذهب درویشان نباید
ایر عبد الله قری تاریخ کریمه



مکن توجع بخود این خوی به را
برست دیگران کن خوی خود را
چو دارد خوی تو مردم سرشتی
هم اینجا و هم آنجا در پیشانی
نظامی



اختراعات و اکتشافات

۳۸ تلگراف - در سال ۱۸۳۳ اولین
خط تلگراف الکتریکی ثابت ساخته
شد. در سال ۱۸۴۰ مورس امریکائی
Morse اسباب ثابت علامت را اختراع
نموده و در ۱۸۵۵ هوخ Houghe
اسباب اختراع کرد که بوسیله حروف
چپ و راست و نشانی علامت تلگراف می نمود
اولین سیم تلگراف در ایران در سال
۱۲۷۰ هجری از طهران به سلطانیه و از آنجا
به تبریز کشیده شد

۳۹ کبریت - در سال ۱۸۳۲ اولین
کبریت کوکری اختراع شد که بوسیله
کشدن آن روی کاشه های مرمل مشعل میشد
در سال ۱۸۵۸ لاندسترم سویدی
Landstern همان اسلوب را تکمیل نموده
و استعمال کبریت کوکری عمومیست یافت

۴۰ دستکاه یخ سازی - در سال
۱۸۳۴ ماشین یخ سازی بوسیله اثر
پارکینز انگلیسی Parkins اختراع نمود
در ۱۸۶۰ کاره فرانسوی Carre
صافکن یخ مصنوعی را بوسیله تغییر اولیک
اختراع کرد. این اختراع برای تغذیه و
شراب دارای قدر و قیمت زیاد است.



1727

محمدری قمری

روز	تاریخ	وقایع و یادداشت ها	۱۳۳۷	۱۳۳۸	۱۳۳۹	ایام
۱	۱۳۳۷/۱/۱	پایان سال ۱۳۳۷	۱	۱۳	۱۶	یکشنبه
۲	۱۳۳۷/۱/۲		۲	۱۴	۱۷	دو شنبه
۳	۱۳۳۷/۱/۳		۳	۱۵	۱۸	سه شنبه
۴	۱۳۳۷/۱/۴		۴	۱۶	۱۹	چهارشنبه
۵	۱۳۳۷/۱/۵		۵	۱۷	۲۰	پنجشنبه
۶	۱۳۳۷/۱/۶		۶	۱۸	۲۱	جمعه
۷	۱۳۳۷/۱/۷		۷	۱۹	۲۲	شنبه
۸	۱۳۳۷/۱/۸		۸	۲۰	۲۳	یکشنبه
۹	۱۳۳۷/۱/۹		۹	۲۱	۲۴	دو شنبه
۱۰	۱۳۳۷/۱/۱۰		۱۰	۲۲	۲۵	سه شنبه
۱۱	۱۳۳۷/۱/۱۱		۱۱	۲۳	۲۶	چهارشنبه
۱۲	۱۳۳۷/۱/۱۲		۱۲	۲۴	۲۷	پنجشنبه
۱۳	۱۳۳۷/۱/۱۳		۱۳	۲۵	۲۸	جمعه
۱۴	۱۳۳۷/۱/۱۴		۱۴	۲۶	۲۹	شنبه
۱۵	۱۳۳۷/۱/۱۵		۱۵	۲۷	۳۰	یکشنبه

خوردن میوه زیاد خصوصاً بطور نادر مرتب هولد آسوال خوردن میوه
شد بهترین شقوق آنست که مقدار مینوی میوه بعد از غذا صرفه نمایند که ممکن است
را مرتب نکرده میدارد یا اینکه عوضی لقمه العیاج مصرف کنید بشرط اینکه خارج
از حله اعتدال نباشد.

آشامیدن آب سرد زیاد، بستان، خصوصاً تحت اقراف، مضم غذا، و اختل و معده را متعصب و میللا به استرخا میکند (دکتر حکیم عظیم)

اختراعات و اکتشافات

۲۸. ج. ر. ا. غ. خطبه در سال ۱۸۵۵
اعتراف لامبی نقطی و نوع پوست، قبل
در ۱۷۸۳ یکی از اهالی ژانودوسوم به اگراند
Agrand در عوین شمع و شعبان گاه
جای شعبی که در داخل آن هوا جریان
داد (ژاله) شام نهاده بود.

۱ - تجربه نظری در سال ۱۳۵۹
تجربه تجزیه نظری اختراع شده ، نور هر
جسم مشتمل بر دو حالت عبور از یک منشور
است ، انعکاس تجزیه میشود و پان واسطه
میتوان مواضع هر یک از اجسام را مشخص
داد . همین وسیله را در اجسام سماوی
بکار برده و بواسطه تجزیه نظری دانسته
اند که اجرام سماوی از فضا نظر
شیبائی دارای همان ویژگی هستند که
کره ارض ما را میباشند

(کلیات مکتوبہ)

أول عائلة النمل أيضاً دون التبرع بالعلم
فلا تكلين ذرياً تيا صالحاً ليست
بالسحاح إذا اختلفت بالبحر ليست
منهم من غلبت دخل في الشبهات تناف
الحر دغيت أول الجرائم غمر العاصفة
(عن كلام بعض أهلنا)

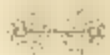


دوشم ز آبلی چه خوش آید که مسرود:
کل گوشه بین کد مرز شاخ درخت خورش
نواهی که است و دست چنان رفیق بگذرد
بگذرد عهد است و دستهای سبزه خورش

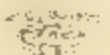


نوری آن است که هیچکس دامن او
نگیرد و جواز نگیرد آنگاه دامن کی
نگیری؟

البرهاني - طابع دار الفقه



مرد عقل جوان بخت را -
یا از او می بلند گردد دوست
یا - یا - یا - دشمن را
- - - - -



(عرب)

۱۳۰۶ شمسی

آبان



۱۳۴۶

هجری قمری

ایام	روز	تاریخ	وقایع و یادداشت ها	تاریخ	روز
دوشنبه	۱	۲۷	تجلیل بپنج عقرب مسامت و دو دقیقه گذشته از روز دوشنبه - اول مغرب	۲۷	۲۶
سه شنبه	۲	۲۸		۲۸	۲۷
چهارشنبه	۳	۲۹		۲۹	۲۸
پنجشنبه	۴	۱	اول جمادی الاولی ۱۳۴۶	۱	۲۹
جمعه	۵	۲		۲	۳۰
شنبه	۶	۳		۳	۳۱
یکشنبه	۷	۴		۴	۱
دوشنبه	۸	۵		۵	۲
سه شنبه	۹	۶	حکیم احمد شاه و آفراس سلطنت قاجاریه ۱۳۰۴ شمسی	۶	۳
چهارشنبه	۱۰	۷		۷	۴
پنجشنبه	۱۱	۸		۸	۵
جمعه	۱۲	۹		۹	۶
شنبه	۱۳	۱۰		۱۰	۷
یکشنبه	۱۴	۱۱		۱۱	۸
دوشنبه	۱۵	۱۲	عید بالشویکی در روسیه	۱۲	۹

تب و نوبه یکی از امراض مهم و کشنده است این مرض بنوعی طویل مخصوص که در خون انسان غر میکند روز منجمد. طویل میشود در مقدار پشه مخصوصی است و آن پشه از خون زیست میکند - پشه نوبه شخص نوبه را میزند و برای تقلید خودش خون او را می مکد - بعضی اینکه پشه کسی را زد و مثلاً ۱۰ بواسطه نیش پشه وارد خون او شده و در آنجا سرعت تو کرده و در چند ساعت در آن شخص تب و نوبه بروز میکند پس اگر در خانه یا شهری یک نفر نوبه باشد مرض او بنوعی پشه نوبه به اشخاص سالم سرایت میکند (دکتر آقمان افلک)

کلمات منتخبه

اذا بيلك الناس لاثم لا يستلون وان الله عليه قتل و مفتاحه المنطقه

(ابوعبدالله ع)



دو جنسی که کشته در نهان پیش طبیب نوبه او بی سبی قابل درمان نشود - حاکم -



کرم خور تاریخی و کرم گوی نادیدنی رنجیده و کرم شب تاز ادراک سال محروم بپوشان - قاتل



بگو گفت - آنکس که اخرون خورد چو بر خوان نشید خورش بشمرد نیاند فراوان خورش تندوست بزرگ آنکه او تندوستی بجست فردوسی



اختراعات و اکتشافات

۴۱. چرخ چاپ دواد و سرپ - در سال ۱۸۶۲ م. چرخ دواد و سرپ طبع اختراع گردید که تعلیم مهم طبع روی استوانه میباشد. حروف را روی یک کلیشه چیده و اوله کافه روی آن می چرخد و لا بنطع باز میشود. این طرز چاپ را امروز برای طبع روزنامهات در مطابع بزرگ بکار میبرند و قریب به یک هزار صفحه را در یک ساعت چاپ میکنند

۴۲. صلب اهر - در سال ۱۸۶۴ هنری دوالت Durant با اول اول کر صلب اهر را تشکیل داد که عبارت است از مؤسسه بین المللی برای نگهداری و پرستاری مجروحین در موقع جنگ.

۴۳. دیانیت - در سال ۱۸۶۶. نوبل سوییدی Nobel که مؤسس جایزه نوبل و موسوم بنام اوست دیانیت را اکتداری قوم احراقه فوق العاده میشد اختراع کرد چون با نسل سربه محرق میشود آنرا با کمال سهولت در فشانهای حراق بکار میبرند. دیانیت در کنارهای بزرگ نفت و خطر اوضاعی خدمات بزرگ کرده است

۴۴. اسباب نقره - در سال ۱۸۶۷ اولین ماشین نقره قابل استعمال در آمریکا ساخته شد در اوایل قرن هجدهم برای اختراع آن در فرانسه مساعی اولیه بکار برده شده است.

(قوس)

۱۳۰۶ شمسی



آذر

۱۳۴۶

هجری قمری

مجموعی

ایام	روز	تاریخ	وقایع و یادداشت ها	تاریخ	روز
چهارشنبه	۱	۲۸	اول قوس	۲۲	۲۸
پنجشنبه	۲	۲۹	عید شکرانه در آمریکا	۲۳	۲۹
جمعه	۳	۳۰	جلوس و تهنیت ملکه در ۱۸۹۰	۲۴	۳۰
شنبه	۴	۳۱	اول جادی الالب ۱۳۴۶	۲۵	۳۱
یکشنبه	۵	۱		۲۶	۱
دوشنبه	۶	۲	شهادت امام حسن و هوی ۸۳۹	۲۷	۲
سه شنبه	۷	۳		۲۸	۳
چهارشنبه	۸	۴		۲۹	۴
پنجشنبه	۹	۵	اول دسامبر ۱۹۲۷	۳۰	۵
جمعه	۱۰	۶		۳۱	۶
شنبه	۱۱	۷		۱	۷
یکشنبه	۱۲	۸		۲	۸
دوشنبه	۱۳	۹		۳	۹
سه شنبه	۱۴	۱۰		۴	۱۰
چهارشنبه	۱۵	۱۱		۵	۱۱
		۱۲		۶	۱۲
		۱۳		۷	۱۳
		۱۴		۸	۱۴
		۱۵		۹	۱۵
		۱۶		۱۰	۱۶
		۱۷		۱۱	۱۷
		۱۸		۱۲	۱۸
		۱۹		۱۳	۱۹
		۲۰		۱۴	۲۰
		۲۱		۱۵	۲۱
		۲۲		۱۶	۲۲
		۲۳		۱۷	۲۳
		۲۴		۱۸	۲۴
		۲۵		۱۹	۲۵
		۲۶		۲۰	۲۶
		۲۷		۲۱	۲۷
		۲۸		۲۲	۲۸
		۲۹		۲۳	۲۹
		۳۰		۲۴	۳۰
		۳۱		۲۵	۳۱

امتراج الفصلین

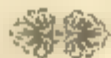
آگر چه با قاشق غذا تناول میکنند و حرکت از شستن دستها و انگشتها با صابون قبل از نشستن بطعام ظلت نکنند
فرمی زیاد باعث فرسودگی قلب میشود و زبان آن سبز است و جلوگیری از آن علاوه بر تغذیه غذا نیازمند در بین طعام است
ظرف آب و خوراک مشترک در میان و حوله مشترک میگذار و بی قیام مشترک نیم و اسباب حمام مشترک میتوانند بسبب سرایت امراض بشوند (دکتر حکیم اعظم)

عزایات منتخبه

قال رسول الله ص من علم احدكم شئ منك رقه قيل دايمه ويشره ۲۲ قال بل باسمه وينه ۲۳



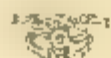
يك دل سوخت بنواز ككاري است عظيم
درد آزار دل خلق چه گاري باشد
خا كشاران چدين را بخانده بشكر
نوحه داني كدر اين كردسوازي باشد
ابن عييز



در نیت مردن به که حاجت پیش
کی برود
هر رفته دوشن به و الزام کش صبر
گر بهر جامه رفته بر خواجگان نوشت
حق که با حقوت دیزخ برادر است
رفتن بیامردی همسایه در بهشت
(سعدی)



روز در کعب هنر کوش که می خوردن روز
دل چون آبه در زنگه طالع اندازد
حافظ



اختراعات و اکتشافات

۲۸. دینامو - در سال ۱۸۷۰ م. اولین
دینامو اختراع گردید و آن ماشینی است
قوی که بوسیله آن انرژی یا مساعی
مکانیکی بصالحی الکتریکی منتقل میشود

۱۹. اتحاد پستی بین المللی - در سال
۱۸۷۴ در شهر برن اولین کنگره اتحاد
پستی عوالم بین المللی تشکیل گردید.

۵۰. انومیل - در حدود سال ۱۸۷۵
اولین عمده شود رو که بوسیله لفظ حرکت
میکرد ساخته شد. در ۱۸۸۶ اولین کالسکه
که موتور آن با بنرین حرکت می نمود ظاهر
و سید و در ۱۸۸۹ اولین انومیل الکتریکی
اختراع گردید.

۵۱. تلفون - در سال ۱۸۸۵
ار این تلفون را اندر امریکابل امریکایی اختراع
نمود و در ۱۸۷۸ اختراع میکروفون بوقوع
پیوست که ضعیفترین اصوات را ثبت کرده و
از بعدترین مسافتات وسیله مکالمه بدست میدهد



۱۳۴۶

هجری قمری

مسیحی

ایام	روز	تاریخ	دقایق و یادداشت ها	مسیحی
پنجشنبه	۱۶	۱۲	۸ جلوس گوساو پادشاه سوئد ۱۹۰۷	۲۲
شنبه	۱۷	۱۱	۹ تحویل کلی فرمینی شب جمعه	۲۳
شنبه	۱۸	۱۵	۱۰	۲۴
یکشنبه	۱۹	۱۶	۱۱	۲۵
دوشنبه	۲۰	۱۷	۱۲	۲۶
سه شنبه	۲۱	۱۸	۱۳	۲۷
چهارشنبه	۲۲	۱۹	۱۴	۲۸
پنجشنبه	۲۳	۲۰	۱۵	۲۹
شنبه	۲۴	۲۱	۱۶	۳۰
یکشنبه	۲۵	۲۲	۱۷	۳۱
دوشنبه	۲۶	۲۳	۱۸	۱
سه شنبه	۲۷	۲۴	۱۹	۲
چهارشنبه	۲۸	۲۵	۲۰	۳
پنجشنبه	۲۹	۲۶	۲۱	۴
شنبه	۳۰	۲۷	۲۲	۵

و قتیکه محلی از بدنمان ریزد میشود آرا از آب و خاک و گرد و غیره حفظ کنید کمی نئورید روی زخم زده و روی آن پارچه نازک دوختن بپندید تا از میغروب محفوظ مانده زود خوب شود

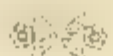
همیشه تابسان در زمستان در ریه بند بخوابید ولی در ریه بندی که منتهی به صبر و پایداری باشد اگر نوبه گرفته بدین معطلی اذیت روز بیک ماه روزی شش نفوذ جوهر کنند بخوابید برای اینکه دائما از آن محفوظ باشید مخصوصا در جاهاتی که مرتب نوبه مست روزی بدر یک نفوذ و نیم عصرها جوهر کنند بخوابید (دکتر تهمین الملک)

کلمات متخیه

قال صلى الله عليه « قَبِلُوا الْعَمَلُ »
قَبِلَ دوما قَبِلَ دوما قال « كَتَبَهُ »



پیش دین که کاری که دارد دوام
بندی پیروز از آن حشر هم
آشو کاری که نای نبرد پس
پیر دست بازی بیکر ذکر ۱۹
(فردوسی)



یکی از حکمای پادشاهی گفت : ستم
کرت حق را از مرید رعیتی بدو ستمی
روانی و بدستکاری تنهای ایشان را در
رجه اطاعت در آورده دنیای ایشان را
بمسلمه لطف و مهربانی نفوذ کشانی
(نعمه سنجایی)



هر بخورده بدیکران بخوران
از نهدل سفاکت نوری
جف باشد که حاصل هد عمر
بکفاری که تا برد دگری ۲
ان بین



اختراعات و اکتشافات

۵۲ . نازل الصوت - در سال ۱۸۷۷ م.
داشتند آمریکائی ادیسون Edison اولین
تئوگراف را اختراع نمود . که اکنون
ترقی عظیم و انتشار فراوانی حاصل نموده است

۵۳ . لامب الکتریک - در سال
۱۸۷۸ ادیسون امریکائی اولین لامب
الکتریک را با بولبی متعار و عملی اختراع
کرد . اگر چه در ۱۸۳۸ استفاده از نور
الکتریک را در روکش نمود و آنرا
بکار برده بودند شکن طرز و اسلوب عمل
کاملا سهل و امکان پذیر شده بود .

۵۴ . بالون دیرپایل - در سال ۱۸۸۱
که اندران فرانسوی رنارد Renard اولین
مسافرت را با بالون دیرپایل انجام داد .
ماشینی که او فکر کرده و ساخته بود بدم
صالح و تکمیل شد .

۵۵ . تونل - در سال ۱۸۷۲ م. خود
راه آهن کوئزت که دارای هشتاد تونل بود
افتتاح شد طولانی ترین آنها ۱۴۹۸۴
متر طول دارد و در مدت دو سال ساختمان
آن طولی انجامید .

(جدی)

۱۳۰۶ شمسی



وی

۱۳۴۶

هجری قمری

۱۹۲۷

ایام	۱۳۴۶	۱۳۴۷	۱۳۴۸	وقایع و یادداشت ها	تاریخ	تاریخ
۱	۲۸	۲۹	۱	اول برج جدی - اول جمعه روز شنبه	۱۳۴۶	۱۳۴۷
۲	۲۹	۳۰	۲	کوف جزئی شمس	۱۳۴۶	۱۳۴۷
۳	۳۰	۳۱	۳	عید وکیل میلاد مسیح ع	۱۳۴۶	۱۳۴۷
۴	۳۱	۱	۴	اول رجب المرجب ۱۳۴۶ هـ	۱۳۴۶	۱۳۴۷
۵	۱	۲	۵		۱۳۴۶	۱۳۴۷
۶	۲	۳	۶	ولادت امام علی النقی ع (۹۵۵ هـ)	۱۳۴۶	۱۳۴۷
۷	۳	۴	۷	لیلة الرغائب	۱۳۴۶	۱۳۴۷
۸	۴	۵	۸		۱۳۴۶	۱۳۴۷
۹	۵	۶	۹		۱۳۴۶	۱۳۴۷
۱۰	۶	۷	۱۰	اول ذی القعدة سال ۱۳۴۸	۱۳۴۶	۱۳۴۷
۱۱	۷	۸	۱۱		۱۳۴۶	۱۳۴۷
۱۲	۸	۹	۱۲	کوف حلقه الدوری شمس غیر مرئی در جنوب	۱۳۴۶	۱۳۴۷
۱۳	۹	۱۰	۱۳	ولادت امام محمد تقی ع بقولی	۱۳۴۶	۱۳۴۷
۱۴	۱۰	۱۱	۱۴		۱۳۴۶	۱۳۴۷
۱۵	۱۱	۱۲	۱۵	شاه شویان کنولیک	۱۳۴۶	۱۳۴۷

مشروب همیشه مفید است و در زمستان که بعضی سردی هوا را بجهت قرار بدهند ضررش بیشتر است
 يك علت اینكه رنگ شما خوب نیست نفس در اطانیهای است که در بهای آن است
 و روزه های آن مسعود است و جوی در آن اطاق سبکوار میکنند پس به اینکه زمستان
 و هوای سرد است باید کاهی پنجره را باز و هوای اطاق را تودید کرد
 برای رفع صداع اگر دوا موجود باشد دوسه نجان خواهد یافت خواهد بود
 دم گرفته دوسه مثقال پرسیاوشان چغندر مسکن سرفه است (دکتر حکیم اعظم)

کلمات منتخبه

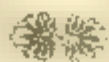
طیک نیز الواح کلیه

و نردوزی القری و نیرالایند

ولا تصین الا نقیا موقدا

علیفا ذکا منجزا لدوام

(دیوان منسوب بامیر المومنین ح)



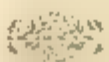
و کجکونی سفین را قدر کم آید

کمی گو دستگیر شد غنیمت گشت

چو صبح صادق آمد راست گفتار

جهن در زر گرفتش غنیمت و آوا

(نظامی)



قانونی از عادت اندیشه کن و درستی

و امانت پخته که هر که بیکبار خائن گشت

کس بر وی دیگر بار اعتماد نکند

(دعوس نامه)



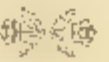
هر که زاینی بگیتی روزی شود میخورد

گر زخوان تست دانش و زخواند خویش

پس تو را دست زبانی داشت باید زانگاه

میخورد از خوان احسان توان خوشفت

این بین



اختراعات و اکتشافات

۵۶. لامپ چراغ گاز - در سال

۱۸۸۵ زیانه مخصوص چراغ گاز bec Auer

اختراع شد که نور بهتر را با مصرف کمتر

تولید می کرد

۵۷. رشته یاستور - در سال

۱۸۸۷ م. در یورپ مؤسسه یاستور و سنا

افتتاح یافت که در آنجا عملیات شایان در

علم باکترولوژی (میکروب شناسی) انجام

میکرد

۵۸. سپهاتوکرافیدر سال ۱۸۷۵

برادران موسوم به اوویر Lumière

عکس متحرک را در شهر لیون اختراع

نمودند. اساس این اکتشاف روی فایده

علمی بانه اثر اشباح و صوره ها بصری به اندازه

زوال آنها میباشد

۵۹. اشعه X در سال ۱۸۹۵ یک شهام

انگلیسی موسوم به اشعه رنتجن

Röntgen یا اشعه X اکتشاف کرد این اشعه

از غلب اجسام و بالخصوص از جسد انسانی

صور نموده ماورا حجب را نشان میدهد

خدمات این اکتشاف در طب و جراحی

مفوق حد وصف است

۶۰. تلگراف بی سیم - در سال

۱۸۹۴ مارکی ایتالیایی Marconi تلگراف

بی سیم را اکتشاف نمود اولین دستگاه

آن در سال ۱۸۹۹ مابین فرانسه و انگلستان

تأسیس شد



(دلو) ۱۳۰۶ شمسی

بهمن



۱۳۴۶

هجری قمری

۱۹۲۸	اباء	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	اول حوت
دوشنبه	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱
سه شنبه	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲
چهارشنبه	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳
پنجشنبه	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴
شنبه	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵
یکشنبه	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶
دو شنبه	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷
سه شنبه	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸
چهارشنبه	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
پنجشنبه	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
شنبه	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
یکشنبه	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
دو شنبه	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳

تاریخ روزهای هفته در سال ۱۳۴۶

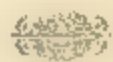
اگر در زمستان امراض صوری خصوصاً ذات الریه زیاد است برای آنست که بعضی هات دارند که خیلی نزدیک بخوابی نشسته شاید از بیرون آدون یا تو یا ما هم در اطاق گرم غفلت میکنند و پس از اینکه حرارت زیاد درون خود را به سطح بدن و قسمت های خارجی ربه متبایل کرد غفلة از آتش دور شد از اطاق بیرون میروند و در هوای سردی داخل میشوند و همان هوای سرد را تنفس میکنند این تغییر آت درجه حرارت است که به آلات تنفس صدمه زده تسخ و بوی و در تبصه الریه و ذات الجنب با ذات الریه را باعث میشود (حکیم اعظم)

کلیات متخبه

من به صبر علی ذل الملتزم بقی عمره
ق عمیه الجوده و من صبر علی آل امره
الی عز الدنیا والاخره
(عن کلام بعضی العلماء)

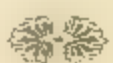


الزام مرشد محمد قزالی رسیدند که ر
این منزلت از علوم جگرته رسیدی؟ کذا
در آنچه بداند از رسیدن آن ننگ نداشته
امید شایسته نکه بود موافق عقل
که بعضی را طبیعت شش بلایی
یروس آنچه ندانی که ذل رسیدن
فیل راه نو باشد بجز دانایی
- سعادی -



خجرات عیبی خوش و غم چهل کشد
نوشکی کو نکشد منت استاد وادید

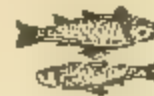
ناصر خسرو



- ۲۰ - فتح و هدایت قبایل و اندال ۱۵۵ م
- ۲۱ - شکست قطعی حاکمه (هون ها) در ایران ۵۱۳ م
- ۲۲ - موسی نوشیروان عادل ۵۳۱ بهم
- ۲۳ - ولادت حضرت رسول اکرم ص ۵۷۰ م
- ۲۴ - هجرت ۶۲۲
- ۲۵ - رحلت حضرت رسول ص ۶۲۲ - ۱۱ م
- ۲۶ - جنگ قادسیه و سقوط مداین بدست اعراب ۶۳۶ م ۱۴ م
- ۲۷ - شهادت حضرت امیر ع ۶۶۱ م ۴۰ م
- ۲۸ - جنگ زاب و شکست مروان حار ۷۵۰ م ۱۳۲ م
- ۲۹ - سلطنت شارحان ۷۷۱ م ب م
- ۳۰ - وفات شارلیمان ۸۱۴ م ب م
- ۳۱ - اکبریت اولین پادشاه انگلستان ۸۲۸ م
- ۳۲ - بزرگس اولین پادشاه روسی ۷۵۲ م
- ۳۳ - سلطان محمود سبکتگین ۹۹۲ م ب م
- ۳۴ - کانیت پادشاه انگلیس و داتارک و نورمانی ۱۰۱۶ م ب م
- ۳۵ - ظهور آل سلجوق ۱۰۳۸ م ب م
- ۳۶ - ویلیام فاتح انگلستان جنگ هاستینگ ۱۰۶۶ م

(حوت)

۱۳۰۶ شمسی



اسفند

۱۳۴۶

هجری قمری

مسیحی

ایام	۱۳۰۶	۱۳۰۷	۱۳۰۸	رقایع و یادداشت ها	۱۳۴۶	۱۳۴۷	۱۳۴۸
سه شنبه	۱	۲۸	۲۹		۲۹	۳۰	۳۱
چهارشنبه	۲	۲۹	۳۰	تولد زرر واشینکتون ۱۷۳۲	۳۰	۳۱	۱
پنجشنبه	۳	۳۰	۳۱	اول رمضان المبارک ۱۳۴۶ هـ	۳۱	۱	۲
جمعه	۴	۳۱	۱		۱	۲	۳
شنبه	۵	۱	۲		۲	۳	۴
یکشنبه	۶	۲	۳		۳	۴	۵
دوشنبه	۷	۳	۴		۴	۵	۶
سه شنبه	۸	۴	۵	عید استقلال افغانستان ۱۹۱۹ م	۵	۶	۷
چهارشنبه	۹	۵	۶		۶	۷	۸
پنجشنبه	۱۰	۶	۷	اول مارس ۱۹۴۸	۷	۸	۹
جمعه	۱۱	۷	۸		۸	۹	۱۰
شنبه	۱۲	۸	۹		۹	۱۰	۱۱
یکشنبه	۱۳	۹	۱۰		۱۰	۱۱	۱۲
دوشنبه	۱۴	۱۰	۱۱	انتخابات الفسلین	۱۱	۱۲	۱۳
سه شنبه	۱۵	۱۱	۱۲		۱۲	۱۳	۱۴

همیشه در نظر داشت باشد که غالباً اشتباهی انسان بیش از احتیاج بدن به مواد غذایی است. مقدار غذا باید متناسب با نیازهای عناصر حیاتی بوده بجز اندازه که حرارت بدن و اشتیاقات انسان مواد مغذیه یعنی غذا لازم دارد باید مصرف نمود. پر خوری جز انسداد معده و زیاد شدن چربی بدن و شعله شدن قلب و امراض دیگر نتیجه ندارد. کلو اوشریو و لاسرفوا (دکتر حکیم اعظم)

کلمات منتخبه

من ازداد علماً ولم یردد مدی لم یردد
من الله الا بعداً

(حدیث نبوی)



بار درخت عالم ندانم بجز عمل
با علم اگر عمل نکنی شاخ می بری
اهم آدمیت است و جوار مردی و ادب
آورده ددی بصورت انسان مصوری
(معدی)



از مقررات رسیدند که حسب فرصت
نشاط و نشاط حزن تو چیست ؟ حسد است
: آنکه دل بر چیزی تنهم که چون مفقود
شود انوشهر می شود
شواجه نصیرالدین - اخلاق عصری



شادمانی گزیت و نیکوئی
زندگانی و شادمانی کرد

از سر روزگار کرد برآر
پیش از آن که سر برآرد کرد
- انوری -



۲۷ - فتح اورشلیم بدست گناد فری
۱۰۹۹ م

۲۸ - دومین جنگ صلیب ۱۱۵۷ م
۱۱۵۷ م

۳۹ - فتح اورشلیم بدست سلطان صلاح
الدین ایوبی ۱۱۸۷ م

۴۰ - سومین جنگ صلیب ۱۱۸۹ م

۴۱ - حمله جنگی بایران ۱۲۱۷ م
۱۲۱۷ م

۴۲ - تصرف اورشلیم در ششمین جنگ
صلیبی بدست فردریک دوم ۱۲۲۸ م

۴۳ - سقوط بغداد قتل المستعصم ۱۲۵۷ م
۱۲۵۷ م

۴۴ - تولد امیر تیمور گورکان ۱۳۳۵ م
۱۳۳۵ م

۴۵ - فتح آمل و طبرستان بدست سلطان محمد
فایم ۱۵۰۲ م

۴۶ - اکتشاف آمریکا بواسطه کریستوف
کولمب ۱۴۹۲

۴۷ - مسافرت واسکودگاما و عبور از دهانه
۱۴۹۸

۴۸ - ظهور شاه اسماعیل اول ۱۵۰۱ م
۱۵۰۱ م

۴۹ - هنری هشتم پادشاه انگلیس ۱۵۰۹
۱۵۰۹ م

۵۰ - وفات مارین لوتر مصلح کبیر ۱۵۴۶
۱۵۴۶ م

۵۱ - تولد شکسپیر ۱۵۶۴

۵۲ - شاه عباس کبیر ۱۵۸۷ م ۱۵۹۵ م
۱۵۸۷ م

۵۳ - مغلوب شدن بحریه اسپانیایی در ماداغاسکار
۱۵۸۸ م

(حوت)
۱۳۰۶ شمسی

انقذ

۱۳۵۶
هجری قمری

ایام	روز	تاریخ	وقایع و یادداشت ها	مجموعی
یکشنبه	۱۶	۱۲	۷	۱۰
دوشنبه	۱۷	۱۳	۸	۱۱
سه شنبه	۱۸	۱۴	۹	۱۲
چهارشنبه	۱۹	۱۵	۱۰	۱۳
پنجشنبه	۲۰	۱۶	۱۱	۱۴
شنبه	۲۱	۱۷	۱۲	۱۵
یکشنبه	۲۲	۱۸	۱۳	۱۶
دوشنبه	۲۳	۱۹	۱۴	۱۷
سه شنبه	۲۴	۲۰	۱۵	۱۸
چهارشنبه	۲۵	۲۱	۱۶	۱۹
پنجشنبه	۲۶	۲۲	۱۷	۲۰
شنبه	۲۷	۲۳	۱۸	۲۱
یکشنبه	۲۸	۲۴	۱۹	۲۲
دوشنبه	۲۹	۲۵	۲۰	۲۳
سه شنبه	۳۰	۲۶	۲۱	۲۴

سبزی جات نه چفته نخورید برای اینکه اغلب میکروب مضرش حس و تخم کرم های مملعه و غیره توسط سبزی جات و آب نجو شده به بدن انسان وارد میشوند همیشه قبل از شروع به خوردن غذا دستها را با آب پاک و صابون بشوید تا اگر میکروبی با اشبه کثیفی را که ممکن است تواند امراض بکند دست زده باشد در موضع غذا خوردن بخوردن سرایت نمیدهد شیر گاو را قبل از خوردن همیشه کاهلا و افلا ده دقیقه بجوشانید و الا ممکن است بخوی میکروب مل بوده و اطفال را مبتلا به سل نماید (دکتر لندن الملك)

کلمات منتخبه

قلل لقمان لانه - یابقی لا یکن
اندیک اکیس منک یغذی وقت السحر و
انت تلم -
لند عفت فی جنح لیل حده
هی قن وحناء اتی لکنم
و ازعم انی هنم ذو میانه
لری ولا ابکی و ابکی انهم



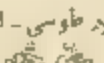
هنگام غیبه دم خروس معری
دانی که چرا می کند نوحه کری؟
یعنی که نموده در آئینه صبح
گر عمر شبی گذشت و توبه بگری
خواجده ابوسعید ابوالخیر



خواهی که دستکار شوی راستکاریش
تا عیجوی را زسد و تر مدخلی
نیر از کتان چورفت نباید پشت باز
بس واجب است در همه کاری تأملی
- سعدی -



کسیکه بر کفاف قادر بود و مقصود زندگانی
تران نشاید که بغضه طالبین متغول گردد
به آترا نباشی نبود و طالب آن سکوهی
بیت که آرا غایتی نباشد



خواجده نصیر طوسی - اخلاق ناصری
چه جورها که کشیدند بلبلان آزدی
بوی آنکه ذکر و بیمار باز آید
حافظ

- ۵۵ - ورود اولین کشتی مهاجرین بتهک
اتقونی ۱۶۲۰ م
- ۵۵ - بریدن سرشارل اول پادشاه انگلیس
۱۶۴۹ م
- ۵۶ - پطرس کبیر پادشاه روسیه ۱۶۸۹
- ۵۷ - تولد فریدریش کبیر پادشاه آلمان
۱۷۱۲ م
- ۵۸ - جوس نادرشاه به تخت سلطنت
ایران ۱۷۲۶ م
- ۵۹ - فتح شهر کوبک (کانادا) بدست
ولف ۱۸۵۹ م
- ۶۰ - تولد نازلیون پاپارت ۱۷۶۹ م
- ۶۱ - استقلال اتقونی امریکا ۱۷۷۶ م
- ۶۲ - الهدام به قتل در شورش کبیر
فرانسه ۱۷۸۹ م
- ۶۳ - بریدن سر اولی شانزدهم ۱۷۹۳ م
- ۶۴ - قتل اعافهلی خان زند ۱۷۹۴ م
۱۲۰۸ هـ
- ۶۵ - اعلان امپراطوری ناپل ۱۸۰۴ م
- ۶۶ - بازگشت ناپلئون از مسکو ۱۸۱۲ م
- ۶۷ - جنگ واتر لور ۱۸۱۵ م
- ۶۸ - افتتاح اولین خط آهن ۱۸۲۵ م
- ۶۹ - ابراهیم لیکلن رئیس جمهور اتقونی
۱۸۶۱ م
- ۷۰ - محاصره کردن آلمان ها پاریس را
۱۸۷۱ م
- ۷۱ - اعلان مشروطیت ایران ۱۹۰۶ -
۱۳۲۴ هـ
- ۷۲ - جمهوری چین ۱۹۱۹ م
- ۷۳ - ابتدای جنگ عمومی بین المللی ۱۹۱۴ -
- ۷۴ - جلوس امپراتور پهلوی ۱۹۳۵ هـ
۱۳۴۴ هـ

عالم

صور آسمانی

عده قریبی کواکب عمده صور شمالی	عده قریبی کواکب عمده صور جنوبی	اسامی صور	اسامی صور	عده قریبی کواکب عمده صور جنوبی
۸	۲۲	دب اصغر	دب اکبر	۲۸
۳۶	۲۸	تینف	قیقوس	۲۴
۴۱	۲۶	عوا	فکه	۱۲
۱۲	۱۳	الجانی	شلیاق	۲۲
۲۲	۳۵	دجاجه	ذات الکرسی	۸
۸	۲۲	برساوش یا حامس واس وائل	مسک الاعنه	۲۹
۲۹	۱۷	حوا	هم	۱۴
۱۰	۲۴	عقاب	دلفین	۲۵
۱۹	۲۱	قطعة الفرس	فرس اعظم	۲۸
۲۹	۲۸	مرآة المسله	مثلث	۲۷
۱۴	۲۵			۱۹
۲۹	۲۸			۷
۵	۱۳			۱۷
۱۵	۱۰			۴۸
۲۰	۲۰			۲۵
۲۳	۲۳			۲۸
۴	۴			۲۸

متقدمین از برای تعیین مواضع کواکب نایه
۴۸ صورت ثبت کرده اند و بعد متاخرین قریب ۵۰
صورت دیگر از ترکیب کواکب خارج صور قدیمی
توهم نموده بر صور سابق افزوده اند چنانکه امروز
حده صور فکیه ۱۱۸ میباشد و لیکن صور عمده همان
۴۸ صورت متقدمین است که سما و مواضع و عده
تقریبی کواکب آنها در این جدول ضبط شده است

کره ارض

مساحت سطح کره

اسامی	نواصل بوسب شعاع دار زمین (۱)	مدت سیر نور
رجل قنطورس	۲۷۵۰۰۰	۴۱
ذئب اندجاجة	۲۶۹۰۰۰	۶۹
شعراى باهى	۶۲۵۰۰۰	۹۲
شعراى شامى	۲۶۱۰۰۰	۱۱۲
الرافص	۸۴۸۰۰۰	۱۲۴
دبران	۸۷۴۱۰۰	۱۲۸
آخر النهر	۱۰۸۶۰۰۰	۱۶۰
الطائر	۱۰۸۶۰۰۰	۱۶۰
کف الخشب	۱۲۸۹۰۰۰	۱۹۲
نسر واقم	۱۳۷۵۰۰۰	۲۰۴
سپهر	۱۸۷۵۰۰۰	۲۷۶
سماك رامي	۲۱۹۴۰۰۰	۳۲۴
جدى با ستاره قطبي	۲۳۱۸۰۰۰	۴۴۴
عذوق	۲۴۲۸۰۰۰	۵۰۸

زمین ۱۹۶۵۵۰۰۰۰ میل
سرع - مساحت خشکیها
۵۵۵۰۰۰۰ میل مربع
- مساحت دریاها
۱۴۱۰۵۰۰۰۰ میل مربع
- قطر زمین در خط
استوا $\frac{1}{4}$ ۷۹۲۶ میل
انگلیسی - قطر زمین در
قطبین ۷۹۰۰ میل انگلیسی
محیط کره زمین در خط
استوا ۲۴۹۰۱ میل انگلیسی
کعبه ۳۶۰ درجه قدمت
میشود هر درجه ۶۹

میل انگلیسی و ۶۰ میل جغرافیائی. کثافت کره خاک نسبت به آب هر
برابر است. مقدار زاویه تقابل خط استوا بدائر منطقه البروج هر ۲۳ درجه
استد معدل سرعت سیر زمین در مدار خود در هر ثانیه ۱۸ میل انگلیسی است

تقویم معارف

اسامی	تعارف	خاسته	تاریخ	محل	نوع	معماری	تاریخ	محل	نوع	معماری
شیر (خوشه)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
عطار (پیر)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
زهر (ناهد)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
ارض (زمین)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
مریخ (پهرام)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
مشتری (کیوان)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
زحل (برجیس)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
اورانوس	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
نپتون	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

۱- شمعان مصر ۲- بانهای وازگونه نخل ۳- عقبره موسولوس ۴- معبد دیان در افیوس
۵- کولوسوس در جزیره روم ۶- جسد زوپیتر ۷- فانوس بحری اسکندریه

مهندسی و معماری

السته مهمه عالم

زبان	توس
انگلیسی	۱۶۰۰۰۰۰۰۰
آلمانی	۱۰۰۰۰۰۰۰۰
روسی	۱۰۰۰۰۰۰۰۰
فرانس	۷۰۰۰۰۰۰۰۰
اسپانیول	۴۰۰۰۰۰۰۰۰
ایتالیایی	۵۰۰۰۰۰۰۰۰
عربی	۵۰۰۰۰۰۰۰۰
فریسی	۳۰۰۰۰۰۰۰۰
یونانی	۲۵۰۰۰۰۰۰۰

مهرتقارین عمارات عالم
به نوع انگلیسی

برج ایفل پاریس - فرانسه
ارتفاع ۹۸۴ وول ورت
نیویورک - آنازونی ارتفاع
۷۹۲ متر پلستان لایف
نیویورک - آنازونی ارتفاع
۷۰۰ متر خوفو مصر ارتفاع
۴۵۰ متر کلیسای سالیسبوری
انگلستان ارتفاع ۴۰۱
صنایع کلیسای سنت یال
انگلستان ارتفاع ۳۶۵

عالم

ترادهای انسانی

اسامی	احاکن	نظمین نفوس
مغولی زرد پوست	آسیا	۶۸۰۰۰۰۰۰۰۰
فلتازی سفید پوست	اروپا و مشرق زمین	۷۲۵۰۰۰۰۰۰۰
زنگی سیاه پوست	افریقا	۲۱۰۰۰۰۰۰۰۰
ساحی	شمال افریقا	۱۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
مالقه گندم کون	اقیانوس و غیره	۱۰۴۵۰۰۰۰۰۰۰
هندو شیره قرمز پوست	امریکا	۳۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
		۱۸۴۹۵۰۰۰۰۰۰۰

قارات عالم

قاره	مساحت میل مربع	نظمین نفوس
آسیا	۱۷۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۰۰۱۳۰۰۰۰۰۰۰
اروپا	۳۷۵۰۰۰۰۰۰۰	۴۷۵۰۰۰۰۰۰۰۰
افریقا	۱۱۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۴۴۰۰۰۰۰۰۰۰
امریکای شمالی	۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰	۱۴۶۰۰۰۰۰۰۰۰
امریکای جنوبی	۶۸۰۰۰۰۰۰۰۰	۶۴۰۰۰۰۰۰۰۰۰
اوقیانوسیه	۳۰۴۵۰۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰
نواحی قطبی	۵۰۰۰۰۰۰۰۰۰	—
		۱۸۴۹۵۰۰۰۰۰۰۰

شهرهای بزرگ عالم
(متجاوز از يك करोड نفوس)

عده سك	عده سك
۱ لندن - انگلستان ۷۴۷۶۰۰۰	۲۱ اسلامبول - تركيه ۱۰۰۰۰۰۰
۲ نيويرك - آوازونی امريكا ۶۶۰۳۰۰۰	۲۲ دزيت - آوازونی امريكا ۹۹۴۰۰۰
۳ برلن - پروس ۴۰۰۰۰۰۰	۲۳ هامبورگ - آلمان ۹۳۱۰۰۰
۴ پاریس - فرانسه ۳۰۰۰۰۰۰	۲۴ برمينگهام - انگلند ۹۱۹۰۰۰
۵ شيكاگو - آوازونی امريكا ۲۷۰۱۰۰۰	۲۵ ملبورن - استراليا ۹۱۲۰۰۰
۶ توکیو - ژاپن ۲۲۷۰۰۰۰	۲۶ بروكس - بلجيك ۸۰۸۰۰۰
۷ رينده - اطريش ۱۸۴۳۰۰۰	۲۷ ليورپول - انگلند ۸۰۳۰۰۰
۸ فيلادلفيا - آوازونی امريكا ۱۸۲۳۰۰۰	۲۸ قاهره - مصر ۸۰۰۰۰۰
۹ بوئنوس آيريس - آرژانتين ۱۷۲۲۰۰۰	۲۹ كلوئند - آوازونی امريكا ۷۹۶۰۰۰
۱۰ اوساكا - ژاپن ۱۶۳۳۰۰۰	۳۰ سنت لوئیس - آوازونی امريكا ۷۷۲۰۰۰
۱۱ مسكو - روسيه ۱۶۰۰۰۰۰	۳۱ مادرید - اسپانيا ۷۵۰۰۰۰
۱۲ پكن - چين ۱۳۰۰۰۰۰	۳۲ بستن - آوازونی امريكا ۷۴۸۰۰۰
۱۳ كلكته - هندوستان ۱۲۶۳۰۰۰	۳۳ باليمور - آوازونی امريكا ۷۳۳۰۰۰
۱۴ كانتون - چين ۱۲۵۰۰۰۰	۳۴ منچستر - انگلستان ۷۳۰۰۰۰
۱۵ بوداپست - هنگري ۱۲۰۰۰۰۰	۳۵ رم - ايطاليا ۷۰۰۰۰۰
۱۶ سيدني - انگلستان ۱۱۰۰۰۰۰	۳۶ تابل - ايطاليا ۶۹۸۰۰۰
۱۷ ورشو - پلستان ۱۰۰۰۰۰۰	۳۷ پراك - چك اسلواك ۶۸۰۰۰۰
۱۸ بمبئي - هندوستان ۱۱۷۲۰۰۰	۳۸ كوينزك - دانمارك ۶۷۰۰۰۰
۱۹ ريو دو ژانيرو - برازيل ۱۱۶۰۰۰۰	۳۹ ميلان - ايطاليا ۶۶۳۰۰۰
۲۰ كلاكو - اسكاتلند ۱۰۳۴۰۰۰	۴۰ آمستردام - هلند ۶۴۴۰۰۰

۴۱ شانگهای - چين ۶۳۹۰۰۰	عجايب طبيعت
۴۲ كونه - ژاپن ۶۳۷۰۰۰	۱ - پارك ملي Yelow
۴۳ مونت رئل - كانادا ۶۱۸۰۰۰	stone Park در پارك متعدد
۴۴ مونخ - باوير ۵۹۶۰۰۰	امريكا مساحت ۴۴۵۰ ميل مربع
۴۵ كيوتو - ژاپن ۵۹۱۰۰۰	۲ - آبشار نياگارا پارتفاع ۳۲۶ قدم
۴۶ لينينيك - ساكسون ۵۹۰۰۰۰	۳ - درياچه هاي بزرگ
۴۷ پلنزبورگ - آوازونی امريكا ۵۸۸۰۰۰	امريكا - سوريو - ميشيگان
۴۸ بارسلونا - اسپانيا ۵۸۷۰۰۰	مورن اري - آنتار پاماسات
۴۹ لزانجلز - آوازونی امريكا ۵۷۶۰۰۰	۱۹۶۱۰۰ ميل مربع (تمام درياچه ها)
۵۰ مرسيل - فرانسه ۵۵۱۰۰۰	۴ - آبشار ويكتوريارودخانه
۵۱ درسدن - ساكسون ۵۴۸۰۰۰	زامبل به عمق ۳۵۷ قدم
۵۲ ليون - فرانسه ۵۴۴۰۰۰	۵ - دره طريل - هندوستان
۵۳ مدرس - هندوستان ۵۴۳۰۰۰	شمال هندوستان تا ساحل نائال
۵۴ تراتو - كانادا ۵۴۱۰۰۰	طولترين دره هاي روي زمين
۵۵ كولوني - پروس ۵۱۷۰۰۰	بهرل ۵۰۰۰ ميل
۵۶ برسلو - پروس ۵۱۲۰۰۰	۶ - درياچه بزرگ نيك
۵۷ برفالو - آوازونی امريكا ۵۰۶۰۰۰	در ايالت پوتا از ايالات ممالك
۵۸ سانفرانيسكو - آوازونی امريكا ۵۰۶۰۰۰	متعدد امريكا
۵۹ روزدام - هلند ۵۰۶۰۰۰	۷ - صحراء شمال افريقا
۶۰ ليزبون - پرتغال ۵۰۰۰۰۰	۸ - سلسلا جبال موسوم به

۹ - شگر طبعی موسوم
به (گريت باربرديف) در
شمال شرقی استراليا

عدۃ نفوس	مباحثہ بحسب کیلومتر مربع	وادی تخت	رئیس مملکت	طرز حکومت	مملکت
۱۰۵۰۰۰۰۰	۲۵۴۶۰۰	سونسون	الیریزو ایالا ۱	جمہوری	باراگوئی [امریکائی جنوبی]
۵۹۶۰۰۰۵۶	۹۱۹۱۸	ایسون	زرتال کزمووا ۲	جمہوری دموکراسی	برقنار [اروپا]
۴۶۰۰۰۰۰۰	۱۷۶۹۰۰۰	ایجا	ایگا ۳	جمہوری	رو [امریکائی جنوبی]
۱۲۴۰۰۰۰۰	۲۹۴۵۲۸	آقرہ	غازی معتمدی کمال پاشا ۱	جمہوری دموکراسی	ترکیہ [آسیا]
۲۱۰۰۰۰۰۰	۹۹۶۵۰	تینس	محمد حبیب ۵	سلطنت	تونس [افریقا]
۱۲۵۹۵۸۱۶	۱۲۰۴۸۵	یوانک	دکتر مواریک ۶	جمہوری دموکراسی	چیک اسلوواکی [اروپا]
۴۳۱۴۸۰۰۰۰	۱۱۱۲۹۰۰۰	کیکن	کریمشان دھر ۷	جمہوری	چین [آسیا]
۲۲۸۹۱۹۵	۴۱۴۱۶	کینیاک	ریکب ۸	سلطنت مشروطہ مودونی	دائخارک [اروپا]
۸۶۰۰۰۰۰۰	۱۵۵۵۵۰۰	مسکو	فریدبانک ۹	جمہوری مشروطہ مودونی	روسیہ [اروپا]
۱۶۲۶۲۱۷۷	۲۹۴۲۴۴	قزاقستان	ہیردینر ۱۰	سلطنت مشروطہ مودونی	رومانی [اروپا]
۷۷۰۰۰۰۵۱۰	۲۸۵۵۹۱	کوبو	گوستاو بنیر ۱۱	سلطنت مشروطہ مودونی	راون [آسیا]
۵۹۰۲۷۶۱	۲۱۸۲۷۸	ایکھام	سیو دھن ۱۲	جمہوری مقننہ	سوئڈ [اروپا]
۲۸۸۰۴۲۰	۴۱۲۹۸	نورن	برازادی بیت ۱۳	سلطنت مشروطہ مودونی	سوئس [اروپا]
۸۸۰۰۰۰۰	۷۶۰۰۰۰	پانکون	ای بائو پنگورا ۱۴	سلطنت معتمدہ	سپان [آسیا]
۴۰۳۸۰۰۰۰	۷۷۹۰۰۰	جائیکو		جمہوری	چلی [امریکائی جنوبی]

1 Eligio Ayala, 2 Général Camoua, 3 Léguia, 4 Gazi Maslapa Kaniet, 5 Mohammed Habib, 6 Dr. Musaryk, 7 Christian X, 8 Rikenf, 9 Ferdinand, 10 Hirohito, 11 Gustave V, 12 Haeberlin, 13 Prajadhupok, 14 Emiliano Figue, 15

مملکت معتمدہ عالم

عدۃ نفوس	مباحثہ بحسب کیلومتر مربع	وادی تخت	رئیس مملکت	طرز حکومت	مملکت
۱۵۰۰۰۰۰۰۰	۱۶۴۸۱۱۵	طهران	امیرمیرت رضا شاہ پہلوی	سلطنت مشروطہ	ایران (آسیا)
۱۰۷۴۱۰۹۶۶	۹۳۹۵۴۰۷	واشنگٹن	کلون کولج ۱	جمہوری مقننہ	ایڈوی [امریکائی شمالی]
۸۶۹۸۵۱۶	۲۹۷۸۵۹۰	پرائس آریس	دکتر آلوو ۲	جمہوری مقننہ	ارواتین [امریکائی جنوبی]
۱۵۶۴۶۲۰	۱۸۷۰۰۰	مونٹ ریڈو	دکتر رڈر سواتو ۳	جمہوری	اروگوائی [امریکائی جنوبی]
۳۱۰۲۴۲۳۶	۵۰۵۲۰۸	مافز پد	دکتر سیدیم ۴	سلطنت مشروطہ مودونی	اسپانیول [اروپا]
۶۴۰۰۰۰۰۰	۸۰۰۰۰۰	وین	دکتر حنن ۵	جمہوری مقننہ	اطریش [اروپا]
۵۰۰۰۰۰۰۰	۵۵۸۰۰۰	کابل	امیر امین اللہ خان ۶	سلطنت معتمدہ	افغانستان [آسیا]
۱۴۰۰۰۰۰۰	۳۰۷۳۰۰	کیتو	گوزالو کوردوا ۷	جمہوری	اکواتر [امریکائی جنوبی]
۵۹۹۲۵۴۸۱	۴۷۴۳۴۷	برلن	مارشال ہند بیورٹ ۸	سلطنت مشروطہ مودونی	آلمانی [اروپا]
۴۷۵۵۳۳۳۰	۳۱۲۳۷۳	لندن	ڈرڈ پیچم ۹	سلطنت مشروطہ مودونی	انگلینس [اروپا]
۳۸۴۴۸۰۰۰	۲۱۲۵۱۰	رم	امانوئل سوم ۱۰	سلطنت مشروطہ مودونی	ایٹالیا [اروپا]
۳۰۶۷۳۱۲۸	۸۵۲۲۰۰۰	ریو دیا نیرو	دکتر واشنگٹن لوئیس ۱۱	جمہوری مقننہ	برزیل [امریکائی جنوبی]
۷۶۱۹۷۵۴	۷۹۴۵۱	پراگ	البرت اول ۱۲	سلطنت مشروطہ مودونی	تشریک [اروپا]
۴۸۶۱۴۳۹	۹۶۲۴۵	صوفیہ	یولیس سوم ۱۳	سلطنت مشروطہ مودونی	بلغارستان [اروپا]
۲۸۹۰۰۰۰۰	۱۳۴۴۰۰۰	لاپاز	۱۴	جمہوری	لیوی [امریکائی جنوبی]

1 Calvin Coolidge 2 De Alvear 3 Dr. José Sévato 4 Aphonse XIII, 5 Dr. Hainisch 6 Amanollah Kh, 7 Gonzalo Cordova, 8 Marechal Vou Hindenburg 9 George V, 10 Victor Emmanuel III, 11 Dr. Washington Luis, 12 Albert 1er, 13 Boris III,

ماه نوامبر - ۲ - فرانسه : معرفی کابینه بن اود تجلیس

۴ - ایتالیا - کشف کشاکش دررم برسد موسسینی

۵ - فرانسه : تمیز دورژونل Dejouvenel است کیمبر سوریه بعد از انقلاب طو لانی در سوریه

۸ - ایران : شاهنشین حکومت جدید از طرف دول خارجه

۱۱ - هلند : حلف سفارت هلند در دربار پاپ از طرف مجلس کموجوب استعفاي وزرای کاتولیکی مذهب گردید

۱۱ - آلمان : تفویض مقام سلطنت به شاهزاده ویت اولی Vinh Thuy پسر امپراطور متوفی و در نظر گرفتن اعطای مجلس ملی «گشتینوسبون» در آلمان به ملت آلمان

۱۲ - اعطاء جایزه نوبل برای فیزیک به مادام سیکمان برنور در اوپال

۱۲ - اسپانیا : کشف کشاکش برسد دریکتوار Directoire

۱۳ - هلند : استعفاي کابینه کین Colyn

۱۴ - لهستان : استعفاي کابینه گرابسکی Orabski

۱۵ - ایران : (آی) مجلس مؤسسان در تفویض مقام سلطنت به اعلیحضرت پهلوی

۲۲ - فرانسه : سقوط کابینه پرنلوه

۲۴ - فرانسه : ماهور شدن بریان برای تشکیل کابینه جدید

۲۶ - بیام : اعلان سلطنت سوخودایا Sukhodaya برادرزادهی شبه Rama VI

پادشاه متوفی

۲۶ - لهستان : تشکیل کابینه اسکرزینسکی

Skrzynski

۲۸ - فرانسه : تشکیل کابینه برین ماه دسامبر - ۳ - ایتالی : سقوط دریکتوار نظامی و تشکیل کابینه غیر نظامی در تحت ریاست ژنرال پریمو پریو Ol' Primade Riviera

۵ - آلمان : استعفاي کابینه لوتر

۹ - فرانسه : تقدیم لوامج مالی توسط مسو لوشور Loucheur وزیر مالی مجلس گذر لوامج مذکور نقضای تصویب هشت ملیارد مالیات جدید شده بود

۹ - چکوسلاواکی : تشکیل کابینه آنتوان اسولا Antoine Svehla

۹ - فرانسه : استعفاي اسباب الکتریک رای خفان نان توسط هیئت خبازان پاریس

۱۰ - برنقال : استعفاي رئیس جمهور مسو کس Comez بواسطة علم مزاج

۱۷ - سوئیس : انتخاب هیرل Haeberlin ریاست جمهور برای سنه ۱۹۲۶

۲۰ - مجار : استعفاي سلطان ملی از مقام سلطنت پس از چندماه محصر شدن دوشهر جده و فتح کردن آلت سومو سلطان محمد مکه مدخله را

سنه ۱۹۲۶ میلادی

ماه ژانویه - ۱ - رومانی : استعفاي کارون Carol ولیعهد رومانی از مقام خود و تحبیب پسر او پست ولایت عهد

۲ - بلغارستان : استعفاي کابینه سانکوف Sankof و تشکیل کابینه جدید توسط لیپاتشف Liapatcheff

۳ - یونان : دیکتاتوری نظامی ژنرال پانگالوس Pangalos

۴ - رومانی : تشکیل شورای سطر در سینا Sinaia برای پذیرفتن استعفاي ولیعهد و تعیین میشل Michel پسر ولیعهد مستقی پست ولایت عهد و خیر قانون اساسی شاهزاده سلطنتی

۱۲ - فرانسه : انتخاب میوهریو Herriot ریاست مجلس

۱۲ - اتحاد جماهیر شوروی : سوسیالیستی وضع قانون راجع بارث و تعیین میزان مالیت بر ترک

۱۴ - اطریش : استعفاي کابینه ماتاچا Mataja

۱۴ - فرانسه : انتخاب میوهریو DeSelves ریاست سنا

۱۵ - اطریش : تشکیل کابینه جدید و تعیین میوهرامک Ramek پست صدر اعظمی

۱۶ - آلمان : تشکیل کابینه جدید توسط مسو لوتر Luther و تعیین سیواشترمان Stresemann پست وزیر خارجه

۱۷ - اتحاد جماهیر شوروی : تعیین میوهریکوف بر ریاست سوبت مشاغل و دولتی

حای کامینیل Kamieniell

۲۳ - چین : توفیق ایوانف روسی رئیس راه آهن شرقی چین که پادشاهی محل را اشغال نموده بود از طرف مارشال چانگ تسالین Tchang Tso Lin

۲۵ - چین : خانه اختلاف بین چین و روسیه بوسیله استغلاص ایوانوف

۲۸ - ژان : تقدیم استعفاي کابینه به نوب السلطنه پس از فوت ویکتور کانوونتشکیل کابینه جدید مسوواکانسوک Wakatsuki

ماه فوریه - ۳ - برنقال : تجدید انقلاب در تحت

اواسی مازور آلما Major Almeida

۹ - ایتالیا : نیرول Tyrol جنوبی که از طرف آلمان به ایتالیا واگذار شده بود موجب حدیث جنافه بین ملکین میشود

۱۶ - فرانسه : تصویب لایحه مالی در لایحه مزبور ۱۸۰۰ ملیون مالیات جدید پیش بینی شده است در صورتیکه ۲۴۰۰ ملیون دیگر لازم میباشد ناموازه خرج و دخل ملکی حاصل گردد

۲۶ - ترکیه : تصویب رسیدن قوانین مدنی در مجلس ملی

۲۸ مارس - ۱ - برزیل : انتخاب میوهر و اشتریتینی لویس Luis ریاست ریاست جمهور ممالک متحده برزیل

۲ - فرانسه : تصویب معاهده اوکارنو Locarno باکتریت ۱۳ ژوئیه در مقابل ۷۱ رای

۳ - فرانسه : تقاضای رای اعتماد از طرف مسوهریان و استعفاي او

۹ - فرانسه : تشکیل مجدد کابینه توسط بریان

۹ - چین : نوساز جنگهای داخلی باطراف گائون

۱۲ - چین : نوب پشن چیزهای جنگی رایج از قلاع تاکو و اولیپانوم به دوات چین از طرف دول ذی نفخ در خاصه

۱۴ - ژان : مطالبه ترمیم خسارات وارده به چیزات جنگی از طرف کابینه نوکیو - داشتین بمبائی که مسلخ بندر تاکو را مسدود کرده بود

۱۸ - فرانسه : رای اعتماد به کابینه بریان باکتریت ۳۴۱ رای در مقابل ۱۶۵ رای

۱۹ - یونان : استعفاي گوند و ریوتیس Ooundouriot امیر البحر و رئیس جمهور

۲۲ - فرانسه : تقدیم لایحه مالی به مجلس توسط مسیو پره Pétet وزیر مالی
 ۲۳ - چین : تحلیله بان از صرف دستجات نشونی ژنرال فنک بوسیانک Feng You Siang و اشغال آن از طرف دیکتاتور مانچو تسولین Mandchou Tchang Tso Lin
 ۲۷ - رومانی : استعفای کابینه براتیانو Bratiano
 ۳۰ - رومانی : تشکیل کابینه جدید توسط آورسکو Averesco رئیس حزب لیبرال
 ماه آوریل - ۲ - یوگوسلاوی : استعفای کابینه پاچیتچ Pachitch
 ۵ - یونان : در انتخابات ریاست جمهور نود در صد از آراء نصیب ژنرال پانگالوس میشود
 ۹ - فرانسه : مطالبه کردن دوک گیز Duc de Guise خلف قلیله دوولان Phil d'Orléans حقوق خود را بر تخت و تاج فرانسه
 ۷ - ایتالیا : خروج شدن صورت مو سولینی بوسیله کلونا طایفه که مادام کمپن Gibson بسوی وی انداخته بود
 ۱۳ - هائیتی : انتخاب پورنو Bornu
 بیست ریاست جمهور
 ۱۶ - بریتانیای کبیر : انفادور اردادین بریتانیا و ایتالیا در خصوص منابع شود در حبشه
 ماه مه - ۹ - بریتانیای کبیر : اعتصاب عملیات معادن
 ۴ - بریتانیای کبیر : برای حمایت معدنیان شورای اتحاد به چهار تصمیم میگیرد که اعتصاب عمومی در تمام مملکت شروع شود . شرکت

کردن معدنیان و کارخانجات قهر سازی و عملیات حمل و نقل در اعتصاب
 ۵ - لهستان : استعفای کابینه اسکریزینسکی Skrzinski
 ۷ - بریتیک : تشکیل کابینه توسط برونه Brunet
 ۱۱ - لهستان : تشکیل کابینه ویلوس Witos
 پس از استعفای کابینه اسکریزینسکی
 ۱۲ - بریتانیای کبیر : استرداد حاکم اعتصاب عمومی توسط اتحادیه چهار راننده
 ۱۲ - آلمان : استعفای کابینه لوتو در نتیجه باقلیت افتادن آن در موضوع مسوور کردن برق واحد در تمام مملکت
 ۱۲ - لهستان : ظهور کودتا در وورش و در تجد ریاست سردار پیلسکی Pilsudski
 ۱۲ - آلمان : کشف توپک ملی در ولن راجع باعده سلطنت خانواده هوهنزلرن Hohenzollern
 ۱۴ - لهستان : استعفای کابینه ویلوس Witos
 در نتیجه فشار پیلسودسکی که در وورش افتادار کامل حاصل نموده بود
 ۱۵ - یوگوسلاوی : استعفای کابینه اوزونوویچ Auzounovitch
 ۱۶ - لهستان : تشکیل کابینه جدید توسط بارتل Bartel
 و تین پیلسودسکی بیست و زوالت جنگ
 ۱۶ - آلمان : قبول کردن دکتر ماوکس Marx مقام صدر اعظمی را
 ۱۹ - فرانسه : شور دولتی با رؤسای بانک فرانسه Banque de France در خصوص بحران نرخ فرانک
 ۲۰ - بریتیک : تشکیل کابینه جدید توسط

مسو ژاسپار Jaspar

۲۲ - لبنان : تأسیس حکومت جمهوری
 ۳۰ - بریتانیا : استعفای کابینه در نتیجه فتح شورشیان
 ۳۰ - لهستان : عدم قبول مقام ریاست جمهور از طرف پیلسودسکی که باین سمت انتخاب شده بود
 ۳۱ - بریتانیا : تشکیل کابینه جدید توسط رنرال کابیکاداس Cabecadas
 ماه ژوئن - ۹ - لهستان : اعتصاب برقمور موسیقی Moseicki بیست ریاست جمهور
 ۱ - بریتانیا : استعفای رنالد برناردینو Bernardino رئیس جمهور
 ۱ - فرانسه : رأی اعتماد به کابینه بریان با اکثریت ۴۱۳ رأی در مقابل ۱۸۲ -
 ۲ - سوئد : استعفای کابینه سوسالیسنی سندلر Sandler که در اقلیت افتاده بود
 ۴ - فرانسه : تصویب ماده مده و کارنو در سن با اکثریت ۴۷۲ رأی در مقابل ۶ رأی
 ۶ - ترکیه : الحاق موصل عراق در انار مده بین انگلستان و ترکیه
 ۱۰ - آلمان : تصویب معاهده آلمان و روس از طرف ریشتاگ Reichstag
 ۱۲ - بریتانیای کبیر : اعتراض دولت بریتانیا به حکومت مسکو راجع باز سال

اعانه برای ترویج و ترغیب اعتصاب عمومی
 ۱۶ - فرانسه : استعفای کابینه بریان Briand
 ۱۷ - فرانسه : قبول تشکیل کابینه جدید توسط بریان
 ۱۹ - فرانسه : رد ممبریت فوق از طرف مسو بریان و قبول آن از طرف مسو هریو Herriot
 ۲۰ - فرانسه : استسکالاب هریو از تشکیل کابینه و قبول کردن آن به بریان از طرف دو سرک Doumergue رئیس جمهور
 ۳۰ - آلمان : اقدام راجع به سلب حق مالکیت در آلمان از خانواده ماسلنی روسیه آراء عمومی
 ۳۳ - فرانسه : تشکیل کابینه جدید توسط بریان
 فرانسه : دو زی Doisy مسافرت بین پاریس و بکن و در مدت دروز نا آفریقا طی مبنای
 رؤیه - فرانسه : مراسم افکنش با شکوه مسجد مسنن در پاریس توسط سلطان مراکش در وضع عبور خود از پاریس



رجال علم و ادب در مشرق

در مجموعه ذیل خلاصه از اسامی و مبحثی از شرح حال بزرگان درجه اول عالم اسلام و بالخصوص ایران از وزراء و فلاسفه و فقهاء و اطباء و منجمین و شعراء و غیره بطور فهرست جمع آوری شده است.

- الف -

ابن اثیر مورخ - عزالدین علی بن ابی الکرم محمد شیبانی معروف بان اثر از مورخین نامی قرن هفتم هجری در شهر موسل میزیسته است و در سال ۶۳۰ هجری وفات نموده است

کتاب الکامل در علم تاریخ مشتمل بر دوازده مجلد از کتب مهمه تاریخی اسلامی از تالیفات ابن اثیر میباشد

ابن بطوطه - ابو عبد الله محمد ابن عبد الله ولادتش در طنجه در سال ۷۰۳ هجری اتفاق افتاد در دوره زندگانی خویش بطور

سیاحت به بلاد حجاز و شام و عراق و ایران و آسیای صغیر و جنوب روسیه اسلامیون بخارا افغانستان دهللی و چین و غرناطه و سودان مسافرت نموده است سیاحت نامه این بطوطه از کتب نفیسه طرف توجه است وفاتش در سال ۷۷۹ هجری واقع شد

ابن جیبر - ابوالحسن محمد بن احمد کنانی اندلسی از علماء نامی علم لغت و ادبیات و از رجاله های معروف است در اواخر قرن ششم هجری میزیسته است به مالک مصر و شام و حجاز و عراق مسافرت نموده و سفرنامه وی گرامر را بطبع رسیده است

ابن جوزی - ابوالفرج عبد الرحمن بن علی از علماء نامی تاریخ و طب و جغرافیا در اوایل قرن ششم هجری متولد گردید و قسمت عمده زندگانی خود را در بغداد گذرانده است کتاب

المنتظم فی تاریخ الامم کتاب شذویر المقود فی تاریخ اليهود و بنی ساری تالیفات دیگر از او باقی است وفاتش در سال ۵۹۶ هجری واقع شد

ابن خرداد ذبه - عبید الله بن احمد بن خرداد ذبه فارسی اصلاً ایرانی وزر دشتی مذهب بوده است و از اعظم علماء جغرافیای قرن سوم هجری اسلامی محسوب میگردد کتاب المسالك والممالك از تالیفات او بفراسته ترجمه و طبع شده است

ابن خرداد ذبه در اواسط قرن سوم هجری وفات نمود

ابن خلدون - ابوزید عبد الرحمن بن محمد بن محمد بن خلدون اشبیلی اصلاً از اهالی اشبیلیه اسپانی و لی در ۷۳۲ هجری در شهر تونس متولد گردید معظم له دارای تالیفات نفیسه در علم تاریخ میباشد که از آن جمله کتاب تاریخ ابن خلدون یکی از تواریخ مهمه قرن هشتم اسلامی است و

مرور زمان بر اهمیت این کتاب و مقدمه گرایانهای آن افزوده است وفاتش در سال ۸۰۸ هجری واقع شد و در شهر قاهره مدفون گردید ابن خلکان - شمس الدین ابوالعباس احمد بن ابراهیم بن ابی یکر بن خلکان از بانی از خانواده برامکه ولادتش در اریلی بتاريخ ۶۰۸ هجری اتفاق افتاد از علماء تاریخ مشهور قرن هفتم هجری کتاب وفیات الاعیان و توفائهم مورد توجه علماء و دانشمندان است

ابن خلکان در سال ۶۸۱ وفات نموده ابن دُرید - ابوبکر محمد بن حسن بن ازدی از علماء نامی علم لغت و الساب عرب مصر بامقتدر خلیفه عباسی بوده است ولادتش در سال ۲۲۳ در بصره و وفاتش در سنه ۳۲۱ واقع شد کتاب المقصور و المحدود در علم لغت کتاب الاشتقاق در اسماء قبایل عرب و غیره از تالیفات ابن دُرید موجود است

ابن رشد - ابوالولید محمد بن احمد بن محمد بن رشد از فلاسفه مشهور دنیا و حکمای اعظم اسلام، ولادتش در قرطبه (اسپانیا) بتاریخ ۵۳۰ هجری واقع شد وفاتش در ۵۹۵ تالیفاتش در فلسفه و طب میباشد که مشهورترین آنها کتاب کلیات در طب و نهافات التهاافت در فلسفه است

ابن ماسویه - ابو زکریا یوحنا ابن ماسویه پدرش دوا ساز بیمارستان چندین بار بود و خود در بغداد اقامت داشت از مشاهیر اطباء زمان خود و صاحب کتاب نواتر الطب و جواهر الطب و غیری است با مامون عباسی معاصر و در ۲۴۳ وفات یافت

ابن طفیل - ابوبکر محمد بن عبد الملك بن طفیل از شاگردان ابن باجه و از حکماء قرن ششم هجری است وفاتش در سال ۵۸۹ هجری اتفاق افتاد کتاب اسرار الحکمة المشرقیة و رسالة حی بن یقظان از تالیفات ابن طفیل باقی است

ابن ساعی - تاج الدین ابو طالب علی ابن انجب بغدادی مورخ نامی و کشابدار المستنصر خلیفه عباسی وفاتش در سنه ۶۷۴ واقع شد کتاب مختصر اخبار الخلفاء و جامع المختصر در ۲۵ جلد از تالیفات او است

ابن سینا - ابو علی حسین بن عبدالله بلخی شیخ الرئيس ارسطوی اسلام و استاد علم طب در قرطبه خردیش از بوالعلم بخوار بتاریخ ۳۷۰ هجری متولد گردید و در ایام شباب سر آمد افغان و امثال از هر جهت شد معاصر با ابو یوسف سامانی و سلطان محمود غزنوی بوده است از تالیفات عالیله ابن فیلسوف شرقی عالیقدر علماء ضرب استفاده نموده و بنمایند حکیم معظم در شهر محمدان در سن ۵۸ سالگی بتاریخ ۴۲۸ هجری وفات نمود

ابن طقطقی - محمد بن علی بن طباطبائی الطقطقی در یلده موصال بتاریخ ۶۶۰ هجری متولد گردید و از سرامدان مورخین قرن هفتم هجری میباشد کتاب آداب السلطانیة از تالیفات او، وفاتش در ۷۰۹ هجری اتفاق افتاد

ابن مسکویه - حکیم ابو علی احمد بن محمد معروف بابن مسکویه رازی اصفهانی از حکماء فلاسفه معاصر با ابن سینا بوده است در خدمت عتده االدواء دیلمی و خوارزم شاه قرب و عزت داشت کتاب الفوز الکبیر و کتاب الفوز الاصلر کتاب جاریدان خرد زبان فارسی در علم حکمت کتاب الظهار در علم اخلاق کتاب السیاسة و بسیاری از مؤلفات نفیسه دیگر از آثار آن حکیم دانشمند میباشد در سنه ۴۲۰ در اصفهان وفات یافت

ابن حمید - ابو الفضل محمد بن حمید خراسانی وزیر کنالدوله دیلمی در سال ۳۲۸ هجری رتبه وزارت ارتقاء یافت از نویسندگان نامی زبان عرب و علماء مشهور علم هیئت است وفاتش در سنه ۳۶۰ هجری واقع شد

ابن المعتز - ابو العباس عبدالله بن المأمون المشوکل عباسی از شعراء نویسندگان نامی اواخر قرن سوم هجری بوده است مدت یکشعبانه روز خلافت نموده و در سال ۲۹۶ کشته شد واضع علم بدیع بوده است کتاب الادب و کتاب اشعار الملوك از تالیفات او فعلا موجود است

ابن مقفع - روزبه عبدالله بن مقفع فارسی زردشتی اسلا ایرانی و از مشهورترین نویسندگان مائه دوم هجری در زبان عرب میباشد کتاب کلیله و دمنه را از زبان بهلوی عبری ترجمه نمود و تحریرات بدیعه دیگر از آن نویسنده نامی بیادگار باقی است

این مقفح در سنه ۹۵۳ هجری پس
۳۶ سالگی مقتول شد

ابن هشام - جمال الدین عبدالله بن
یوسف ابن عبدالله المصري از بزرگان
علاء لغت عرب و از اساتید این
فن است کتاب قطر التندی و بل الصدی
در نحو و کتاب مغنی اللبیب عن
کتاب الاعراب و مؤلفات دیگر از
او باقی است در ۷۶۱ هجری وفات یافت
ابن عیین - امیر محمود پسر عین الدین
طغرائی از اهل فرمود خراسان
دیوان اشعاری دارد و قطعات اخلاقی
او معروف است دیوان او در ۷۶۳
در جنگهای سر به داران خراسان از میان
رفته است

ابو اسحق صابی - ابو اسحق ابراهیم
بن هلال صابی از نویسندگان نامی
زبان عرب در اواسط قرن چهارم
هجری میزیسته دبیر عزالدوله دیلمی
بود است وفاتش در سنه ۳۸۴
و از تألیفاتش کتاب منشآت الصابی
و رسائل الصابی در علم انشاء فعلا

موجود است

ابو اسود دثلی - ابو اسود ظالم
بن عمر از شعراء و دانشمندان
مائه اول هجری در علم نحو و شرف
تلمذ خدمت حضرت امیر مؤمنان
مشرف گردیده و بواسطه آنحضرت
واضح علم نحو گردید و وفاتش در
سنه ۹۹ هجری اتفاق افتاد

ابو العباس نیریزی - ابو العباس
فضل ابن حاتم النیریزی الفارسی از
علماء بزرگ ریاضی و علم هیئت بوده
معاصر المعتض بالله عباسی است از
اهل نیریز فارسی است در حدود ۲۸۹
هجری وفات یافته امیر محسنی خنصریوس
تالیف او است

ابو بکر خوارزمی - ابو بکر
محمد بن عباس خوارزمی نویسنده
و شاعری نامی در زمان عرب بوده
است اصلاً ایرانی و در شام اقامت
داشته گویند متجاوز از ۲۰ هزار
بیت عرف محفوظ بود و وفاتش در
سال ۳۸۳ هجری اتفاق افتاد

دیوان خوارزمی در مصر و بمبئی
بطبع رسیده است

ابو تمام - حیدر ابن اوس الطائی
معرف باقی تمام از شعراء و ادباء
قرن دوم هجری معاصر با المعتصم
خلیفه عباسی بوده است وفاتش در
سنه ۲۳۱ هجری اتفاق افتاد و قسمتی
از دیوان اشعارش موجود است

میرزا ابو الحسن جلوه - میرزا
ابو الحسن بن سید محمد زیاده طهرانی
از مشاهیر حکماء الهی و فاضل در سال
۱۳۱۵ هجری در شهر است اتفاق
افتاد در تمام ایام حیوة با فایده و
استفاده علوم اشتغال داشته و از
امور دنیوی منقطع و بر کنش بود
حاشیه بر اسفار علامه و از آثار
مرحوم جلوه نافه و مورد استفاده
است

ابو ریحان بیرونی - محمد بن
محمد بیرونی (منسوب به بیرون شهر
خوارزم است) در سنه ۶۳۲ متولد

شده است از اعظم علماء علم ریاضی
و هیئت در قرن پنجم هجری بشمار
میآید در ملازمت سلیمان محمود غزنوی
در عمالک مختلفه هند برای تحصیل علوم
مختلفه مسافرت نموده است تألیفات
عالیه از حکیم معظم باقی میباشد که
مشهور ترین آنها آثار الهاقیه و
تاریخ الهند و قنوت مسعودی
است وفاتش در سال ۵۰۰ هجری
اتفاق افتاد

خواجگاه ابو سعید ابو الخیر - ابو سعید
فضل الله بن ابو الخیر از بزرگان
مشایخ و عرفاء در قرن پنجم هجری
میزیسته و با شیخ الرئیس ابو علی
سبباً ملاقات نموده است وفاتش
در نیشابور بقدریخ ۵۰۰ هجری
اتفاق افتاد و با عیادتش معروف است
ابو سهل مسیحی طیبی - از حکماء
و اطباء دانشمند قرن چهارم
هجری معاصر با ابو العباس خوارزم
شاه مامون بن مامون بوده است

کتاب منتخب العلاج کلیات طب
و بسیاری تألیفات دیگر از آن حکیم
باقی است

وفاتش در سنه ۴۰۹ هجری اتفاق
افتاد

ابو سهل فضل بن نوخت - از
علماء معروف علم هیئت و منجم
در بار منصور خلیفه عباسی بوده است
و نام او هرون الرشید و پسر او دلا
ایرانی و شیعی مذهب بوده تألیفات
مشاربیه عبارتند از کتاب تهمة
موالید و کتاب سنی الموالید کتاب
مدخل کتاب فییه و شبل و غیره
در علم کلام نیز تألیفات گران بهایی از
منجم مذکور باقی میباشد

ابو العلاء معری - احمد بن عبدالله
نمونه فیلسوف و حکیم نامی در شهر
کوچک مقرر از انواع دهمشق در سنه
۳۶۳ هجری متولد گردید در سن سه
سالگی از آسیب آبله نجات پیدا
معمم له یکی از اعظم فلاسفه دنیا
و شعرای بزرگ عرب محسوب و تألیفات

نقیسه اش مورد مطالعه حکمای
اروپا است و فاش در سنه ۴۴۹
هجری واقع گردید

ابو الفتح بستی - نظام الدین ابو الفتح بستی

چندی وزارت - لطف الدین بککین
را داشته از شعرائی است که بزبان

فارسی و بیشتر زبان عربی شعر
سروده و در سال ۴۳۰ وفات یافته

ابو القدا - ابو القدا اسماء یل
بن عمر بن کثیر اصلاً از شهر بصره و تاریخ

۷۰۰ هجری در دمشق متولد گردید
از علماء مشهور علم جغرافیا و تاریخ

قرن هشتم هجری محسوب میگردد
وفاتش در سال ۷۷۴ کوفه اش

عبارتند از کتب المدایه و التهایه
در تاریخ عمومی و تفسیر قرآن

جامع التناوید و التسنن
ابو الفرح اصفهانی - علی ابن الحسین

الاصفهانی یکی از علماء معروف عصر عباسی
و مؤلف کتاب الاغانی است و مؤلفات

دیگری از قبیل کتاب الدواوین و کتاب
الاباء الشواجر و کتاب دعوة الاطفا

و غیره نیز دارد ولی کتاب اتفاق
او را در علم ادب شهره آفاق ساخته
در سنه ۳۵۶ وفات یافت

ابو العالی نصر الله - نظام الدین

ابو المصطالی نصر الله بن محمد بن
عبد الحمید از متشیان و نثر نویسندگان

نامی زبان فارسی در قرن ششم
هجری میزیسته است کتاب کلیله

و دمنه را نام بهرام شاه غزنوی
ز عرفی فارسی ترجمه نموده است

ابو معشر بلخی - ابو معشر جعفر
ابن محمد بن عمر البلیخی از مشاهیر

منجیین قرن سوم هجری ابتدا از
علماء حدیث بود در سن ۴۷ سالگی

علم نجوم آموخت و از فحول علماء
این فن گردید وفاتش در ۲۷۲

هجری واقع شد مؤلفات بسیار دارد
که درازده جلد آن در کتابخانه بی

اروپا موجود است
ابو نصر قارانی - محمد بن طرخین

قارانی از مشاهیر دانشمندان ایرانی

که لسان عرب تألیفات نموده است
در علم فلسفه و حکمت سر
آمد همگنان بوده و در فن موسیقی
از سفاحران ایران و ایرانیان محسوب
میگردد متجاوز از ۱۲ تخلص تألیفات
نقیسه فارانی در کتابخانه های معظم
اروپا موجود است وفاتش در سال
۳۳۹ هجری اتفاق افتاد

ابو نصر گندی - ابو نصر محمد بن
منصور بن محمد عمید المملک گندی اولین

وزیر دولت ساجوقیه و خدمت طغرل بک
و الب ارسلان می نمود در سنه ۴۵۶

مقتول گردید از وزراء بزرگ ایران
است

ابو نواس - حسن بن هانی معروف
به ابو نواس اصلاً از آهواز و در

بلده مزبور و تاریخ ۱۴۵ هجری
متولد شده از شعرا و سخنوران نامی

در بار هرون و مامون عباسی بوده
است وفاتش در سنه ۱۹۸ هجری

واقع شد دیوان ابی نواس مشتمل
بر ۱۳۰۰ بیت گرا در مصر و رینه

بطبع رسیده است

شیخ احمد احسانی - شیخ احداث
 زین الدین ابن اهریم احسانی البحرانی
 از علماء بزرگ و صاحب مقامات
 است کتب و مؤلفات بسیار دارد
 که از آنجمله است شرح الزیارة
 الجوامع کتاب شرح الحکمة
 العرشیه شرح تبصره علامه رساله
 در مباحث الفاظ و رساله الخاقانیه
 معاصر فتحعلی شاه بوده است

اخطل - غیاث بن غوث تغلبی
 معروف به اخطل از شعراء دوره
 امویان و اصرافی مذهب بوده است
 وفاتش در سنه ۹۵ هجری واقع
 شد دیوان اخطل در بطر و گراد
 (لبن گراد) و بیروت بطبع رسیده
 است و اغلب اشعارش در محله
 آسیائی فرانسوی به زبان فرانسه
 ترجمه شده است

ادیب الممالک - میرزا صادق خان
 ادیب الممالک قراهنی از اساتید شعر
 قرن معاصر و از اولاد قائم مقام
 قراهنی است مدیر مجله ادب

منطبعة تبریز و مشهد و روزنامه
 آفتاب و بسیاری از جراید دیگر
 وفاتش در سنه ۱۳۳۵ هجری
 اتفاق افتاد
 اسندی طوسی - استاد ابوالنصر
 علی بن احمد طوسی از فحول بلغا
 و شعرای خراسان و صاحب لغت
 فارسی معروف بفرهنگ اسدیست
 در عهد آل بویه و غزنوی ظهور
 کرده - در سال ۴۶۵ هجری
 وفات یافت

سید اسمعیل جرجانی - زین الدین
 ابوالرهم اسمعیل ابن حسن الحسینی
 الجرجانی از مشهور اطباء زمان
 خود بوده کتاب ذخیره خوارزمشاهی
 را بنام قطب الدین محمد خوارزمشاه
 تألیف کرد کتبهایی دیگر نیز دارد
 در سنه ۵۳۱ در شهر وفات نمود

اصطخری - ابو اسحق فارسی که
 بکرخ نیز معروف بوده - جغرافی
 نویسی معروف است - کتاب مسالك
 الممالک از تألیفات مشهور اوست

که بچسب رسیده و بالنسبه مختلفه
 نیز ترجمه گردیده در اواسط قرن
 چهارم هجری ترجمه شده است

اصمعی - عبد الملك بن قریب
 معروف به اصمعی اصلاً از بصره
 و جزء علماء نای لغت عرب محسوب
 میشود متجاوز از چهل و چند
 کتاب در علم مزبور تألیف نموده
 وفاتش در سال ۲۱۴ هجری واقع
 شد اغلب کتب و رسائل اصمعی
 بالنسبه اروپائی ترجمه و طبع شده
 است

میرخمسرو دهلوی - امیر از
 دیار کن ترکمن و ده و مقبولات خمسة
 که در اقتفاء نظامی گنجوی سروده
 معروف میباشد در ۷۲۵ در دهلی
 وفات یافته است

امین احمد رازی - امین احمد
 رازی از علماء جغرافی و تاریخ قرن
 یازدهم هجری اصلاً از بلخ ری و
 در هندوستان متوطن شده است
 کتب هفت اقلیم در علم تاریخ و

جغرافیه از کتب مشهوره که
 در علوم مزبوره بذات فارسی
 نوشته شده است از تألیفات نفیسه
 معظم له محسوب میگردد کتاب
 مزبور در سنه ۱۰۱۰ هجری
 بنام رسیده
 انوری ایوردی - اوحد الدین
 علی بن اسحق از شعرای معروف
 زبان فارسی است در طوس تحصیل
 پرداخته در انواع علوم داهر و
 در قصیده و قطعه سرافرازی استاد معاصر
 سلطان سنجار سلجوقی است و در
 بلخ سال ۵۷۵ وفات یافت

بابا افضل کاشانی - معاصر هلاکو
 خان از حکماء و عرفاء مشهور است و
 رسائل متعدد و رباعیات بسیار دارد
 در کاشان مدفون میباشد
 بابا طاهر عسریان - از حکماء و
 عرفای عهد خود از اهل همدان و
 معاصر دیلمه و ده دویقی های
 از معروف خاص و عام و

بسال ۶۱۰ هجری وفات یافته است

باخرزی - ابوالحسن علی بن حسن

باخرزی (باخرز از نواحی خراسان

است) از ادباء و نویسندگان نامی

قرن پنجم هجری در سنه ۶۷ هجری

وفات نموده است کتاب دعبه

القصر و عذرة اهل العصر در تکمیل

بنیة الدهر و تعالی از تألیفات باخرزی

موجود میباشد

بایزید بسطامی - معروف به

سلطان العرفا است صوفی و پیر

عربی بسطامی بود

بایزید بسطامی در تصوف مرتبه

بزرگی دارد و حالات عجیبی از او

نقل میکنند و همچنین گویند

خدمت مشایخ زیاد رسیده که از

آنجمعه شفیق بلخی است متوفی

در سنه ۲۳۴ هجری است

بدیع الزمان همدانی - ابوالفضل

احمد بن حسین همدانی معروف

بدیع الزمان از شعراء و نویسندگان

نامی قرن سوم هجری در هرات اقامت

داشته است

وفات در سنه ۳۹۸ هجری و

دیوانش کز او به طبع رسیده است

بحتری - ابو عباده ولید بن عبد

بحتری از شعراء نامی قرن سوم

هجری معاصر با متوکل عباسی بوده

است و در سال ۲۸ هجری وفات نمود

دیوان اشعار بحتری در املاصول

و بیروت به طبع رسیده است

بشار ابن برد - شاعر ایرانی نژاد

عربی زبان که نامی متولد شده

در بصره و سپس در بغداد سکونت

داشت در سنه ۱۶۷ هجری وفات

رفت معاصر منصور در انبیهی خلفه

عباسی است

بصری بستانی - از مشاهیر فضلاء و

دانشمندان سوریه و ولادتش بتاریخ

۱۸۱۹ میلادی در قریه دبه

از توابع بیروت اتفاق افتاد آنسه

لایتن سربانی انگلیسی را در

والد خویش بایران مهاجرت نمود

و همایون با شاه عباس کبیر صفوی

و شیخ الاسلام در بار وی بوده است

متجاوز از دروست کتاب و رساله

در علوم مختلفه عربی و فارسی

تألیف نموده و سرآمد دانشمندان

عصر خویش بوده است

در سال ۱۰۳۱ در شهر اسفهان

وفات نمود بدقتش در هشتاد و سه

و از بقاع متبرکه مشهوره است

بیشاوی - عبدالله ابن عمر بیشاوی

شیرازی از علماء نامی علم تفسیر

و فقه اسلامی قرن هفتم هجری

مدتها در شیراز و تبریز قاضی القضاة

بوده است وفاتش در تبریز بتاریخ

۶۸۵ هجری واقع شد

کتاب الوار الثریل در علم تفسیر

کتاب لب اللباب فی علم الاصراف

از تصانیف بیشاوی فعلاً باقی است

ت -

میرزا تقی خان - میرزا تقی خان

مدارس بیروت آموخته بعلاوه در

علوم فلسفه ادبیات حقوق و لغت

تشیع کامل داشت

کتاب محیط المحیط و قطر المحیط

در لغت عربی از تألیفات اقیسه

مشار آلیه میباشد و سعادت فرزند

خویش سلیم بستانی شروع به

تألیف دائرة المعارف نموده قبل از

اتمام آن کتاب جلیل در سال ۱۸۸۳

میلادی وفات نمود

بلاذری - ابو جعفر احمد بن یحیی

بلاذری در اواخر قرن دوم هجرت

متولد شد و سنه ۲۷۹ وفات یافت

معلم ابن المأمّر عباسی است شاعر و

مترجم بسیاری از کتب فارسی

را به عربی نقل نمود

کتاب فتوح البلدان و انساب الاشراف

از تألیفات اوست

شیخ بهائی - شیخ بهاء الدین

محمد بن حسین بن عبد الحمید عاملی

حارثی حیدرآبی در سنه ۹۰۳ هجری

در قریه بعلبک متولد شده و

امیر کبیر از مشاهیر رجال و مفاخر ایران در مدت ۶۰ سال صدارت در پیشرفت امور سیاسی و معارفی ایران خدمات بزرگ نمود مدرسه دارالفنون در سنه ۱۲۶۷ از آثار عالییه آن امیر فی نظیر است و در سنه ۱۲۶۸ هجری در فتن کاشان مقتول گردید - ث -

ثعالی - ابو منصور عبد الملک ابن محمد نیشابوری ثعالی - ادیب معروف و نویسنده و شاعر بزرگ است کتب معروف او رسائل الثعالی، یتمیمة الدهر و فقه الملهه است. در ۴۲۹ وفات یافته خاندان ادبیه قرن چهارم هجری است

- ج -

جاحظ - ابو عثمان عمرو بن محبوب الکنانی الشیبی معروف به جاحظ از ادباء و نویسندگان نامی قرن سوم هجری بزبان عربی است و فاقش در بصره بشاریخ ۲۵۵ هجری واقع شد -

کتاب الیان و الثیین کتاب الحیوان کتاب اخلاق الملوك و چندین مؤلفات دیگر از جاحظ باقی است جامی - شاعر بزرگ ایران در قرن پنجم هجری نور الدین عبد الرحمن جامی است در فرقه تربت شیخ جام بین مشهد و سرحد افغانستان تولد یافت و در سرحد بتحصیل علوم پرداخت و سرآمد زمان خود گردید

تولد او در شعبان ۸۱۷ هجری و وفات او در محرم ۸۹۸ هجری اتفاق افتاد

در نظر و نظم و احکمت و شرفین دارای مقام کمال بوده است

در تصوف برآمد شیخ الاسلام سید صدرالدین محمد کاشغری بود و پس از او بنسبت او شاد نشسته است معاصر با امیر علیشیر نوائی و مصنفات او بسیار و از همه مشهور تر نفیحات الانس در احوال عرفانه و سبعة ولوایح و چهارستان میباشد -

جبرئیل متوفی در ۲۱۳ ه

تاریخ ایران است کتاب تاریخ بزرگ و مشهور خود را در ۴۰۰ هجری نوشته است این کتاب حاوی اطلاعات مفید و معتبر تاریخی میباشد

تاریخ طبری را ابو علی محمد البلمعی وزیر ابوحنیفه منصور سامانی از عربی بفارسی ترجمه نموده است

جعفر برمکی - جعفر بن یحیی ابن خالغان برمکی وزیر هرون الرشید از طایفه برمکی از وزرا و دولتمندان بود در دوره عباسی بوده و مدت پانجاه سال تمام وزارت مینمودند در زمان آنها کتب علمی و فلسفی یونانی و ایرانی و هندی به عربی ترجمه شد

جعفر در سال ۱۹۶ ه بدست هارون کشته شد و خانواده ایرانی برامکه منقرض گردید

جلال الدین شوانی - جلال الدین محمد کلانز دوانی فارسی از متکلمین و حکماء اسلام است در زمان سلاطین

سر یحیی شوع چندین ابوری و عمل پدر در علم طب سرآمد زمان خود بود و تالیف و تصانیف بسیار از خود گذاشته است

جبرئیل در خدمت هارون الرشید مقام پدر را حائز شد و در نزد جعفر بن یحیی برمکی هم قدر و منزلت زیاد یافت -

بس از هارون الرشید جبرئیل نزد امین و بعد هم نزد هارون الرشید خلیفه عباسی عزت زیاد یافت

جبر شاعر - جبر بن عطیه از شعرای نامی دوره امویان اصلاً اهل بصره ولی در فصاحت و سخنوری بر کلیه شعراء معاصر تفوق یافت و فاقش در سال ۱۱۰ هجری اتفاق افتاد دیوان اشعار جبر در سنه ۱۸۹۵ میلادی در مصر بطبع رسید

جبر طبری (متوفی در ۳۱۰ ه) ابو جعفر محمد بن رستم جبر طبری از جمله اشخاصی است که اسم او زبور

آق قوبینلو قاضی القضاة فارس بود
تالیفات معروف او حاشیه شرح
تجربید - حواشی تهذیب المنطق -
رساله انوذج العلوم اخلاق جلالی
است. وفاتش در ۹۰۸ هجریست
سید جمال الدین افغانی - سید جمال
الدین اسد آبادی معروف بالفغانی
از علماء بزرگ سیاسی و اصلاح
طلبان قرن سیزدهم و چهاردهم هجری
مدن در ایران اقامت داشته و به
مالک اروپا مسافرت نموده است
چریده عروة الوثقی از تحریرات سید
در پاریس منتشر میشد در سال
۱۳۱۵ هجری در اسلامبول وفات
نمود
جمال الدین عبدالرزاق - بدینکال
الدین اسمعیل است از شعراء
بزرگ اندکیان و مداح قاضی القضاة
اصفهان در قرن هفتم هجری میزیسته
است -
جمال الدین قفطی - ابو الحسن
علی بن یوسف قفطی (قفط از قراء

تابع قاهره است) از مورخین و
نویسندگان قرن هفتم هجری مدنی
بوزارت ملک الظاهر پادشاه حلب
اشتغال داشت و در سن ۶۴۶ ه
وفات نمود
کتاب احبار العلماء باخبار الحکماء
کتاب ابناء الزوارة علی ابناء الذیاد
و کتاب اخبار مصر از تالیفات قفطی
موجود است
جوهری - ابو نصر اسماعیل بن
حماد جوهری اصلاً از اهل فاراب
از علماء نامی علم لغت و ادبیات
عرب در اواخر قرن چهارم هجری
میزیسته است
مدن به حجاز مسافرت نموده و
بالاخره در یشابور متوطن گردید
وفاتش در ۳۹۸ هجری اتفاق
افتاد
کتاب مداح اللغه جوهری از
تالیفات قفطیه در ظرف استقامت
است

- ح -

حافظ شیرازی متوفی در ۷۹۱ هجری

خواجه شمس الدین محمد از عفاخر
ایران بنکه مشرق است حافظ قران
بوده بحافظ مختصص گشته است
اشعار حکیمانه او را که بر مثنوی
فضل و کائنات دلیل است از واردات
غریب دانسته او را لسان الغیب
نامیده اند

حافظ برخلاف سعدی کمتر از وطن
خود خارج شده و در تمام عمر فقط
یک سفر به یزد و یک سفر هم بساحل
خلیج فارس نموده است در این سفر
حفظ عازم هند بود که طوفان
دریا مانع مسافرت او شد حافظ در
زمان شاه جمشید و شاه مظفر و شاه
منصور از آن مظفر بوده و همچنین
سلطان اویس و پسرش احمد را مدح
گفته است

دیوان مشهور او پس از وی جمع
آوری شده است

حریری صاحب مقامات - ابو
محمد فاسم بن علی حریری در شهر

بصره بتاريخ ۵۵۶ متولد گردید
از نویسندگان و مورخین مشهور
قرن پنجم اسلامی وفاتش در سنه
۵۱۶ واقع شد
کتاب مقامات حریری یکی از
بهترین مؤلفات ادبی لسان عرب
محسوب میشود و در غایت اهتمام
میشد

حسان بن ثابت - حسان بن ثابت
از شعراء نام قرن اول هجری و
مداح مخصوص حضرت رسالت
پناهی از سخنوران مشهور زمان
عربی است وفاتش در سنه ۵۰ ه
هجری اتفاق افتاد دیوان شعر
حسان جمع آوری و طبع شده است
قاضی حسین میبیدی - از اهل
میبد از انواع یزد و از اعظم علماء
متأخرین از تالیفات او هدایة الانبیه
در حکمت و شرح و کالیه ابن حجب
و شرح بر شمیه در متعلق و شرح
فارس و دیوان حضرت امیر مهباشد
معاصر شاه اسمعیل صفوی بوده است

حمد الله مستوفی قزوینی - خدا الله
مستوفی قزوینی از مورخین و جغرافیا
دانهای نامی قرن هفتم هجری
اصلاً از زاد عرب ولی در قزوین
متوطن شده بود بمناسبت نصی
استیفاء ولایات زنجبار و آهر
و قزوین و را مستوفی میگفتند
کتاب تاریخ گزیده و ظفر نامه در
تاریخ کتاب ترجمه القلوب در علم
جغرافی فعلاً از مؤلفات خدا الله
موجود است
حمزة اصفهانی - حمزة بن حسن
اصفهانی در اوایل قرن چهارم
هجری در بغداد بمنزله استاد
و میانی کتب خود را از کتب
ایرانی بدست میآورد تاریخ
سئی الملوک الارض از تألیفات مشهور
او میباشد سال ۳۵۰ هجری وفات
یافته است
حمید الدین - قاضی القضاة ابن بکر
عمر ابن محمود البلیخی صاحب کتاب

حکامات حمیدی از ادب یونان نویسان
معروف درود سلجوقی و معاصر سلطان
سجستان است در ۵۵۹ وفات یافت
کتاب او معروف است
- ح -
خاقانی - ابو بدیع افضل الدین
از اهیم شبرانی - از استاد
و شعراء معروف زین فاری در
سال ۵۸۲ وفات یافته و در مقبره
سرخاب تبریز مدفونست - کتاب
دیوان او معروف میباشد
خلیل بن احمد - از علماء و
دانشمندان نامی قرن دوم هجری
بوده اول کسی است که در زبان
عربی برای علم عربی تألیف نموده
و در علم لغت نیز تألیفات عالیه
از وی باقی میباشد که مشهورترین
آنها کتاب العین در علم لغت عرب
است وفاتش در سنه ۱۷۰ هجری
اتفاق افتاد
خواجوی کرمانی - وفات ۷۴۲

تولد ۶۸۹ هجری ابو العطاء محمود
از بزرگان زادگان کرمان ظهورش
در زمان سلطان ابو سعید بهادر
خان بوده است
خوانجو اغلب بمسافرت میپرداخت
و کثرت در کرمان میرست چنانکه
کتاب هدای و هدایون را در بغداد
منظوم ساخته است
در ضمن سیاحت مرید شیخ علا
الدوله سمنانی گردید آخر الامر
در شیراز وفات یافت در تنگ الله
اکبر مدفون شد غزلیات عالی و
منویات زیاد از خود باقی گذاشته
است
خیام یا خیایی - ابو الفتح عمر بن
از اهیم معروف بتخیم از غزل و غزلی
رباعی و حکمت و یکی از متأخر
ایران محسوب است
خیام اصلاً از اهل نیشابور و از
معاصرین سلطان ملکشاه سلجوقی
است و نامر این سلطان تصحیح
تقویم وقت پرداخته سال شمسی

جدیدی نام جلالی استخراج کرد و
همچنین رصدخانه بزرگی ترتیب داده خدایم
تدتها در فلسفه و جبر و مقابله دست
داشت بلکه در غالب علوم متبحر
داشت شرحی بکتاب اقلیدس و
رساله در تعیین مقدار طلا و نقره و
مختصری هم در طبیعیات نوشته است
رباعیات او شهره آفاق است وفاتش
۵۱۷ هجری
- د -

دعبل خراسی - شاعر بقی ازاد
که در کوفه متولد و سپس بدعوت
هرون الرشید به بغداد رفت از شعرا
شبهه و در مدح اهل بیت رسالت
قصائد بسیار دارد از غزل و مثنویان
عرب بشمار میرود در ۲۴۶ وفات
یافت
- ذ -

ذکاء الملک میرزا محمد حسین فروغی
ذکاء الملک در ۱۲۵۴ در اصفهان
متولد شد از رجال ادب قرن
چهاردهم و در اثر فارسی صاحب

آثار بلند است مدت ده سال از ۱۳۱۴ تا ۱۳۲۵ روزنامه تربیت را در طهران میسرگذاشت مقالات بسیار و ترجمه های شیرین از او باقی مانده است که ترجمه «کعبه بندی» و «عشق و عفت» و جلد اول تاریخ ساسانیان تألیف روانسن انگلیسی از آنجمله میباشد در ۱۳۲۵ در طهران وفات یافت - ر -

خواجeh رشیدالدین - خواجeh فضل الله علی بن محمد رشیدالدین آوی از وزراء بزرگ و احبباء قرن هشتم هجری از ادب متبحر و وزارت غازان خان و اجابو سلطان محمد خداشده را نموده است و ما کثرت مشاغل سیاسی دقیقه از تعلیم و تعلم غفلت نداشت کتاب جامع التواریخ معروف بشاریخ رشیدی بزبان فارسی در چهار مجلد از تألیفات آن دانشمند نامی میباشد وفات در ۷۱۷ هجری اتفاق افتاد رشید و حواصط - رشید الدین محمد بن عبد الجلیل بلخی از شعراء نامی قرن ششم هجری و معاصر سلطان سبج و اتسر خوارزمشاه بوده است وفاتش در خبوشان بسال ۵۷۸ واقع شد کتاب حدائق السحر و دیوان اشعار رشید در نهایت شهرت است

رضاقلی خان هدایت - امیر الکبراء رضاقلی خان بن محمد هادی خان هزا، جریبی از اخصای کمال الذین خجندی و امانم رجال دانشمند دوره ناصری بوده است در سنه ۱۲۷۵ هجری بوزارت علوم و معارف ایران اشتغال داشت تألیفات وی در تاریخ و ادبیات و سایر علوم بغایت مشهور و نمونه از درجات عالیة علمیه او محسوب میشود کتاب روضة الصفاء ناصری و مفتاح الکنوز و تذکرة ریاض المعارفین و مجمع الفصحا و گلستان ارم و امیر الصادقین و خرم بهشت و غیره از تألیفات نفیسه آن دانشمند میباشد

سیدالرضی - ابو الحسن محمد بن الطاهر فیضی بحضرت امام موسی کاظم ع میرسد در سنه ۳۵۹ در بغداد متولد شد و نقیب اشرف علویین بود پدر علوم قسبر و لغت و نحو به منتهای کمال رسیده و از علمای بزرگ شیعه امامیه محسوب است او را اشعر شعراء قریش میدانند دارای دیوان بزرگ و مؤلفاتی بسیار است در سنه ۴۰۶ وفات یافت

رودکی (متوفی در ۳۲۹ هـ) ابو عبدالله جعفر بن محمد رودکی از شعراء مقدم و معاصر نصرین احمد سامانی است این شاعر شیرین زبان از جمله مفاخر ایران محسوب و در قریه رودک از قراء سمرقند تولد یافت و بنا بر مشهور نامینا به ضیاء آمده و تحصیل علم و کمال برداشت و او را پدر شعر فارسی میدانند رودکی آوازی خوش داشت و فی و برهط خوب مینواخت و به همین سبب امیر نصر او را در دیار خود قرب و منزلت داد

رودکی اشعار زیاد داشته که امروز قلیلی از آن باقی مانده است - ر -

زکریای قزوینی (متوفی در ۶۸۳ هـ) پسر محمد بن محمود قزوینی در زمان آخرین خلافة عباسی در واسط و حله قضی بود درس از نسخیر بغداد نزد هلاکو خان مقول آمد دو کتاب آثار البلاد و عجایب المخلوقات از او است اولی حاوی معلومات آزمان بخصوص نظریات پلین رومی است (به همین مناسبت قزوینی را پلین مشرق گویند)

زنجشیری - جلاله محمود بن عمر زنجشیری از علماء نامی علم لغت و نحو و بیان و تفسیر در سال ۴۲۷ در زنجشیر از بلاد خوارزم متولد شده است و در بغداد و مکه متوطن گردید وفاتش در سال ۵۳۸ واقع شد کتاب الکشاف در علم تفسیر کتاب المفصل در علم نحو کتاب اساس البلاغة

در علم لغت از تألیفات و تخریری
هو جود است

- س -

سپهر - میرزا محمد تقی بن ملا محمد
علی ملقب بلسان الملک از تاریخ
نویسان مائه سیزدهم هجری وفاتش
در سنه ۱۲۹۷ واقع شد کتاب ناسخ
التواریخ مشهور از تألیفات اوست
کتاب براهین المعجم در علم عروض
و قافیه نیز از تألیفات او میباشد
سروش اصفهانی - میرزا محمد علی
سروش اصلش از سده اصفهان از
شعراي معروف دوره قاجاریه است
در ۱۲۸۵ وفات یافته

سعدی شیرازی - تولد ۵۸۲
هجری وفات ۶۹۱ شیخ
عشرف الدین ابن مصلح الدین ابن
تبدالله مقامات فضلش معروف آفاق
در روانی گفتار و شیرینی کلام سرآمد
اقران است در اواخر مائه ششم
هجری در شیراز متولد شد بعد از
فوت پدرش در بغداد در مدرسه
نظامیه در حلقه درس شیخ ابوالفرج

این الجوزی به تحصیل مشغول شد
و پس از اتمام تحصیل شروع به تفرات
صکرت

تالک مختلفه مانند کاشغر و هندوستان
و شام و فلسطین و مصر و حبشه و
آسیای صغیر و سیاحت کرده است
عاقبت در شیراز مقیم شد و دو کتاب
گلستان و بوستان را باسم یادشاه
وقت انبک ابی بکر سعدین زنکی
و پسر او سعدین ابی بکر نوشت و
در آن شهر وفات یافت

کتب اشعارش در غزل : غزلیات
بدایع : خوانیم و قضاید از شاهکارهای
شعر فارسی بشمار است

سگسکی - سراج الدین ابومعقوب
یوسف بن ابی بکر سگسکی از علماء
نامی ادب در خوارزم متولد شد و
به سال ۶۲۶ در عمان جا وفات
نمود -

کتاب مقاصح العلوم در صرف و نحو
و معانی بیان و عروض از سگسکی موجود
و در دست است

حکیم سنائی غزنوی - (منوی

در ۵۹۰ هجری) ابوالنجم محمود
بن آدم نژاد شعراي بزرگ است اشعار
او غالباً حاوی مطالب عالی فاسفی
و عرفانی است

این استاد در غزنین متولد شده از
معاصرین سلطان ابراهیم غزنوی
و پسرش سلطان بهرام شاه است
اغلب بمنزلت پسر میرود و طریق
ریاضت میبرد ولی سلطان به او
قدر و منزلت زیاد میداد شیخ سنائی
از معارف عرفا میباشد

دیوان او مشهور و حاوی ۶ مثنوی
است -

سیدبویه - ابو بشیر عمرو بن عثمان
معروف به سیدبویه اصلاً امدانی و در
نهر صیر متولد شده است از علماء
مشهور علم نحو و لغت عرب دارایی
فصایف عالی که اغلب آن در
اورب مقدم و ترجمه شده است وفاتش
در سال ۱۸۳ هجری در شیراز
واقع شد

سیوطی - جلال الدین عبدالرحمن

بن کمال در سال ۸۴۹ در اسبوط
محمود متولد گردید پس هفت سالگی
شروع به تألیفات نمود متجاوز از
۳۶۱ کتاب و رساله در مواضع
مختلفه از وی در دست است کتاب
تاریخ الخلفاء کتاب طبقات الحفاظ
کتاب المنجم فی المعجم و بسیاری
کتب دیگر جزء مؤلفات معظم له
است وفاتش در سنه ۹۱۱ هجری
واقع شد

- ش -

شهاب الدین سهروردی - ابوحفص
عمر شهاب الدین سهروردی از مشایخ
معروف سوفیه و حکماء عهد خود
بوده بود و سه سال عمر کرد در
سال ۶۳۳ هجری در شهر بغداد
در گذشت کتبات عدوانی
رشف النصاب اعلام الهدی از تألیفات
اوست

شهرستانی - ابوالفتح محمد بن ابی القاسم
عبدالکریم شهرستانی از نویسندگان
و فضلاء نامی قرن ششم هجری

معظم له در تاریخ و سیره ملل و اعم مختلفه اطلاعات عالی داشت کتاب ملل و تمجیل شهرستانی از تالیفات نفیسه در این موضوع بشمار میروید

وفاتش ۵۴۸ هجری واقع شد شهید ثانی - زین الدین بن نور الدین علی بن احمد غامی معروف به شهید ثانی در - ۱۱۹۱ متولد گردید و در سنه ۹۶۰ هجری ایام سلطنت سلطان سلیمان عثمانی قتل رسید معظم له از پیشوایان و فقهائ نامی مذهب شیعه و منبع کالات بوده است متجاوز از دو هزار کتاب و رساله در علوم مختلفه تالیف فرمود کتاب شرح نامه کتاب فیه المریید عاشیه بر عقود الارشاد و غیره از مؤلفات مشهوره وی میباشد

- س -

صائب تبریزی (متوفی ۱۰۸۸) از گویندگان معتبر دوره صفوی بوده در سخن سرانی طرزی خاص

داشته است

احتمس میرزا محمد علی در قریه عباس آباد نزدیک استهبان تولد یافت پس از تکمیل تحصیلات به مسافرت پرداخت و به دلی و هند سفر کرد در خدمت نجیبی هند منزلت یافت پس از چندی توقف دو هند بایران بازگشت

صائب باصفهان نزد شاه عباس هانی آمد و قدر و احترام یافت ولی نزد شاه سلیمان جانشین شاه عباس آن منزلت سابق را نداشت

صاحب بن عباده ابو القاسم اسماعیل بن حسن عباد صالحی از سیاستمداران و حکماء عابدیه ایران وزیر شرفالدوله دیلمی و لادش در سنه ۳۲۶ و وفاتش در سال ۳۸۵ در شهر ری اتفاق افتاد اول کسی است که از وزراء ایران به لقب صاحب ملقب گردید زیرا از طقو لیت صاحب مؤید الدوله دیلمی بوده است کتاب محیط در لغت کتاب الوزراء کتاب تهج السبیل کتاب

جوهره الجهره و بسیاری تصانیف دیگر از آثار عالیه آن وزیر در نظر است

صاحب دیوان - خواجہ شمس الدین محمد جوینی از وزراء نامی دانستند ایران ساطی - جدی وزارت هلاکو خان آقا خان و نکو دارین هلاکو خان را داشته علاوه بر مراتب فضل و لیاقبت در سیاست و اداره مملکت استعداد و کفایت وافیه داشت در ایام وزارت وی بلاد واسعه مغول بخوبی اداره میشد

صاحب دیوان در شهر قره باغ تاریخ ۶۸۳ هجری همر او غون خان مقتول گردید

صبا - فتحعلی خان ملقب بملک الشعراء کاشانی از مختوران نامی در دره سلطنت فتحعلی شاه قاجار وفاتش در سنه ۱۲۲۸ هجری اتفاق افتاد و کتاب شاهنشاه نامه کتاب - خداوند نامه رساله عبرت نامه رساله گفتن صبا و دیوان

مفصل شعر فارسی از آثار افشار اوست

ملا صدر الدین شیرازی - صدر الدین محمد بن ابراهیم شیرازی فیلسوف معروف عصر صفوی از شاگردان شیخ داعاد و شیخ بهائی بوده است وفاتش در سال ۱۰۵۰ موقم عزیمت به حج در مسیر اتفاق افتاد

تالیفات معظم له در طبابت اشعار و اغلب بطبع رسیده است مشهور ترین آنها کتاب اسفار در فلسفه میباشد

شیخ صدوق - ابو جعفر محمد بن علی بن حسین بن بابویه قمی مدبر رکن الدوله دیلمی از علما و محدثین شیعه تالیفاتش بسیصد جلد بالغ است در ۳۸۱ فوت شده و قبرش نزدیک طهران در بقعه معروف « ابن بابویه » میباشد از جمله تالیفاتش: دعائم الاسلام - المقنع المرفد - الفضائل - المواعظ و

غیره است و معروفتر از همه کتاب
من لا یحضره الفقیه میباشد
صفندی -- صلاح الدین ابوالصفاء
خلیل ابن ابیک الصفدی در ۶۹۶ ه
تولد و در سنه ۷۶۴ وفات یافت
و دیوان انشاء قاهره و حلب را
او بود از بزرگترین نویسندگان عصر
مغولی است کتاب الوافی فی الوفیات
و التذکره الصالحیه از تالیفات اوست
و قریب سی مجلد تالیفات داشته
است
صفي الدين اردبیلی - شیخ صفي
الدين اسحق موسوی اردبیلی از
مشایخ و عرفاء معروف است و جد
سلاطین صفویه میباشد و وفاتش در
۷۳۵ هجری است
ط - ط -
صالیوف - حاجی میرزا عبدالرحیم
ابن ابو طالب تبریزی از مشاهیر
نویسندگان و ادباء قرن چهاردهم
هجری و از کسانی است که قبل از
بشرطت ایران به روشن کردن

افکار عمومی خدمت کرده کتابها
و مؤلفات او از قبیل «کتاب احده»
«مسائل المحسنین» «مسائل الخبیات»
«بند نامه مارکوس» دارای مقام
ارجمندی است در ۱۳۲۸ در تبریز خان
شوره از بلاد قفقاز وفات نمود
شیخ طرییحی -- فخر الدین محمد بن
علی بن احمد بن طرییح رباضی محقق
ارفقاء و اعظم پیشوایان مذهب
امامیه میباشد و وفاتش در سال ۱۰۸۵
هجری اتفاق افتاد تالیفات معظم له
عبارتند از کتاب جامع المقال در علم
رجال کتاب (اسون الاقد مشرقه)
در علم فقه کتاب مجمع البحرين در
لغت قرآن و احادیث ..
طهرانی مؤید الدین فخر الکتاب
ابو اسماعیل حسین بن علی بن محمد بن
عبد الصمد اسفهان مشهور با طهرانی
وزیر دانشمند سلطان مسعود
سلجوقی قصیده لامیه العجم کتاب
مفاتیح الحکمه آثار اوست طهرانی
در سنه ۵۱۳ بمقت عا کر سلطان
نعمه برادر سلطان مسعود در نزدیکی
مدان کشته شد

شیخ طوسی - ابو جعفر محمد بن حسن
طوسی از اکابر علماء مذهب شیعه
معروف به شیخ الطائفه در سال ۳۸۵
در شهر طوس متولد گردید و در
سنه ۴۰۸ به بغداد آمده سپس به
نجف اشرف مهاجرت کرد و در سال
۴۶۰ رحلت نموده در منزل خویش
که امروز معروف به مسجد طوسی
اسرار مدفون گردید تالیفات جلیله
در فقه و غیره از او باقی مانده که
مشهورترین آنها کتاب استبصار
و تهذیب و غیره میباشد
ط - ط -
ظهر الدین فارابی - از مشهور
و قصیده سرایان خراسان و فارابی
یکی از قراء آن سامان است و وفاتش
در ۵۹۸ هجری است مدافع قول
ارسالان از آنکان آندانیان میباشد
دیوان او معروف است
ط - ط -
عبد الجلیل سجزی - احمد عبد
الجلیل سجزی از مشاهیر علماء ریاضیه
نجوم بوده در قرن چهارم هجری کتاب

جامع شاهی در علم نجوم و اختیارات
تألیف اوست در شیراز در زمان
عبد الدولة دیلمی ساکن بوده است
عبد الحمید - عبد الحمید ابن یحیی
بن سعید کتاب مروان حدر آخرین
خلفای بنی امیه است که در بلاغت ضرب
امثل است و گفته اند هدایت الرسائل
بعبد الحمید و ختمت بان العمید در
سنه ۱۳۷ هجری همراه مروان
در جنگ زاب کشته شد
خواجه عبدالله انصاری - (۸۹۱ ه)
۳۹۶ ه) امام ابو اسماعیل عبدالله
بن اثم منصور نیشابوری از عمماء
بزرگ و اجلة صوفیه است به ید
انصاری معروف میباشد خواجه
عبدالله از معاصرین سلطانسلطه العبد
ارسالان سلجوقی بوده است کتابی
در مناجات اثر نوشته که نمونه فار
قرن پنجم هجری است و هم چنین
رباعیات زیاد دارد
عبد الرزاق بیك دنبلی - عبد
الرزاق بیك بن نجفعلی دنبلی از

شعراء و مورخین مشهور قرن سیزدهم هجری اصلاً تبریزی و در سنه ۱۲۴۳ وفات نمود تخلص مفتول کتاب حاضر سلفاتی در حالات قاجاریه کتاب تاریخ دیلمه کتاب تذکره الشعراء از تصانیف اوست ملا عبد الرزاق لاهیجی - شاکره ملا صدرا ی شیرازی در حکمت و شعر مقامی عالی داشته است و قیاس تخلص می نمود کتاب گوهر مراد در علم کلام و شرح فصوص الحکم شیخ محمد الدین اعرجانی از تالیفات اوست عبید زاکانی قزوینی - از شعراء معاصر سلاطین انجوی و آل جلایر است در قرن هشتم می زیسته کتاب مطایبات او از رسائل مشهور و میباشد و زاکان از اواحن قزوین است عتبی - ابو النصر محمد بن عبد الجبار العتبی از ادبا و مورخین دوره غزنوی است در آغاز دیاب شهر ری را که وطن اصلیش بود ترک کرد و وهیام خراسان گردید

کتاب تاریخ عتبی از تالیفات اوست و چون کتاب مزبور را برای عین الدوله محمود غزنوی نوشت تاریخ عتبی معروفست. این کتاب در قرن هفتم هجری بر زبان فارسی ترجمه گردیده و در اول قرن سیزدهم هجری منبکی شرح بر زبان عربی بر آن نوشته و به "الفتح الوجیب" موسومش ساخته است عتبی در ۴۳۱ وفات یافت شیخ عطار - (۶۲۷-۵۰۱۳) فرید الدین محمد بن ابراهیم عطار از مشاهیر و مستغنی از ترسیف است عطار در نیشابور متولد شد و پیشتر شعر خود را درین شهر گذرانده است شیخ عطار از معاصرین سلاطین خوارزمشاهی و از مریدین شیخ محمد الدین بغدادی بوده است در فتنه مغول در نیشابور مقتول شد قبرش در این محل بصورت خرابه باقی بود تا امیر علیشیر در هائهم هجری آنرا تعمیر و مرمت کرد

خواجه عطا ملک جوینی - خواجه عطا ملک جوینی از وزرا و مورخین نامی ایران در دوره مغول معاصر با هولاکو خان بوده است کتاب تاریخ جهانگشا در سه مجلد مشتمل بر تاریخ مغول و خوارزمشاهیان و اسماءیکه از تالیفات خواجه عطاء ملک فعلا موجود است علامه حلی - شیخ جمال الدین ابی منصور حسن بن سید الدین یوسف بن زین الدین علی بن مطهر حلی در سال ۶۴۸ متولد گردیده و در سن ۷۲۶ وفات نموده است از مشاهیر علماء و پیشوایان روحانی شیعه محسوب میگردد متجاوز از پانصد مجلد در علوم مختلفه بخط خویش تحریر فرموده و بسیاری از تالیفات فقیهه از او باقی ماند علامه مجلسی - محمد باقر بن محمد تقی مجلسی از پیشوایان مذهب شیعه

و اعظم علمای روحانی معاصر پاشاه سلطان حسین صفوی بوده است و تالیفات او مشهور و معروف است که مهمترین آنها مجموعه بحار الانوار در حفظ آثار امامیه تدوین شده است وفات علامه مجلسی در ۲۷ رمضان سنه ۱۱۱۱ هجری واقع گردید علی بن العباس المجوسی - علی ابن العباس المجوسی لاهواری از رجای از مشاهیر اطباء ایران و طبیب عهد الدوله دیلمی بود دین او زردشتی و در سنه ۳۸۴ وفات یافت کتاب کامل الصناعه الطبیعه از تالیفات اوست و بطبع رسیده است حماد الدین اصفهانی - ابو عبدالله محمد بن صفی الدین اصفهانی از علماء مورخین قرن ششم هجری در اصفهان متولد گردید و در بغداد به تحصیل علوم پرداخت و فائز در دمشق بتاریخ ۵۹۷ هجری واقع شد کتاب نصره القطره و عصره القطره در تاریخ سلاجقه کتاب برق شامی در تاریخ

صلاح الدین ابوشی و بسیاریه لیلیات
دیگر از وی باقی است
عمر بن ابی ربیعہ - عمر بن ابی ربیعہ
عزرومی از سخنوران و فصحاء قرن
اول اسلامی بوده و فائش در سنه
۹۳ هجری اتفاق افتاد دیوان اشعار
عمر بن ابی ربیعہ در لیبزیک و مصر
بطنع رسیده است
سید علیخان - سید صدر الدین
علیخان بن امیر نظام الدین دشمنی
شیرازی از احفاد زید بن علی بن
الحسن علیهما السلام در ۱۰۵۶
در مدینه طایفه منولد و در شیراز
در ۱۱۱۷ هجری وفات نمود این
عالم بزرگوار از علماء و ادبا و وزراء
بزرگ در حجاز و هندوستان و ایران
با احترام و عزت میزیست کتایب شرح
صحبته سجادیه و کتایب طرار اللغه
و کتاب شرح کبیر صمدیه و الوار
الرابع و سلافة العصر و بسیاری از
مؤلفات دیگر از آن سید دانشمند
باقی است

- غ -

غزالی طوسی - (۵۰۵-۵۴۰)
ابو حامد محمد بن محمد حجة الاسلام
غزالی قاضی گرانمایه بود نزد ابوالفضل
امام الحرمین متخصص علوم پرداخت
در ۴۸۴ خواجه نظام الملک طوسی
او را بغداد آورد مدرسی مدرسه
نظامیه را با وسع دجندی بعد غزالی
بسمه شام و بیت المقدس و اسکندریه
و مصر رفته مدتی هم در آن دیار
توقف نمود و آخر الامر طوس
مراجعت کرد و بتدریس و تالیف کتب
پرداخت و مؤلفات کثیره مثل
احیاء العلوم و کیمیای سعادت بسط
و وسبط و تصالح الملوك از خود
باقی گذاشت
غیاث الدین جمشید کاشانی - از
مشاهیر علماء علم هیئت و ریاضی
است در زمان میرزا الف بک
گورکن میزیسته و زنج الف بیک
باتفاق او انجام گرفت
سید غیاث الدین - سید غیاث الدین

ابوالمظفر عبد الکرم بن جمال الدین
احمد بن طایس علوی حسینی حارثی
از اجله دانشمندان و فقهای قرن
هفتم هجری ولادتش در سال ۶۴۸
وفاتش در سنه ۶۹۳ واقع گردید
کتاب شمل منظوم در احوالات
مصنفین علوم کتاب تحریر طوس
کتاب اجازات و سایر کتب دیگر
است حکنه از کتبیفات عالیه او
محبوب میشود
عنصری - حکیم ابوالقاسم حسن
عنصری بلخی ملک الشعراء دربار
سلطان محمود غزنوی است گویند - سی
هزار بیت گفته و اکنون بیش از
سه هزار بیت از آن باقی مانده در
سال ۴۳۱ وفات یافته است
- ف -
فاضل خان کرویسی - محمد فاضل
خان کرویسی متخلص به راوی
ولادتش در سنه ۱۱۹۸ وفاتش
در سال ۱۲۵۲ واقع شد از مشاهیر
دعا و نویسندگان زبان فارسی

کتاب تذکره النجمن خاقان از تالیفات
مشهوره آن ادیب نامی است
فخر الدین رازی - ابو عبد الله محمد بن
عمر بن حسین رازی از بزرگان
فضلاء و دانشمندان قرن ششم هجری
در زبان فارسی و عربی نویسنده
و فاطق زیر دست بوده است کتاب
تاریخ الدول و تفسیر کبیر و بسیاری
آثار عالیه از حکیم مزبور باقی است
وفاتش در ۶۰۶ هجری در هرات
واقع شده و همانجا مدفون گردید
فواد - ابو زکریا یحیی بن زباده معروف
به فراه دیلمی فارسی از علماء علم
لغو و لغت عرب در دربار هرون و
سالمون الرشید بوده است وفاتش
در سنه ۲۰۲ هجری واقع شد
قزخی - حکیم ابوالحسن علی بن
جولوق سیستانی مقام او میاست
قصیده سرایان سرتبت سعدیست در
عیان غزل گوینان معاصر سلطان
محمود غزنوی بوده و بسال ۴۲۹

وفات یافته دیوان مطبوع او معروف است.

فردوسی - حکیم ابوالقاسم فردوسی طوسی صاحب کتاب شاهنامه سر آمد شعراء و حکماء پارسی زبان و از رجال بزرگ عالم است باتفاق آراء تا کنون کتاب جامع لغوی در ادبیات زبان ابرائی مانند شاهنامه نگاشته شده است قلمه تألیف شاهنامه و بیوفائی شاه محمود غزنوی تا کنون معروف داستان سرایان شرق و غرب است وفات حکیم طوسی در سنه ۴۱۱ در شهر طوس اتفاق افتاد

فرزدق - همایون غالب معروف به فرزدق از شعرائی نامی مائه اول و ثانی هجری و معاصر با هشتمین عبدالمکمل است وفاتش در سال ۱۱۰ هجری اتفاق افتاد دیوان اشعارشاعر منزبور در سنه ۱۸۷۰ میلادی بفرانسه ترجمه و در پاریس طبع شد

فیروز آبادی - ابو طاهر محمد الدین محمد بن یعقوب بن محمد بن ابراهیم شیرازی فیروز آبادی در سال ۷۲۹ در یلده کازرون متولد گردید پس بمکالمه عثمانی مشغول نموده بمصاحبت سلطان با بزرگ مقامی بایل گشت دالتمند متذکر و بواسطه حفاظت فوق العاده موفق بتألیف کتاب قاموس در علم لغت گردید وفاتش در سال ۸۱۷ هجری اتفاق افتاد

قاآلی - میرزا حبیب الله آقائی تبریزی از نصیبه سرایان بزرگ دوره قاجاریه است در ۱۲۷۰ هجری وفات یافت

قابوس و شمسگیر - شمس الدین قابوس و شمسگیر از سلاطین آل زیار و در بلاغت و فقه حشر حسن خط معروف است - کمال الیلاخه و سیر الملوك از تصانیف اوست در ۴۰۳ هجری کشته شد و در بقعه گنبد قابوس مدفون میباشد

قلقشندی - شهاب الدین احمد بن علی بن احمد قلقشندی مصری از متفکران و نویسندگان ثانی قرن هفتم و هشتم هجری وفاتش در ۸۲۱ واقع شد

کتاب صبیح الاعشی فی صناعة الاتشاء از بهترین تصانیفات محکم له محسوب میشود دیگر کتاب نهیه الارباب فی معرفة قبایل العرب در موضوع انساب قبایل عرب مکتوب نفیس همین میباشد

قایم مقام فرهادی - میرزا عیسی قایم مقام فرهادی از نویسندگان و ادباء وزراء قسرت سیزدهم هجری در دربار قتلعلی شاه قاجار و پسرش نایب السلطان عباس میرزا دارای مقام رجندی بوده است

وفاتش در سنه ۱۲۳۷ واقع شد - ک -

کثیر عزة - کثیر بن عبد الرحمن خزاعی از شعرائی ثانی قرن اول هجری بتناسب معاشقه با عزة نام از مشاهیر

زبان معاصر یاسم وی مشهور گردیده است دیوان خطی شاعر منزبور در کتابخانه پاریس و برلین موجود است

کسائی - علی بن حمزه فارسی معروف بکسائی از علماء علم نحو و لغت عرب معاصر با هرون الرشید و جزء معلمین دربار آست خلیفه بوده است وفاتش در سنه ۱۸۹ هجری و مختصری از تالیفاتش در کتابخانه برلین موجود است

ککینی - ابو جعفر محمد ککینی ازای از فقهاء و علماء مذهب شیعه و در ایام المقتدر بالله بنیزشته کتاب کافی از تالیفات معروف وی میباشد وفاتش در سال ۳۲۸ هجری است

کمال الدین اصفهانی - (متوفی در ۶۳۵) کمال الدین اسمعیل پسر جمال الدین سعد الرزاق اصفهانی از شعرائی معروف قرن هفتم هجری میباشد در احفان متولد بخلاق المعانی ملقب است در زمان سلطان محمد

خوارزمشاه میزیسته و در فتنه مغول حضور داشته است و چنانکه مذکور است در این فتنه بدست مغولان در اصفهان بقتل رسید قصابی غزای او معروف

گیت - گیت بن زیداسدی از شعراء و مستغوران نهمی قرن ثانی هجری وفاتش در سنه ۱۲۶ هجری اتفاق افتاد دیوان اشعار گیت در لیدن و مصر در سال ۱۹۰۴ بطبع رسیده است

کوشیار جیلی - ابوالحسن کوشیار بن ابان بن با شهر کیلانی از مشاهیر متجملین زمان خود در اصف اخیر قرن چهارم هجری میزیسته چهار کتاب از تالیفات او در کتابخانه های اروپا موجود است و بحمل الاسول از آنجمله میباشد

- ۳ -

متنبی - ابوالطیب احمد بن حسین کندی در صکوفه بتاريخ ۳۰۳

هجری متولد گردید جزء شعراء و فصحاء درجه اول اسلامی محسوب میگردد دیوان متنبی گزرا بطبع رسیده و موضوع بحث ادعای معاصر است وفاتش در سنه ۳۵۵ هجری اتفاق افتاد

مجنون - فیض بن مدوح عامری معروف به مجنون از شعراء و حکامه سرایان قرن اول هجری اشعار و قصاید وی در سیاحت اشعار و موضوع داستان نویسی نامی است دیوان مجنون در مصر و بیروت و تونس و برلین و بازلر گزرا باطبع رسیده است

ملا حسن فیض - مولی محمد محمد فیض کاشانی - از مفسرین و علماء مذهب شیعه است دیوانی در شعر فارسی نیز دارد صاحب کتب متعدد در فقه و تفسیر میباشد. فوت سال تمام عمر کرد. وفاتش در سال هزار و ابدی از هجرت است

متجاوز از دوست مجلد تالیفات در علم طب و شیمی دارد که متجاوز از بیست جلد آن فعلاً موجود و مهم ترین آنها کتاب الحاوی و کتاب الطب المنصوری و کتاب الفصول و کتاب الکافی است وفات ابوبکر رازی در سنه ۳۲۰ هجری واقع شد

محمد بن سعد - ابو عبدالله محمد بن سعد از هری از اعظام مورخین و مؤلفین اسلامی وفاتش در سنه ۲۳۰ هجری اتفاق افتاد کتاب طبقات ابن سعد مشتمل بر چندین مجلد مشهور بطبقات شیعیه در علم تاریخ و شرح حدیث رجال نامی از کتب نفیسه و بالنسبه او و نامی ترجمه شده است

شیخ محمد عبده - شیخ محمد عبده از علماء نامی و صاحبین اسلام در قرن سیزدهم هجری در سال ۱۲۵۸ در یکی از قراء نواح قاهره متولد گردید در جامع الازهر تحصیل خود را به پایان رسانید و خدمت سید جمال

تحقیق ثانی - شیخ زین الدین ابوالحسن علی بن حسین بن عبدالعزیز عاملی کسری معروف به محقق ثانی اصلاً اهل شام بوده است از آنجا به مصر و عراق عرب مسافرت نموده و بالاخره در بحر شاه طهماسب صفوی در اصفهان وارد و اقامت نمود شاه طهماسب محقق را قاضی القضاة و شیخ الاسلام جمیع مالک ایران نمود قبله بلاد داخلی ایران را او تعدیل کرد و در سایرین بسیاری در علم فقه تالیف نموده است وفاتش در نجف سنه ۹۴۰ واقع گردید

محمد ابن زکریا - ابوبکر محمد بن زکریای رازی سرآمد اطباء و استاد علم شیمی یکی از بزرگترین رجال علمی قرن سوم هجری محسوب میشود گویند علم طب نبست بود به محبت ارسطو هست گشت و بجدیت محمد ابن زکریا و رازی جمع آوری گردید و در اثر اکتشافات ابن سینا تکمیل شد

الدین افغانی نیز تلمذ نمود وفاتش در سال ۱۳۲۳ هـ اتفاق افتاد

شیخ محمود شبستری - سعدالدین محمود شبستری تبریزی از اجله عرفا و ادبا قرن هفتم هجری است کتاب "مثنوی گلشن راز" که یکی از بهترین و نفیس ترین آثار صوفیه معروف خاص و عام می باشد از طبع و قریحه اوست در حدود ۷۲۰ هـ وفات یافت

محی الدین اعمرانی - شیخ محی الدین

ابو محمد بکری از مشاهیر مشایخ عرفاء در شهر دمشق متولد گردیده در سنه ۱۱۶۲ هجری در قاهره وفات نموده است ۴۵ مجلد کتب مختلفه در عرفان و تصوف تألیف نموده که اغلب آن در کتابخانه برلین و خدیوی مصر موجود است

سید المرتضی - علی ابن طاهر المرتضی

از افتاد حضرت موسی الکاظم و از اجله علماء شیعه است در بغداد نقیب طالبین بود در علم فقه و کلام

و ادب و شعر مقام عالی و مصنفات بسیار دارد که مهمتر از همه کتاب نهج البلاغه مشتمل بر خطب و اقوال حضرت امیرالمؤمنین علیه السلام میباشد و این اثری است که در سلسله شرح کرده و در طهران در سنه ۱۲۷۱ بطنع رسیده است کتاب "الدرد و الغم" نیز از تألیفات سید مرتضی است در سنه ۴۳۶ وفات یافت

شیخ مرتضی انصاری - شبیح

مرتضی انصاری شوشتری از بزرگان علماء شیعه از بابا عشریه و در حقیقت مجدد و مؤسس علم اصول فقه میباشد در اوایل قرن سیزدهم متولد شده و در سنه ۱۲۸۱ وفات یافت فراتر از اصول و معاصر و ضهارت و صلوة از مؤلفات آن عالم بزرگوار است

مسعود سعد سلمان - (حتوفی در

۵۱۵ هـ) ابو الفخر مسعود بن سعد بن سلمان اصلاً از اهل همدان ولی پدرش به لاهور عزیمت کرده و

سنجر سلجوقی از خراسان باصفهان آمد و نزد این سلطان تقرب زیاد یافت تا مرتبه امارت و طاعت الشعرائی رسید وفاتش در ۵۴۶ هجری اتفاق افتاد

احمد معزی در مدینه گوی و ظرافت طبع مهارت زیاد داشت و در قصیده سمائی معروف است

شیخ مفید - ابو عبد الله محمد بن محمد بن اسمان بن عبد السلام ملقب

بشیح مفید در سال ۳۳۶ متولد گردیده و در سال ۴۱۳ رحلت نمود مزار شریفش در عسائر قسریش از اعلام عظامی شیعه امامیه و اقوال دانشمندان عصر خویش بوده است عضو الدوله دیلمی معاصر حضرت

محمود و شاه محمد مجلیل زار می نمود

مقریزی - آقاي الدین بن علاه الدین

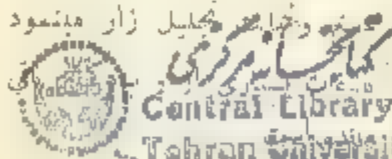
عینی از مؤرخین مشهور نامی اسلام در سنه ۷۶۶ هجری در قاهره متولد گردید و در سال ۸۴۵ وفات نمود

مسعود در این شهر متولد شد و در همانجا به تحصیل علوم پرداخت و در راه محمود غزنوی قرب و منزلت زیاد یافت اما چیزی نگذشت که سلطنت نسبت به او بد گشت شد مسعود که اغلب عمر خود را در زادان بسر برده و سخن کشیده است بهین مناسبت اشعار حبسیه او معروف است دیوانش بطبع رسیده

مسعودی - علی بن حسین بن علی از افتاد عبدالله بن مسعود بودند بدین مناسبت به هودی اشتهار یافت از علماء علم تاریخ و هیئت در اواسط قرن چهارم هجری میزیسته و در سنه ۳۴۶ وفات نمود کتاب "سراج الذهب" کتب اخبار الزمان در تاریخ کتاب التلیفه و تألیفات در عام هیئت از مؤلفات مسعودی باقی است

معزی - امیر معزی اسمش محمد

بسر عبدالمکات از شعرائ معروف زمان - احمد قیاسی است اصلاً از اهلی نیشابور ولی در خدمت سلطنت



کتاب خطط مقرری در تاریخ مصر
کتاب المفق و بسیاری کتب نفیسه
در صحرای از او باقی است

مقری - ابو العباس احمد بن محمد بن
احمد مقری اصلاً از اهالی فارس و
مراکش در سال ۱۰۲۸ هجری
به قاهره مهاجرت نمود از مورخین
و نویسندگان قرون اخیر اسلام
معروف و میشود کتاب نفع الطیب
در تاریخ اندلس از آثار او باقی است
وفاتش در ۱۰۴۱ هجری اتفاق
افتاد

مقدس اردبیلی - احمد بن محمد معروف
مقدس اردبیلی از بزرگان روحانیین
معاصر شاه عباس صفوی بوده است
و در عصر حکومتش سر آمد اقران
گردید کتاب حقیقه الشیعه فارسی
در نبوت و امامت از تالیفات مشهوره
شماره الیه میباشد وفاتش در سال
۹۹۳ واقع گردید

منوچهری - (۴۳۲ هجری) حکیم
ابو التیم احمد منوچهری از اهل داهن

است ابتدا مدح ملک المعانی منوچهری
قابوس بود و بهمن هشتاد و منوچهری
تخلص کرده بعد بدر بار سلطان
نمود غزنوی آمد و از جمله شعرا
غزنویان گردید مسطرات منوچهری
در نهایت اغیار و شهرت است
مولوی دوی (۶۷۲-۶۰۴ ه) -

جلال الدین محمد بن بهاء الدین در شهر
بلغ متولد شد پدرش با اهل و عیال
مخرج رفت و از راه بیت المقدس آمد
و از آنجا بقویه روم آمد و در آن
شهر ساکن شد بهمن مشبهت جلال
الدین را دوی گویند

مولوی در زمان سلطنت علاء الدین
کیخسرو سلجوقی در روم افتاد و
استفاده مشغول بود و مجلس درس
معتبری داشت ولی چیزی نگفتند که
محبوب شمس الدین تبریزی که نسبت
طریقت او معروف کرخی میرسد
گردید کتاب مشنوی در شش مجلد
از آن عالم ربانی معروف است

میرزا مهدیخان منشی - میرزا مهدی
خان بن محمد نصیر استرآبادی مورخ و
منشی مشهور در باراندوزی از نویسندگان
قرن دوازدهم هجری محسوب میگردد
کتاب ذرة النوری کتاب تاریخ جهان
گد کتاب سنگلاخ زبان ترکی از
تالیفات او میباشد

مهرستی - از زنهای شاعره و زاهد
کنجه است در خدمت سلطان
منجر سلجوقی مکات و محبوبیت
داشتند رعایات او بسیار محکم و مانند
امام اسانید است

مهیار دیلمی - ابو الحسن مهیار
این مرزویه شاعر و نویسنده آریاف
نژاد عربی زبان است بدست سید
رضی از کیش مجموعی بدیات اسلام
مشف شده و نزد اوفن شعر آموخت
و از اجله شعرا گردید دیوان او
معروف و مطبوع است در ۱۰۴۸ ه
وفات یافت

میدانی - ابو الفضل احمد بن محمد بن
احمد نیشابوری میدانی از علماء علم

لغت و امثال عرب در اوایل
قرن ششم هجری میریخته و در سال
۵۱۸ در نیشابور وفات نموده
است -

کتاب جمع الامثال در امثال عرب
کتاب التسمی فی الاسامی از تالیفات
میدانی فعلاً موجود است

میر داماد - میر محمد بن میر شمس
الدین محمد حسین استرآبادی الاصل
اصهان معروف پسند داماد از فلاسفه
و علماء و ادبای عالمقدار در بار
صفویه بوده است اشعار بدیعه
و اشار الیه بقاری و عرفی در نهایت فصاحت
میداشد استاد ملاً صدرای شیرازی است
تالیفات عالیله معظم له عبارتند از
کتاب الموضح در علم ریاضی کتاب
ارضا حیات و اشراقیات در حدوث و قدم
و جذرات در علم عرفان احبب المؤمن
در حکمت

سید داماد موقع تشریف به نجف
امیرف پادشاه صفی در سال ۱۰۴۱
در نجف رحلت نمود

میر فخرسکی - میر ابو القاسم حسین

موسوی فندرسکی از حکماء دانشمندان
عصر شاه صفی صفوی بوده و تالیفات
نقیسه از او باقی است
میر فندرسکی در شهر اصفهان ایام
سلطنت شاه صفی از ۵۵ تا ۵۸ سالگی
وفات نموده و در همان بلد مدفون
گردید

-- ن --

نابغه بنی شیبان - عبدالله بن مخلوق
معروف به نابغه بنی شیبان از شعراء
نامی دوره اموی و نصرانی مذهب
بوده است اشعار وی بیشتر در مدح
عبدالمملک اموی خلافه معاصر گفته
شده و دیوان اشعارش در کتابخانه
خدیوی مصر موجود میباشد

ناصر خسرو - حکیم ناصر خسرو ابن
ساروت نیش بحضرت علی بن موسی الرضا
میوسد - از حکماء و شعراء معروف
ایرانست در سال ۳۹۴ متولد گردید
و مدتی را به سفارت و زعمانی را به عزلت
و ریاضت گذرانید و میگویند یکصد و
چهل سال زندگی کرده و در ۵۳۴

وفات یافته است

زاد المسافین - سعادتنامه روشنائی
نامه از تصنیفات اوست و غالباً حیات
تخلص میفرموده دیوانش معروف
و متداول است

نجم الدوله - میرزا عبدالغفار بن
میرزا علی محمد نجم الدوله از علماء
نامی اخیر علم هیئت و ریاضیات -
ولادتش در سنه ۱۲۵۹ و فائش
بتاریخ ۱۳۲۹ اتفاق افتاد تالیفات
او در مباحث اشتباه و از هر
جانب جامع و مرغوب است کتب
هدایه النجم در اصول جبر و مقادیر
کتاب جبر التمثیل کتاب نقشه برداری
هندسه دیگر یکتا و بی نظیر است
سازی مسامی علم المخترعات جغرافیائی
بزرگ کفایه الحساب کتاب آسمان
و غیره از تصانیف معظم له است

خواججه نصیر طوسی - خواججه
نصیر الدین محمد بن محمد بن حسن طوسی
حکیم و عالم ریاضی مشهور در سال
۵۹۷ هجری در شهر طوس متولد گردید

در سنه ۶۷۷ وفات نمود و در روضه
کاشمینی علی بن السلام مدفون گردید از
مقاخر ایران و از این محسوب میگردد
مفت وزارت هلاکوارا نموده زنج
مشهور است در شهر مراغه بنا کرد
و کتابخانه در آن شهر ترتیب داد که
دارای چهارصد هزار مجلد کتاب
بود تالیفات بسیار و معروف دارد

نظام الملک - (متوفی در ۵۵۸ هـ)
حسن بن اسحق طوسی یکی از وزراء
جلیل القدری است که گذشته از
تدبیر محکمت داری و علم و ادب هم
توجه داشته است پس از فراغت
از تحصیل در ریاض چندین نزد ابن
شاذان و بعد دره الازمه الب ارسلان
بسر میرد

پس از کشته شدن الب ارسلان در
خدمت ملک شاه همان قرب و منزلت
سابق را یافت و وزارت او اشتغال داشت
تا قیامت بدست یکی از فدائین اسمعیلیه
کشته شد

مدرسه نظامیه بغداد را او ساخته

است کتاب سیاست نامه منسوب
باوست
حکیم نظامی کسجوی (متوفی در
۵۷۶ هـ)

ابو محمد نظام الدین الیاس بن یوسف
متخلص بنظامی از شعراء معروف است
بعضی او را از اهل انوش و کوهستان
قم دانسته اند حکیم نظامی شاعر
زیر دست و معروف معاصر با
طغرل ابن ارسلان از جمله انابکان
آذربایجان بوده است مثنویات خاصه
او از شاهکارهای بزرگ زبان
فارسی است

شاه نعمت الله ولی - (۸۳۴ هـ)
۷۳۹ هـ) سید نور الدین نعمت الله
بن عبدالله در حلب متولد شد پس او
خواندن فقه و تفسیر و کلام در سن
۲۴ سالگی به سفر بغداد پرداخت در
سن ۶۰ سالگی در کوه دمان کرمان
ساکن شد

نعمت الله ولی از اجله مصلوفه
و مشایخ در زمان امیر تیمور و
پس از شاهرخ میزیست و اشعار

او در عرفان متداول است

و

وحشی باقعی از اهل بافق کرمان

میداح شاد طهباسب اول بوده

بوده دیوان اشعار و مثنوی ناقص

فرهاد و شیرین، او معروف است در

۹۹۱ هـ. وفات یافت

وصاف - ادیب عبدالله ابن فضل الله

شیرازی از مشاهیر ادباء و مورخین

قرن هشتم هجری معاصر بالاجائیو

سلطان محمد خدابنده است کتاب

«تجزیه الامصار و ترجیه الاصر»

که معروف به «تاریخ و صاف» و

یکی از کتب مشککه ادبیات فارسی

است تألیف اوست. از زبان او

نثر فارسی صورت تکلف و تعقید

حاصل نمود.

هـ

هاتف - سید احمد هاتف اصفهانی در

نثر و نظم قدرتی بسزا داشته ترجیع

بند او معروفست در سال ۱۱۹۸ هجری

وفات یافته است

ی -

یاقوت حموی - (۶۲۶ - ۵۷۴

هـ) ابو عبدالله شهاب الدین یاقوت صلاً

یونانی بود و عربی از جنگها بچنگ

مسمین افتاد و باسم غلامی در بغداد

بشاعری حموی فروخته شد تاجر

مربود بترتیب غلام بدخات و او

را بصادق فرستاد در همین وقت

یاقوت تمام قسمت شمالی ایران و

و هندوستان و اروپا را سفر کرد اما

پس از مرگ تاجربیز دنبال مسافرت

خود را ادامه داد و بالاخره در مرد

مقیم شد

دو کتاب معجم الادباء و معجم البلدان

از اوست

یاقوت مستعصمی - ابو الدرد جماله

الدین یاقوت البغدادی - کاتب

المعتصم بالله آخرین خلیفه عباسی

است و در حسن خط معروف آفاق

است کتاب اسرار الحکماء تألیف اوست

دیوان اشعار نیز دارد در ۶۹۸

هـ. وفات یافت



مملکت ایران

مساحت کل مملکت ایران ۴۲۲۵۰ فرسنگ مربع

جمعیت کل ایران ۱۰۰۰۰۰۰۰۰ نفری

حدود مملکت ایران

سرحد غربی

خط سرحدی شمالی و غربی ایران از ناحیه کوه اوزات شروع میشود.

ضمنی بطول ۲۰ میل انگلیسی از رودخانه ارس در ۳۹ به ۱۵ قه شمالی

و ۴۴ به ۴۰ قه شرقی (گرنوج) تا کوه اوزات است سمت جنوب غربی حد

مصل خاک روس و ایران است. و از کوه اوزات خطی بطول ۲۰۰ میل

انگلیسی تا دهنه شط العرب در ۳۰ به شمالی و ۴۸ به ۴۰ قه شرقی

(گرنوج) حد فصل خاک ترکی و ایران میباشد

سرحد شمالی

از ۲۰ میلی شمال شرقی کوه اوزات در رودخانه ارس خط سرحد شمالی ایران

شروع میشود تا امتداد طول شرقی ۴۸ به این خط بطرف جنوب شرقی از

سجرا و کوهستان مدین با امتداد ۳۵ میل عبور کرده به پله سوار میرسد و از

آنجا بطرف جنوب منحرف شده به مغرب رودخانه آستارا و بندر آستارا منتهی

میشود. در آستارا همه جا ساحل دریای خزر سرحد ایران است تا خلیج حسینقلی

در شمال آستاراد و از آنجا رود اترک خط سرحدی شمرده میشود تا پست

میس بطرف مشرق و جنوب شرقی امتداد دارد تا به سرخس در کنار رود تین

میرسد. طول خط - نیمه از کوه اوزات تا سرخس تقریباً ۹۳ میل است.

سرحد شرقی

خط سرحد شرقی از سرخس تا نزدیکی بندر گوادر (که در بحر عمان به ۲۵ به

شمال و ۶۱ به ۲۰ قه شرقی واقع شده است) تقریباً ۸۰۰ میل امتداد دارد

سرحد جنوبی

خط سرحد جنوبی ایران سواحل دریای عمان و خلیج عجم است از بندر گوادر

تا دهنه شط العرب که تقریباً ۸۷۰ میل طول دارد و ما بین ۴۸ به ۴۰ قه

شرقی و ۶۱ به ۳۰ قه شرقی (گرنوج) قرار گرفته است.

شهرهای ایران

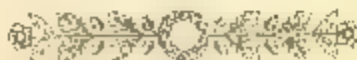
بلاد و قصبات	عدد نفوس تقریبی شهر یا حومه	عرض جغرافیائی	طول جغرافیائی نسبت به نصف النهار طهران	ارتفاع بحسب ذوق
اردبیل - آذربایجان	۲۰۰۰۰	۳۸ ۹	۴۳ ۱۱	۱۱۵۱
ارومیه - " "	۲۱۴۲۰	۳۷ ۴۱	۴۳ ۱۵	۱۴۲۴
استراباد - استراباد	۱۵۰۰۰	۳۶ ۵۱	۴۳ ۰	۱۱۰
اشرفیه - مازندران	۳۰۰۰	۳۶ ۴۱	۴۰ ۳۰	۱۵
اصفهان - اصفهان	۱۲۳۷۰۰	۳۲ ۲۹	۳۳ ۱۵	۱۵۶۷
اهر - آذربایجان	۹۵۹۰	۳۸ ۲۰	۴۳ ۴۰	۱۴۸۴
بازروش - مازندران	۵۰۰۰	۳۶ ۲۷	۳۳ ۱۲	۱۰
بجنورد - خراسان	۸۰۰۰	۳۷ ۴۱	۳۳ ۰	۹۳۸
بروجرد - لرستان	۲۵۰۰۰	۳۲ ۵۱	۴۳ ۲۸	۱۶۰۵
بسطام - خراسان	۲۵۰۰	۳۶ ۲۹	۳۳ ۳۰	۳۰
بندر عباس - بلاد جنوبی	۱۶۰۰۰	۳۷ ۹	۳۳ ۴۱	۴
بندر جن - استراباد	۱۰۰۰۰	۳۶ ۴۷	۳۳ ۳۰	۵
بوشهر - بوشهر	۳۰۰۰۰	۳۸ ۵۹	۴۳ ۰	۴
بهبهان - بهبهان	۸۰۰۰	۳۰ ۴۲	۴۳ ۵	۱۱۶۶
بیجار - آذربایجان	۷۳۰۰	۳۵ ۵۰	۴۳ ۵۲	۵۱۰
بیرجند - خراسان	۲۰۰۰۰	۳۲ ۵۳	۴۳ ۵۰	۱۳۱۰
پهلوی - گیلان	۲۸۰۰۰	۳۷ ۴۲	۴۳ ۵۸	۱۰۵
نهریز - آذربایجان	۲۴۰۰۰۰	۳۸ ۵۱	۴۳ ۶	۱۴۸۰
نیریز - خراسان	۲۵۰۰۰	۳۵ ۱۵	۴۳ ۱۰	۱۴۱۴
نوبت شیخ جام - " "	۵۰۰۰	۳۵ ۱۳	۴۳ ۴۰	۹۵۸
نوشهر - " "	۲۵۰۰۰	۳۵ ۹	۴۳ ۱۲	۳۰۲
نوق - " "	۲۳۳۶۰	۳۴ ۰	۴۳ ۰	۱۱۵۴
خرم آباد - لرستان	۲۴۰۰۰	۳۲ ۴۲	۴۳ ۵۵	۱۱۸۲

شهرهای ایران

بلاد و قصبات	عدد نفوس تقریبی شهر یا حومه	عرض جغرافیائی	طول جغرافیائی نسبت به نصف النهار طهران	ارتفاع بحسب ذوق
خرم آباد - تنکابن	۴۸۴۰	۳۶ ۴۰	۴۳ ۰	۴
خوی - آذربایجان	۷۲۰۰۰	۳۸ ۲۴	۴۳ ۶	۱۱۴۳
دامغان - دامغان	۱۶۲۹۰	۳۶ ۶	۴۳ ۲	۳۱۶۷
دزفول - خوزستان	۵۵۰۰۰	۳۴ ۲۴	۴۳ ۲	۴۵۷
دولت آباد - ملایر	۵۰۰۰	۳۴ ۱۸	۴۳ ۲	۵۳۱
رشت - گیلان	۶۵۰۰۰	۳۷ ۱۲	۴۳ ۱	۱۰
زنجان - زنجان	۶۰۰۰۰	۳۶ ۴۰	۴۳ ۱۱	۱۶۶۳
ساری - مازندران	۱۰۰۰۰	۳۶ ۳۵	۴۳ ۱۰	۱۰
ساری - مازندران	۶۵۰۰۰	۳۴ ۴۰	۴۳ ۲۶	۱۳۰۷
سواد - ساوه	۱۲۷۰۰	۳۵ ۱	۴۳ ۸	۱۰۰۰
سیاوار - خراسان	۶۰۰۰۰	۳۶ ۱۲	۴۳ ۱۷	۳۵
سلطان آباد - عراق	۲۴۰۰۰	۳۴ ۴	۴۳ ۱	۴۴
سمان - سمنان	۲۰۰۰۰	۳۵ ۳۶	۴۳ ۲	۱۱۴۰
سندج - کردستان	۳۰۰۰۰	۳۵ ۱۶	۴۳ ۴	۱۷۱۹
شاهکوه - استراباد	۱۰۰۰	۳۶ ۲۵	۴۳ ۲	۲۲۱۱
شاهرود - شاهرود	۴۲۰۰۰	۳۶ ۲۵	۴۳ ۳	۱۴۰۸
شوش - خوزستان	۱۸۰۰۰	۳۲ ۴۰	۴۳ ۲	۱۱۴
شیراز - فارس	۶۰۰۰۰	۳۹ ۴۰	۴۳ ۱	۱۴۹۰
طهران - طهران	۴۰۰۰۰۰	۳۶ ۴۰	۴۳ ۰	۱۱۴۰
قزوین - قزوین	۵۰۰۰۰	۳۶ ۴۱	۴۳ ۱۵	۱۲۶۸
قزوین - قزوین	۴۰۰۰۰	۳۴ ۳۹	۴۳ ۰	۹۰۳
قوچان - خراسان	۱۷۰۰۰	۳۷ ۴۰	۴۳ ۱۱	۴۴۰
کلاردون - فارس	۲۴۰۰۰	۳۶ ۴۵	۴۳ ۴۰	۸۰۶

شهرهای ایران

بلاد و قصبات	مساحت تقوسی تقریبی شهر یا سواد	عرض جغرافیائی	طول جغرافیائی نسبت به نصف النهار طهران	ارتفاع بحسب ذراع
کاشان - کاشان	۵۰۰۰۰	درجه دقیقه ثانیه ۳۴ ۰ ۰	درجه دقیقه ثانیه ۰ ۰ ۰	۹۳۵
کرد محله - استراباد	۲۵۰۰	۴۶ ۴۸ ۱۲	۲ ۴۰ ۵۰	۱۰
کرمانشاهان - کرمانشاه	۵۰۰۰۰	۳۴ ۲۰	۴ ۲۶	۱۲۱۸
کلیان - کلیان	۱۵۰۰۰	۳۳ ۲۷	۱ ۱۱	۱۷۲۶
گلوی - استراباد	۳۰۰۰	۴۶ ۴۴ ۱۲	۲ ۲۲ ۱۸	۹۶
گهش - استراباد	۳۰۰۰	۳۷ ۰۵ ۳۵	۲ ۳۸ ۱۰	۲
گوانشیر - کرمان	۵۰۰۰۰	۴۰ ۱۶	۵ ۲۴	۱۶۱۲
لامپجان - کابلان	۱۵۰۰۰	۳۷ ۱۲ ۴۰	۱ ۱۷ ۳۵	۴۵
لنکرود - کابلان	۱۲۰۰۰	۳۷ ۸ ۳۵	۱ ۱۵	۴۵
لنگه - بندر جنوب	۲۵۰۰۰	۴۶ ۳۲	۳ ۲۴	۱۱۷
مالو - آذربایجان	۸۰۰۰	۴۹ ۴۰	۶ ۴۸	۱۲۲۶
محمدره - خوزستان	۱۰۰۰۰	۴۰ ۴۸	۲ ۱۲	۱
مراغه - آذربایجان	۹۸۱۰	۳۷ ۲۲	۴ ۲۰	۱۵۲۶
مرند -	۱۰۰۰۰	۳۸ ۴۸	۵ ۴۹	۱۳۴۱
مشهد - خراسان	۱۵۰۰۰۰	۳۶ ۱۷ ۴۸	۸ ۱۰ ۱۹	۸۲۰
منامه - بصره	۴۰۰۰۰	۳۶ ۱۵	۰ ۲۱	۴
نصیر آباد - سیستان	۱۵۷۷۰	۴۱ ۰	۱۰ ۸	۵۱۱
نیریز - فارس	۱۰۰۰۰	۴۹ ۱۲	۱ ۵۰	۱۵۰۴
نیشابور - خراسان	۲۰۰۰۰	۳۶ ۱۲	۷ ۴۲	۱۱۲۴
همدان - همدان	۳۴۰۰۰	۴۱ ۴۹	۴ ۵۸	۱۸۲۶
یزد - یزد	۴۰۰۰۰	۳۵ ۵۸	۳ ۰	۱۱۱۲



جبال مهم ایران

ارتفاع تقریبی بحسب ذراع	اسم کوه
۲۴۰۰	اسیدار - استراباد
۱۸۶۷	اشتران - لرستان
۴۶۶۶	اغری داق - آذربایجان
۲۰۵۰	الوند - همدان
	لداکیر - خراسان
۲۹۴۵	بزمان کوه - کرمان
۱۸۴۰	پیرک -
۳۷۲۰	نقانی - بلوچستان
۲۹۰۰	نوجال - طهران
۲۲۲۷	جهان نما - استراباد
۲۴۰۰	خوش انکور -
۶۰۰۰	دوند - طهران
۲۴۵۴	سبلان - آذربایجان
۳۶۱۰	سهند -
۲۷۵۰	شار کوه - استراباد
۲۹۱۴۵	ناله - خوزستان
۲۹۴۵۸	کرکس - کاشان
۲۰۶۲۵	مالو - خوزستان
۴۸۰	غزاسجید - خراسان

ایلات مهم ایران

دریاها و دریاچه های ایران

بیابان و قشلاقی

آب

ایلات و ولایت

اسامی دریاها و دریاچه ها

کوه های نزدیک و مشکین - میان
چهار محله و حصار خود - خوزستان و تهران
سپهر - خراسان و تهران
دارکوب و فک - شبک کوه
اخرک - خراسان - شوشتر و خوزستان

شمالی ایران
جنوب ایران
خوزستان
کرمان
خراسان

هر خور
خلیج فارس
اروپا
باخگان
دریاچه قز
زرسار
خامور
مبارک

سیستان

هاون

رودخانه‌های مهم ایران باطول تقریبی آنها بحسب فرسخ

اسامی	طول	ملاحظات
اجی جای - آذربایجان	۲۶	
ارس - سرحد ایران و روس	۱۲۶	۲۶ فرسخ آن سرحد نیز روس
اترك - استراباد	۵۳	۲۱ فرسخ - سرحد ایران و روس
باب - مازندران	۹	
بلو - فارس	۲۱	شعبه مند
تاتابو - آذربایجان	۱۰	
قالار - مازندران	۱۸	
تغن - سرحد شرقی	۲۸	۱۸ فرسخ - سرحد ایران و روس و
جراحی - خوزستان	۴۶	۲۰ فرسخ - سرحد ایران و افغان
جینتو - آذربایجان	۲۳	
چالوس - مازندران	۱۰	
زاهد رود - اصفهان	۵۰	
سردان - کردستان	۱۶	ماول خدی که در خاک ایران است
سفید رود - گیلان	۱۸	تاشیج میدان
شاهرود - طالقان	۲۵	ملاحظات سفید رود
فرات - اوزن - کردستان	۶۵	ملاحظات سفید رود
کارون - خوزستان	۴۰	
کرخه - "	۵۰	
کشکان - "		ملاحظات کارون
کرنک - "		
کرکان - استراباد	۲۸	
لاوین - کردستان	۳۷	
نگر - فارس	۲۸	
نگا - مازندران	۴۰	

(وقایع مهمه تاریخ ایران)

- ۱ - قبل از هخامنشیان
تاریخ قبل از مسیح
۲۰۰۰ - مهاجمین اروپائی بایران
۱۱۰۰ - الفی ۶۷۴ - مهاجمه
و تئازع پادشاهان آشور
۷۰۰ - پیدایش سلطنت مدی
۶۰۷ - قومانی و او انقراض سلطنت
آشور
۶۰۰ - اختراع ضرب سکه
۵۸۴ - مردن بگدر بزرگترین
پادشاه مدی
۵۵۰ - فتح مدی و شکست آسمیاز
آخرین پادشاه مدی بدست
سیروس کبیر
۲ - عصر پهلوانی ایران
۵۵۰ - فتح اکباتان پای تخت مدی
بدست سیروس کبیر
۵۴۶ - فتح ساردی پای تخت لیدی
بدست سیروس کبیر
۵۳۸ - فتح بابل بدست سیروس کبیر

۵۲۹ - جلوس کامبیز بنحسب سلطنت
ایران

۵۲۱ - جلوس داریوش کبیر -
ابتدای ضرب سکه در ایران -
گرفتن مالیات - تشکیل ایالات
(ساتراپی) ساختن داهرامها و این
شون و سرد

۵۱۲ - عبور از داتوب - فتح
طراس و مقدونیه حمله هندوستان
۴۹۰ - جنگ مارافان

۴۸۵ - وفات داریوش کبیر و
و جلوس اکبرز سبس

۴۸۰ - سوق ردهای بزرگ ایران
بیوان و فتح آن

۴۶۵ - مرگ اکبرز سبس و جلوس
آرتاگزر سبس (اردشیر دراز
دست)

۳۳۶ - جلوس داریوش (کود
ماوس) آخرین پادشاه
هخامنشیان

۳ - اسکندر و دوره ملوک الطوائفی

۳۳۶ - مرگ فیلیپ و جلوس اسکندر
بنحسب سلطنت مقدونیه

- ۳۳۶ - حمله بایران جنگ کرایفوس
۳۳۳ - جنگ ابوسوس و فتح قطعی یونان
۳۳۱ - جنگ آرپل
۳۳۰ - قتل دارا و سلطنت اسکندر
۳۲۸ - حمله به هندوستان
۳۲۳ - مرگ اسکندر
۳۱۲ - تسخیر بابل و دست سلوکوس
سر دارا اسکندر و تشکیل سلطنت سلوکیدها
۲۵۰ - شورش پارتها بر ضد سلوکوس دوم
۲۴۸ - ابتدای سلطنت اشکانیان - ارشاک اول
۲۰۰ - انطیوکوس سوم معروف بکبیر
۱۷۰ - ۱۳۸ فتوحات مهرداد اول اشکانی
۱۲۹ - مردن انطیوکوس سیدت و اقراض خانواده سلوکید
۱۵۰ - ۱۲۸ - شورش ارمنستان بر علیه سلوکیدها و استقلال ارمن
۶۵ - حمله و جنگ رومها ب اشکانین
میلاد مسیح
۲۰ ق م - ۳۷ م - ادامه جنگ و کشمکش با رومانیج - ارمنستان
۵۱ - ابتدای کالیق و تدوین کتاب اوستا
۱۱۵ - حمله نازان قیصر روم و فتح عراق و بابل
۲۱۷ - آخرین جنگ رومانیها با پارتها و شکست نازانیانوس قیصر و دادن غنایمات جنگ با پارتها
۴ - عصر طلائع ایران - آسانیان
۲۲۶ - جنگ رام هرمز و شکست اردوان از اردشیر بابکان
۲۴۱ - ۲۴۴ - اولین جنگ با رومانیها
۲۹۰ - امیری و الترن قیصر روم بدست شاپور اول ظهور می
۳۰۹ - پادشاهی شاپور کبیر - شکست ژوانانت قیصر روم و

- مرگونی اعراب و ارمنستان
۴۲۰ - جلوس هرم گور - جنگ با رومانیها - حمله هیاطله (هونها)
۴۸۷ - جلوس فباد - ظهور مزدك
۵۰۳ - ۵۱۳ - شکست قطعی هیاطله (هونها)
۵۳۱ - جلوس نوشیروان عادل - قتل عام مزدکیان فتح اطاکیه
تسخیر توران - بوزر جسر حکیم - انکشاف زرد و شطرنج
زجه کلیه و دمنه بفارسی - ۵۷۰ - تولد حضرت رسول ص
۵۹۰ - جلوس خسرو پرویز - فتح اورشلیم شکست رومانیها
۶۲۶ - محاصره فسطاط فیه بنو مسلم ایرانیها
۶۱۴ - بعثت حضرت رسول ص
۶۳۴ - جلوس زردگرد سوم آخرین پادشاه ساسانی
۵ - عصر اسلامی
مسیحی - هجری
۶۲۲ - ۱ هجرت حضرت رسول ص
از مکه بمدینه و ابتدای تاریخ هجری
۶۳۵ - ۱۴ اعزام قشون اسلام بایران
۶۳۶ - ۱۴ جنگ قادسیه و فتح عرب - تسخیر مدائن
۶۳۸ - بنای دوشهر بصره و کوفه
۶۴۲ - ۲۱ جنگ نهاوند شکست لشکر ایران (فتح الفتوح)
دوره خلافت از ۶۳۲ - تا ۱۲۵۸ مسیحی
۶۳۲ - ۱۱ وفات پیغمبر اسلام ص خلافت ابوبکر
۶۳۴ - ۱۳ خلافت عمر بن خطاب
۶۴۴ - ۲۴ قتل عمر - خلافت عثمان
۶۵۶ - ۳۵ خلافت علی بن ابیطالب (ع) طغیان معاویه ابن ابی سفیان و الی شام جنگ جبل جنگ صفین
۶۶۱ - ۴۰ شهادت امیرالمؤمنین علی (ع)
۶۸۰ - ۶۱ شهادت حسین ابن علی (ع) واقعه عاشورا خلافت

زید این معاویه .

۶۸۴ - ۶۵ خلافت عبد الملک

مروان

۷۰۵ - ۸۶ فتوحات اسلام در

ترکستان و آسیای مرکزی

۷۰۷ - ۸۹ فتح سند

۷۱۷ - ۹۹ خلافت عمر عبد العزیز

۷۵۰ - ۱۳۲ جنگ زاب و شکست

مروان آخرین خلیفه اموی

خلافت ابو العباس - قتل عام

ابو امیه

۷۵۴ - ۱۳۶ خلافت جعفر ابو

منصور قتل ابو مسلم خراسانی

(ابتدای شورش اربابها)

۷۶۲ - ۱۴۵ بنای شهر بغداد

۷۸۶ - ۱۷۰ جلوس هرون الرشید

عضمت دربار عباسی ابتدای

ترجمه کتب طب و فلسفه و ریاضی

از یونان به عربی

۸۰۹ - ۱۹۳ وفات هرون -

جلوس مأمون در خراسان

ولایت عهد حضرت رضا (ع)

۸۲۷ - ۲۱۲ زرقی علوم و فلسفه

و ادبیات در اسلام

۸۵۷ - ۲۳۴ خلافت متوکل

قصر سامره قطع سر و کشور

۶ پادشاهان اسلامی

۸۶۸ - ۲۵۵ ظهور سلاطین

سقاریان - یعقوب بن لیث

۸۷۴ - ۲۶۳ ظهور خنواده

سامانیان در خراسان اسمعیل

سامانی

۹۲۸ - ۳۱۶ ظهور آل زار -

قبوس و تمکیر

۹۳۲ - ۳۲۰ ظهور سلسله آل

دوبه - سلطه عضد الدوله

۹۶۲ - ۳۵۱ ظهور خنواده

عزیزیان - سامان محمود - بکتکین

فتوحات در هندوستان

۱۰۳۸ - ۲۳۹ ظهور سلسله

سلجوقیان

۱۰۶۳ - ۴۵۵ فیاض الملک

۱۰۶۶ - ۴۵۹ خواجه نظام الملک

بنای مدرسه نظامیه در بغداد

۱۰۷۰ - ۴۶۳ امیرشدن ابو القوس

اوراه البهر

۱۲۲۰ - ۶۱۷ غرار و مرگ سلطان

محمد خوارزم شاه - قتل و غارت

خراسان - ویرانی مرو و بیشاپور

جنگهای سلطان جلال الدین و ایران

کردن عرب و شمال غربی ایران

۱۲۲۷ - ۶۲۴ وفات چنگیز خان

۱۲۵۱ - ۶۴۹ تعیین ملاکو خان

بسلطنت ایران

۱۲۵۶ - ۶۵۴ اقرامش پادشاهان

اسمعیلیه

۱۲۵۸ - ۶۵۶ فتح بغداد و قتل

خلیفه المستنصر آخرین خلفا

۶۶۳ - ۱۲۶۵ سلطنت ایلمختابان

۷۳۶ - ۱۲۳۵ ظهور آل در ایران

۱۲۳۶ - ۷۳۶ ظهور خانوا جلالی

۱۳۱۳ - ۷۱۳ ظهور آل مظفر

۱۲۴۵ - ۶۴۳ سلاطین آل کرت

۱۳۳۵ - ۷۳۶ تولد امیر تیمور

۱۳۶۹ - ۷۷۱ فتح خوارزم

بدست امیر تیمور فتح ایران

۱۳۹۷ - ۸۰۰ جنگهای باطیغی

خان - حمله هندوستان

چهارم امیر قطور روم بدست

لشکر ایران

۱۰۷۴ - ۴۶۷ بنای رصدخانه

جلالی بدست عمر خیام و قاضی

جلالی

۱۰۹۳ - ۴۸۵ وفات سلطان

جلال الدین ملک شاه یزدانی

فتوحات اسمعیلیه - ابتدای

جنگهای صلیب

۱۱۱۸ - ۵۱۲ جلوس سلطان

سنجر

۱۱۵۲ - ۵۴۷ اقرامش سلطنت

غزنوی و ابتدای پادشاهان غور

۱۱۴۱ - ۵۳۶ شکست سنجر

از قراخانیان

۱۱۵۷ - ۵۵۲ وفات سنجر

یزدانی و قوت سلاطین

خوارزمشاهیان

۷ حمله مغول

۱۱۷۵ - ۵۷۱ ظهور چنگیز

خان - اقرامش سلسله قراخانیان

۱۲۱۸ - ۶۱۵ حمله ترکستان

فتح بخارا - فتح خوارزم و

۱۹۲۵ - ۱۳۴۴ - انقراض سلطنت
قاجاریه بموجب قانون (مهم
آبان) تاسیس مجلس مؤسسان
و اصلاح چهار اصل از قانون
اساسی راجع به سلطنت - نفوذ
سلطنت باعلیحضرت شاه شاه
رضا شاه پهلوی بموجب رای
مجلس مؤسسان (در ۲۱ آذر)



تاریخ سال ماضی

از دیماه ۱۳۰۴ تا دیماه ۱۳۰۵

حوادث داخله

۲۱ آذر ۱۳۰۴ پییدایش
سلطنت اعلیحضرت پهلوی و اصلاح
اصل ۳۶ - ۳۷ - ۳۸ - ۴۰
قانون اساسی
۲۳ آذر ۱۳۰۴ اجرای مراسم
تجلیف از طرف اعلیحضرت پهلوی
چهارشنبه ۲۵ آذر جلوس
اعلیحضرت پهلوی

جمعه ۲۷ آذر افتتاح درالمعلمین و ژش
یکشنبه ۲۹ آذر تشکیل و معرفی
اولین کابینه سلطنت اعلیحضرت
پهلوی بطریق ذیل:
آقای میرزا محمد علی خان فروغی
رئیس الوزرا
آقای میرزا حسنخان مشیر وزیر
امور خارجه
آقای امیر لشکر عبدالله خان طهباسی
وزیر جنگ
آقای میرزا علی اکبرخان داور وزیر
تجارت و فلاحت و فوائد عامه
آقای میرزا حسین خان دادگر وزیر داخله
آقای میرزا مهدیخان قاضی وزیر عدلیه
آقای میرزا مرتضی قلی خان بیات
وزیر مالیه
آقای جعفر قلی خان اسعد وزیر
پست و تلگراف
آقای میرزا یوسف خان مشیر کفیل
معارف
۳ دیماه صدور فرمان انتخابات
مجلس شورای ملی برای شصتین
دوره تقنینیه

۲۰ دیماه تصویب قانون مالیات
اربابی و ودان
۱۹ بهمن تصویب قانون مالیات
راه و القای عوارض مالیتهای بلدی
۲۰ بهمن تصویب قانون واگذاری
حق انحصار هوا پیدایشی ایران به
پروانگرس
۲۰ بهمن تصویب قانون اجازه
اختیار حضرات آئین اصلی و مهم مملکت
۲۱ بهمن تصویب قانون بودجه
مملکتی ۱۳۰۵
۲۲ بهمن اختتام دوره پنجم تقنینیه
۵ فروردین ۱۳۰۵ عمارت و ودان
مسیون جامه ملل ایران راجع
به تحفیات امر زراعت و مالک (دهم
خرداد از ایران مراجعت نمودند)
۱ - اردیبهشت ۲۲ آردیل ۱۹۲۶
امضاء معاهده وندایه و نامیه
بین دولت ایران و جمهوری ترکیه
یکشنبه ۴ اردیبهشت اجراء مراسم
تاجگذاری اعلیحضرت پهلوی
در عمارت گلستانه ۱۹۲۶
اعزام نماینده از طرف دولت ایران
برای گفتوگوهای صلحی بیارلس
۲۷ اردیبهشت شروع انتخابات
مدارس طهران
۸ شوال خراب کردن نواح بقع
بدست وهابیها
۱۵ خرداد سقوط کابینه آقای
فروغی
۱۷ خرداد انتخاب آقای مستوفی
براست وزراء
۲۰ خرداد مسافرت اعلیحضرت
محمیونی به ملازم
۲۲ خرداد معرفی کابینه آقای
مستوفی بطریق ذیل:
آقای میرزا حسنخان مستوفی رئیس
الوزراء و وزیر داخله
آقای میرزا حسنخان وثوق وزیر مالیه
۴ میرزا محمد علیخان فروغی
وزیر جنگ
آقای میرزا احمدخان بدر وزیر معارف
۵ حاج مهدیقلی خان هدایت وزیر
فوائد عامه
آقای میرزا مصطفی خان بهروز کفیل
عدله

- آقای میرزا داود خان مفتاح کفیل
وزارت خارجه
- ۲۲ مرداد انتخابات هیئت رئیسه
ششمین دوره مجلس شورای ملی
بشرح ذیل:
- آقای آقا سید محمد تدین رئیس
آقای طبیب طباطبائی دبیر
آقای مرتضی قلیخان بیات
۴ میرزا آقاخان ناصر قلاب
۵ آقا سید ابراهیم ضیاء
۶ میرزا احمد علیخان بهمداد
۷ میرزا احسانخان جلای
۸ آقاب کیخسرو شاهرخ
۹ میرزا رضاخان افشار
- ۲۳ مرداد توقیف و عزل جان محمد
خان امیر لشکر خراسان
- ... مرداد اعزام آقای تیمورتاش
وزیر دربار بهلوی به مسکو
- ... مرداد ظهور سالار القوله در
کردستان
- ۲۴ مرداد مراجعت اعلیحضرت
محبوبی از خراسان
- ۱۳ مهر - ۱۶ اکتبر افتتاح
وزیر معارف و آقای وزیر فواید عامه
- ۲۵ مرداد قوای ماخلوی سلباس
و مراده تپه (جنوب رود اترک)
- ۵ تیر خاتمه انتخابات طهران
... تیر اختتام دوره یکساله انجمن
آثار ملی که افتتاح آن در ۱۳ خرداد
۱۳۰۴ شده بود
- ۱۵ تیر خاتمه امتحانات مدارس
طهران
- ۱۹ تیر روز یکشنبه دو ساعت
قبل از ظهر افتتاح دوره ششم
دارالشورای ملی
- ۳ مرداد ۱۵ محرم ورود آقای
علیهامخان مشاور الملک وزیر خارجه
از مسکو بطهران
- ۳ مرداد مسافرت اعلیحضرت
محبوبی بخراسان
- ۱۶ مرداد افتتاح رسمی راه
سازندران با حضور هیئت دولت و
مسافرت آقای رئیس الوزراء آقای
وزیر معارف و آقای وزیر فواید عامه

مختص فرانسوی برای مؤسسه پاستور



اشخاص متوفی در سال ماضی

- از دیماه ۳۰۴
- ۱۷ دیماه وفات دلفور ادوارد برون
انگلیسی مستشرق و معلم زبان عربی
در دارالعلوم کتیرنج
- ۲۲ اسفند وفات ارج میترز اجلال-
الملک شاعر
- ۶ تیر ۱۳۰۵ قتل سید محمد خان
نصر معاون وزارت مالیه
- ۲۰ تیر خود کشی محمد وایخان
خلعت بری سیدسلار اعظم
- ۶ خرداد وفات شیخ عیسی الجواد
ادیب نیشابوری تولد ۱۲۸۱
- ۱۷ خرداد وفات حاجی میرزا
عبد المجید مجیدی ملک الکلام
- ۲۱ مهر وفات حاجی میرزا محمد
آقای شوریده شیرازی (فصیح الملک)
شاعر
- خرقه ایران در نمایشگاه بینالمللی
۱ آبان حرکت اعلیحضرت محبوبی
سازندران
- ۴ آبان صدور فرمان اجرای
نظام اجیری
- ۷ آبان سوره قمر به آقای
مدرس
- ۱۹ آبان معرفی مشیر کلبو
Mr. R. H. Clive, C. M. G. وزیر
انگلیس بحضور شاهانه
- ۲ آذر انعقاد جشن سالانه اعطاء
جوایز و تصدیق نامه هادر وزارت
معارف
- ۱۳ آذر الغاء مالیات منق
۱۵ آذر الغاء مالیات رود
۲۷ آذر تصویب قانون معافیت
زراعت بچی از نادیه مالیات
- ۲۷ آذر تصویب قانون معافیت
ساروج و کج و آهک از نادیه
مالیات راه
- ۲۵ دی اجزاء و امینان اتوموس
رانی طهران دشمنان یکمیانیه انباری
- ۲۹ دی اجازه استخدام یک نفر

مواد تحصیلات	سال ۱	سال ۲	سال ۳	شعبه علمی
فارسی	۶	۴	۳	فارسی
فقه	۱	۱	۱	فقه
عربی	۳	۳	۳	عربی
دراسته	۵	۴	۴	دراسته
تاریخ و جغرافیا	۵	۴	۴	تاریخ و جغرافیا
ریاضیات حساب هندسه	۳	۴	۴	ریاضیات حساب هندسه
طبیعیات (تاریخ طبیعی فیزیک)	۲	۲	۲	طبیعیات (تاریخ طبیعی فیزیک)
شیمی	۲	۲	۲	شیمی
رسم و نقاشی	۳	۳	۳	رسم و نقاشی
دقت داری	-	-	-	دقت داری
مشق خط	۱	۱	۱	مشق خط
ورزش	۲	۲	۲	ورزش
دوره دوم	سال ۴	سال ۵	سال ۶	شعبه ادبی
مواد تحصیلات	۴	۴	۴	شیمی
فارسی	۴	۴	۴	حساب ابتدائی

مواد تحصیلات	سال ۱	سال ۲	سال ۳	شعبه علمی
فارسی	۱۵	۱۰	۹	فارسی
فقه	۱۵	۱۰	۹	فقه
عربی	۱۵	۱۰	۹	عربی
دراسته	۱۵	۱۰	۹	دراسته
تاریخ و جغرافیا	۱۵	۱۰	۹	تاریخ و جغرافیا
ریاضیات حساب هندسه	۱۵	۱۰	۹	ریاضیات حساب هندسه
طبیعیات (تاریخ طبیعی فیزیک)	۱۵	۱۰	۹	طبیعیات (تاریخ طبیعی فیزیک)
شیمی	۱۵	۱۰	۹	شیمی
رسم و نقاشی	۱۵	۱۰	۹	رسم و نقاشی
دقت داری	۱۵	۱۰	۹	دقت داری
مشق خط	۱۵	۱۰	۹	مشق خط
ورزش	۱۵	۱۰	۹	ورزش
دوره دوم	سال ۴	سال ۵	سال ۶	شعبه ادبی
مواد تحصیلات	۱۵	۱۰	۹	شیمی
فارسی	۱۵	۱۰	۹	حساب ابتدائی

مدارس تابعه سایر وزارتخانه ها :

۵	مدارس نظام
۶	مدرسه تجارت
۱	مدرسه علوم سیاسی
۱	مدرسه ملاحت
۱	مدرسه شعبه رنگ و ری
۲	مدارس بدیه
	مدارس خارجه :
۵	مدارس خارجه ذکورا
۴	مدارس خارجه امانت
۱	مدارس خارجه شغل
۱۶	مدارس فقه
۱۰۵	مکاتب

مواد مستخرجه از قانون اساسی

معارف

ماده ۸ - مکاتب و مدارس بر دو قسم است رسمی و غیررسمی و رسمی آنست که از طرف دولت دائر شده باشد غیر رسمی آنکه بانی مخصوص داشته باشد

ماده ۹ - کسیکه میخواهد مدرسه افتتاح کند باید رعایت شرایط ذیل را بنماید :

اول - مدیر مدرسه که از سوی سال نباید داشته باشد

درج بنای مدرسه موافق ملاحظات حفظ الصحة که از طرف وزارت معارف مقرر شده است فراهم نماید
سوم - در مدارس ابتدائی عدد باید دوازده تصدیق نامه تحصیلات مدارس متوسطه و در مدارس متوسطه دارای تصدیق نامه تحصیلات عالی باشد

چهارم - مدیر مدرسه باید معروف بسوء مشی و اخلاق و عادات نهی شده نبوده مرتکب جنحه و جاتی نشده باشد و معاین را هم که انتخاب میشود باید علاوه بر شرایط مذکور در این قانون خود تصدیق رسمی و وزارت معارف را دارا باشد

ماده ۱۱ - هر کس در هر چه تحصیل کرده باشد قادر به امتحان رسمی بنماید است در مدارس رسمی دولتی پذیرفته نخواهد شد

ماده ۱۲ - مقتضین برای درک مدارس و مکاتب رسمی و غیررسمی

مواد مستخرجه از قانون مطبوعات

چاپخانه و کتابفروشی

ماده اول - چاپخانه حق ندارد چیزی بطبع رساند بدون این که اسم و پستند و رسم او را بداند و بدون اینکه اسم و رسم خود را در آخر مطبوع درج کند

ماده دوم - کتابفروش حق ندارد از مطبوعات آنچه را که او پستند و مطبوعه آن معلوم و مشروح معرفی شده اند بفروشد مگر کتبی که قبل از این تاریخ طبع شده و بهیچ دیگر از جهات قانونی ممنوع نباشد

ماده سوم - کتابفروش حق ندارد کتابی را بفروشد که قانوناً ممنوع شده باشد

طبع کتب

ماده ۵ - از هر نسخه که بطبع میوسد چاپ گسیخته دو نسخه برای ضبط در کتابخانه ملی و تکمیل مجموعه مکتوبات میفرستد در پشت این دو نسخه را رسماً نزد وزارت علوم و در سایر بلاد شعب وزارت

حق ورود و تفتیش دارند و هیچ مدبری در هیچ موقع حق مخالفت ندارد

ماده ۱۸ - وزارت معارف ترتیب درجات و مراتب تحصیله را معین نموده برای هر کدام امتحانات و تصدیق نامه ها برقرار خواهد نمود
حکومت دخول در خدمات دولتی موقوف بدانشن آن تصدیق نامه ها خواهد بود

ماده ۲۵ - مدارس و مکاتب متجان که بخرج دولت اداره میشود فقط برای تدریس اطفال فقراء و اشخاصی است که در سماعیم خدایت آنها از طرف مامورین رسمی محل تصدیق شده باشد

ماده ۲۷ - قبول تحصیلین بی بضاعت در مدارس متوسطه و عالی بطور تخانی بموجب قانون مخصوصی خواهد بود

ماده ۲۸ - مجازات بدنی در مکاتب و مدارس ممنوع است

علوم و اداره معارف میفرستند در هر صورت قبض رسید دریافت می کنند و در آن قبض باید عنوان کتاب و عدد نسخ آن که بطبع رسیده مذکور باشد

چاپ کنندۀ بموجب این فصل ملتزم شریعت است که در صورت تخلف سه تومان الی شصت تومان مجانی دادنی باشد بایست بنظر حاکم قضیه

روزنامه

ماده ۶ - هر روزنامه و جریده باید بکثیر مدیر مسئول داشته باشد مشفف بصفات ذیل :

(۱) ایرانی باشد (۲) سنش سی سال بالغ باشد (۳) زوال شرف نزاوا شده باشد یعنی مرتکب جنحه و جنایات و مشهور فسق و فساد عقیده نباشد

ماده ۸ - پس از طبع و انتشار هر روزنامه و ورقه مقررۀ مدیر جریده مکلف است که اظهارات ذیل را در روی يك ورقه بنظارت انطباعات بفرستد :

۱ - اسم و رسم مدیر روزنامه و

محل اجاره آلت ۲ - اسم و رسم مطبعۀ که روزنامه در آن طبع خواهد رسید ۳ - عنوان روزنامه و جریده ترتیب طبع آن که یومیه است یا هفتگی یا ماهیانه

۴ - عدد چاپ هر نمره ۵ - مملکت روزنامه و سیاق مطلب آن در صورت تغییر هر يك از کیفیت فرق باید در تائی معلومات لازمه بنظارت انطباعات داده شود و این اظهارات باید همه مکتوباً در روی ورقه معینه یا امضای مدیر مسئول پس از آمواد آن ورقه بفر دولتی خورده باشد بموجب این فصل مدیر مسئول روزنامه ملتزم است که در صورت تخلف از پنج الی پنجاه تومان دادنی باشد

ماده ۹ - در موقع انتشار هر يك از نمرات روزنامه دولسخه روزنامه باعضای مدیر برای اداره معارف آن شهر که در آن طبع میشود و دولسخه برای کتابخانه و قرائتخانه ملی فرستاده میشود و در صورت تخلف مدیر

روزنامه پنجتومن مجانی دادنی خواهد بود

ماده ۱۰ - هر گاه روزنامه و جریده نسبت بیک از امور بین دولتی یا یکی از ادارات چیزی درج کرده باشد که بشغن ایشان برخورد آنچه را که در توضیح و رد ایراد آن شخص یا آن اداره نزد مدیر روزنامه بفرستد باید بدون تاخیر و تحریف در ستون اول نمره آئید روزنامه درج کند عبارت مقاله جرایم میباشد بیش از نصف مقاله تعرضیه نباشد والا مواد را باید صاحب مقاله جوابیه اجرت چاپ از قرار عادی بدهد برای تخلف از این فصل مدیر روزنامه از دولتی صد تومان دادنی خواهد بود

ماده ۱۱ - در غیر اشخاص رسمی امتناع مدیر روزنامه از درج مقاله جوابیه مستوجب دادن پنج الی پنجاه تومان وجه ملز می خواهد بود این نوع از مقالات باید در همان محل و بهمان حروف که مقالات اولیه

مندرج بوده طبع برسد ماده ۱۳ - مدیر روزنامه مسئول مقالات مندرجه در روزنامه است و همچنین مسئول اعلانات است که در روزنامه بطبع میرسد در مقالات به امضا و تائی مدیر مسئول نیست که منتهیات مسلمۀ واضحۀ چیزی در مقاله مندرج نباشد والا مدیر نیز مسئول است

ماده ۱۵ - در روزنامه ای که درج اعلانات معمول است مدیر حق طرد و تعویق از درج اعلانات رسمی ندارد اجرت طبع از قرار معمول بآنها داده میشود

ماده ۱۷ - طبع و نشر اعلانات آزاد است لیکن اگر مضمون اعلان شامل قبایح و فساد باشد یا داعی فساد و اختلال امور عامه مطبعه و متصدی هر دو مسئولند و اداره نظمیۀ حق توقیف اینگونه اعلانات را داشته مرتکب و متصدی را بمحکمه عدالت جلب خواهد کرد

ماده ۱۹ - اعلانات رسمی که از

حرف ادارات دولتی بطبع میرسد
روی کاغذ سفید خواهد بود سایر
اعلانات از هر کس و هر جا روی
کاغذ رنگین بطبع میرسد تا اعلانات
رسمی از اعلانات شخصی ممتاز باشد
در صورتی مختلف از اینجاده مقصدی
پنجهزار دینار الی پانزده هزار
دینار دادن خواهد بود و در صورت
تکرار مختلف در عرض یک سال از
یکروز الی پنج روز خمس خواهد
شد
ماده ۵۹ - مأمورین وزارت تعارف
که برای روزنامه معین میشوند و
پلیس حق دارند روزنامه و جرائد
دیگر را در موارد ذیل توقیف
کنند:
۱ - آنجا که روزنامه یا جریده
بالاتر از مذهب اسلام
باشد
۲ - آنجا که روزنامه یا جریده یا
لابعد هتک احرام سلطنت شده باشد
۳ - آنجا که نقده و طرح حرکت
قشونی یا دیگر اسرار نظامی مکشوف

شده باشد

۴ - آنجا که متذرجان روزنامه
موجب هیچان کلی و اختلال آسایش
عمومی بشود

۵ - آنجا که دعوت بر مصدات قوای
رسمیه مکرر مملکت شده باشد

۶ - آنجا که اشاعه صور قبیحه
بر ضد عصمت و عفت شده باشد

ماده ۵۰ - بقای توقیف و عدم
بقای آن باید در بیست و چهار
ساعت اطلاع حکمه قانونی (بدون آنجا که
محل ارسیده حکم توقیف با سبب
توقیف یا اقامت روزنامه و غیره کتباً
اعلان شود

مراد مستفرضه از قانون طبابت

۱ - هیچکس در هیچ نقطه ایران
حق اشتغال هیچ یک از فنون
طبابت و دندان سازی ندارد مگر
آنکه از وزارت معارف اجازه نامه
گرفته و بوقت وزارت داخله رسانیده
باشد

۲ - در آئیه اسنادیک وزارت

ماده ۱۲ - نسخه و هر کلیه منابع
است و هر طبیبی که نسخه ریز
بدهد مجازات او چهار ماه حبس
خواهد بود

فهرست برگزیده مصوبه مدارس

- ۱ - مدرکام شش ساله ابتدائی ذکور
جوزای ۱۳۰۳ در وزارت آقای میرزا
صادق خان صادقی
- ۲ - مدرکام شش ساله ابتدائی انات
سنبله ۱۳۰۳ در وزارت آقای نظام
الدین خان حکمت
- ۳ - مدرکام - ده ساله متوسطه ذکور ۲۰ دلو
۱۳۰۴ در وزارت آقای نظام الدین خان حکمت
- ۴ - مدرکام - دهم متوسطه ذکور اول
دلو ۱۳۰۲ در وزارت آقای سلیمان میرزا
- ۵ - مدرکام - مدرسه سطحی ۲۴ ذی الحجه
۱۳۲۷ در وزارت آقای میرزا احمد خان بدر
- ۶ - مدرکام - مدرسه حقوق ۱۳ عقرب
۱۳۰۲ در وزارت آقای سلیمان میرزا



معارف آنرا رسماً شناخته و به صاحب
آن اجازه نامه خواهد داد از این
قرار است:

اولاً - تصدیق نامه هائی که در
ملکیت ایران توسط مدارس طب
دولت داده شود
ثانیاً - تصدیق نامه های طب دولتی مملکت
خارجیه

۳ - گبراند اجازه نامه طبابت
میان پنج نوم است به دستور
وزارت معارف باید کار سازی کند

ماده ۱۰ - هر کس برخلاف
محررات مواد فوق اشتغال طبابت
مشتول شود در نوبت اول اخطار
میشود و در نوبت دوم چهار ماه
حبس و در نوبت سوم یکسال
حبس خواهد شد

ماده ۱۱ - بعد از انتشار این
قانون هیچ طبیبی برای امور رسیده
وطبیته در ادارات دولتی مستخدم
و تجیر نخواهد شد مگر اینکه بموجب
اسناد مذکوره در ماده دوم دارای
اجازه نامه طبابت باشد

فهرست نظامنامه های مصوبه

تعرفه تمبر وزارت معارف و اوقاف

عنوان تاریخ تصویب زمان و ذوات
نظامنامه مدارس نور ۱۲۹۹ آقای میرزا احمد
خون پدر
۴ اداره فقیه سرطمان ۱۳۰۰ آقای
میرزا اسماعیل خان ممتاز
۵ امضای مراسلات میزان ۱۳۰۱
آقای محمدتقی السلطه
۶ حاضر و غایب ۱۳۰۱ آقای
محمدتقی السلطه
۷ مدال نشان ملی جدی ۱۳۰۱ آقای
محمدتقی السلطه
۸ امتحانات اسد ۱۳۰۲ آقای
حکیم الدوله
۹ کتابخانه وزارت معارف و اوقاف ۱۳۰۲
آقای سلیمان میرزا
۱۰ دارالمعلمین مرثی جلدی ۱۳۰۳
فرار نامه وزارتین عدلیه و معارف مصوبه
هیئت وزراء
۱۱ راجع بداره تحقیق اوقاف دار ۱۳۰۲
در زمان وزارت آقای سلیمان میرزا
نظامنامه کمک خرج محصلین می مضاعت
عل ۱۳۰۳ آقای مستشار الدوله
نظامنامه عتیقات جواری ۱۳۰۳ مصوبه
هیئت وزراء و زمان وزارت آقای مستشار الدوله
نظامنامه قاضیه و طروحات میزان ۱۳۰۳
آقای مشاور الدوله
۱۲ داخلی وزارت معارف مصوبه هیئت وزراء
و اوقاف و صنایع مستظرفه جمعی ۱۳۰۳
در زمان وزارت آقای مشار الدوله

تعرفه تمبری که باوراق و اسناد الحاق
میشود از قرار ذیل محرز است
۱ - اصل عرض حال و سواد عرض حال
هر چند عدد باشد بهر عددی بکفران
و یکدهیابی
۲ - از وکالتنامه بکفران
۳ - از ثبت وقفنامه و شرکتنامه
و اجازه تولد و اجازه نامه
بنجقران
۴ - از الزام و قرار نامه باور قرار داده
را مثال آن ۲ قران
۵ - از وکیلتهای دائره تحقیق اوقاف
در موارد اموری که از خصایص داره
مزبور است و بصورت قطعی صادر
میشود در صورتی که محکوم به
موضوع مالی داشته باشد از هر تومانی
نیم شاهی
۶ - از وکیلتهای دائره تحقیق اوقاف
در موارد اموری که از مشته کانی دائره
مزبور است و محاکم عدلیه است در
صورتیکه رأی بر موضوع مالی داشته
باشد از هر تومانی ربع شاهی

از بکثومان ای ده تومان بکفران
از ده ۴ صد تومانی صد دینار
صد تومان بیلا از تومانی پنجه دینار
۱۶ - تمبر شهریه مدارس مطابق ماده
۶۶ نظامنامه مدارس
۱۷ - تمبر تصدیقنامه های مدارس
تطابق ماده (۲۶) نظامنامه
امتحانات
۱۸ - تمبر اجازه معافیت اشیا ای که
بمنوان عتبه بخارج حمل میشود و کمتر از
پنجاه سال دارد دو قران
۱۹ - تمبر اجازه نامه حقاری بکثومان
۲۰ - تمبر عتیقات مطابق نظامنامه
عتیقات

تنبیه کسور شاهی حساب نمیشود
۷ - در مورد سند پنجه و ششم هر
گاه موضوع حکم رأی بر مالی نباشد
بصورت مقطوع از حکم ۵ قران از
رأی ۲ قران و خوشاهی
۸ - برای حفظ حق السامع و تصدیق
تطابق کتاب باید گرامه مدارس ۵ قران
۹ - اجازه کتب شرعیه ۵ قران
۱۰ - برای دادن امتیاز روزنامه یا
مجله بکثومان
۱۱ - از اعلانات در مع ورق دو قران
از غیر ورق سه قران از تمام ورق پنجقران
۱۲ - حق سواد از هر صفحه یک قران
تنبیه - صفحه دارای بدست سطر و
سطر دارای بدست کله است
۱۳ - از مهر اداره که بیای سواد
میشورد (سواد مطابق با اصل است)
یکقران
۱۴ - از تصدیقنامه اطباء موافق
قانون پنج تومان تمبر اجازه نامه هم
موافق ماده (۳) مسطور میباشد
۱۵ - تمبر اجازه نامه موقوفات مطابق
حکم مکرر ۴۴۴ مورخه ۳ ذی قعد ۱۳۳۲



قشون

تشکیلات نظامی - قشون حاضر اصلاح مملکت ایران از ۵ لشکر و ۱۰ تیپ مستقل تشکیل میشود

تشکیلات جزء لشکر از نقطه نظر موقعیت و ضرورت بوجود می آید غلط بوده نظام - سواره نظام - توپخانه - مهندسی و غیره قیبه شده ولی اساسی تشکیلات قشون روی صنف بندی و درایه ملحق تشکیلات مذکور به شرح ذیل است:

۱ - لشکر مرکب است از ۱ تیپ پیاده نظام - ۱ تیپ سواره نظام - ۱ تیپ توپخانه - ۱ تیپ گردان مهندسی

تیپ پیاده نظام مرکب است از ۱ دو الی سه فوج هر فوج سه گردان هر گردان سه گروهان

تیپ سواره نظام مرکب است از ۱ دو الی سه فوج هر فوج دو گردان هر گردان دو گروهان

تیپ توپخانه مرکب است از ۱ سه فوج (پیاده - سواره - کوهستانی) هر فوج دو آتش دار که با توپهای سریم الاطلاق مجهز است

واحد های بزرگ (لشکر) اسلحه های طرز جدید تانک - زره پوش - جارات نظامی - مژده ها و برابری و ایل غارات دستکهای لشکری - بم - فوگ و مین و تانک های با سیم و دایم و سایر وسایل ضایع نیز موجود است

تشکیلات دفتری - قشون مملکت دارای ارکان جری کل است که بچهار رکن تقسیم میشود و هر رکنی آباداشتی شعب مخصوص لشکرهای معین میباشد

اداره اوقاف - کل - شعب امور اداری و چهار رکن

ادارات - اداره مایه کل قشون - اداره صحه - اداره هوا و جوی - اداره محاکات - اداره نظام اجاری - اداره لشکری بی سیم - اداره توپخانه - اداره موزیک - اداره نقلیه - اداره بهداشت - اداره مدارس نظام - اداره آذوقه - اداره ایلانی - درباری (قلعه یک)

در تشکیلات مدارس نظام ، مدرسه صاحب منصبی و موسسه لیلایار است

مدارس نیابت و صاحب منصبان پیکار و دکلاهی بیطر و هوا و جوی و توپخانه و نقشه برداری منبیل - کلاس و الامتحان تأسیس شده و در مقابل اختلال این مدارس قشون هر ساله مرتباً همه شاگرد برای تحصیل ضمن قسطنیا با اروپا مفرستند و علاوه براین مؤسسات بحریه قشون نیزهست که یکی در طرف جنوب و دیگری در شمال که هر یک از اینها جزء ابواب جمعی لشکرهای شمال و جنوب میباشد

لشکر مطابق است با Division

Brigade	تیپ مطابق است با
Régiment	فوج مطابق است با
Bataillon	گردان مطابق است با
Compagnie	گروهان مطابق است با
Escadron	سوار (گروهان مطابق است با)
Section	یکده (رصد مطابق است با)
Peloton	سوار (رصد مطابق است با)
esconade	یادگار (جوخه مطابق است با)
Section de peloton	سوار (جوخه مطابق است با)

ردیف

فرمانده	لشکر	مرکب است از ۲ الی ۳ تیپ	امیر لشکر
	تیپ	مرکب است از ۲ الی ۳ فوج	سر تیپ
	فوج	مرکب است از ۳ گردان	سر فوج
	گردان	مرکب است از ۳ گروهان	پاور
	گروهان	مرکب است از ۳ رصد	سلطان
	رصد	مرکب است از ۳ جوخه	نایب

درجات مختلف نظامی

سید به	نایب اول	وکیل راست
امیر لشکر	نایب دوم	وکیل چپ
سر تیپ	نایب سوم	سر جوخه
سر فوج	معین نایب اول	نایب اول
نایب سر فوج	معین نایب دوم	نایب
پاور	معین نایب سوم	
سلطان	وکیل باشی	

۵ لشکر عبارتند از

لشکر ناحیه [۱]	لشکر سرک - طهران
لشکر ناحیه [۲]	لشکر شام غرب - آذربایجان
لشکر ناحیه [۳]	لشکر غرب - غرب
لشکر ناحیه [۴]	لشکر جنوب - جنوب
لشکر ناحیه [۵]	لشکر شرق - شرق
لشکر ناحیه [۶]	تیپ مستقل شمال - رشت

اقتصادیات

معادن

قانون موقتی معادن

اجازه

ماده اول - بدون اجازه دولت که درطبق قوانین جاریه خواهد بود هیچکس حق استخراج معین ندارد بامتن معادن مذکوره در ماده ۲۲

اجازه تفتیش

ماده دوم - تفتیش و تجسس برای کشف معدن باید با اجازه صاحب ملک یا اجازه دولت بعد از تکمیل نظاریات صاحب ملک باشد ولی عدم رعایت صاحب ملک مانع از دادن حق تفتیش نخواهد بود حق تفتیش صاحب ملک

ماده سیم - صاحب ملک در اراضی خود حق هرگونه تفتیش ندارد ولی استخراج معدن بدون اجازه دولت جایز نیست

حق کاشف

ماده چهارم - صاحب ملک و کاشف معین در تحصیل امتیاز نسبت به هم برابری قانوناً هیچ نوع مزیت و رجحانی ندارد ولی در صورتی که امتیاز یک کاشف معدن داده شود وجه خرابی از بابت مخارج تجسس و کشف در حق کاشف معدن منظور خواهد شد

کاشف چیست ؟

ماده پنجم - شخص وقتی کاشف معدن محسوب تواند بود که حق تفتیش معدنی را از دولت یا صاحب ملک تحصیل نموده

عمیلات و حفاریاتی گردد مود معدنی را تجزیه و درجه ترکیب آنرا معلوم داشته نقشه علمی تهیه نماید

شرایط صاحب امتیاز

ماده ششم - طالب امتیاز باید ثابت نماید که واجد شرایطی که لازمه تفتیش و استخراج است میباشد و نیز باید متعهد نماید که اربعه عملیات و نظایر آنرا در سایر تکالیف و مقررات اداری می تواند بر آید

اراضی ممنوعه

ماده هفتم - حق چاه و کوره و سایر حفاریات تحت الارض و در حدود عسله و پنج ذرع از عمارات و بناها و محوطه های مخصوص بنگاهای ممنوع است مگر اینککه رعایت صاحب ملک تحصیل خود نباشد بقنوات و سایر مجاری آبی نیز ممنوع است باید رعایت گردد

میان معادن

ماده هشتم - مالکانی که بر معین معینی میگردند در قسم است اولاً مالکات مذکور تماماً مالکات ثابت مالیات نمی در موقع اعطای امتیاز عینت میشود و بجز این مالکات نسبت به مواد و درجه ترکیب و استمداد معدن و مخارجی که برای بدست آوردن و مصرف آن میشود معین میگردد مالیات ثابت معدن است از یک تومان ری هر هزار ذرع مساحت که صاحب امتیاز در نقشه معین میکند

حق مالک

ماده نهم - اگر دارنده امتیاز غیر از صاحب ملک است اولاً از بابت معدن و ثانیاً از بابت اراضی سالیانه وجعی دریاوه

اعلان سرزمین

ماده دوازدهم - تقاضای امتیاز در طهران توسط وزارت فواید عامه و در ولایات توسط حکام یا صاحب ملک اطلاق پس از آن در روزنامه اعلان میشود و در محل هاییکه روزنامه موجود نیست در چهار معبر معین نامتد دو ماه اعلانیکه حاوی تقاضای امتیاز است بهر بارها نصب می گردد

اعتراضات

ماده سیزدهم - اعتراضات بشاف و پیشنهاد اعتراض داوود یا آنککه شود مخاطب همان امتیاز همانند نامتد سه ماه حق دارند که اعتراضات و پیشنهادات خود را در ولایات توسط حکام و در طهران مستقیماً بوزارت فواید عامه ارسال دارند پس از انقضای مدت سه ماه وزارت فواید عامه با اعتراضات و پیشنهادات اشخاص رسیدگی نموده پس از آن دولت قرار فعلی امتیاز سرزور را در اعطاء و عدم قبول خواهد داد

ماده چهاردهم - آخرین مدت تفتیش و مدت استخراج با دولت است

ماده پانزدهم - هرگاه صاحب امتیاز شاهانه بدون عایق فوق الماده دوم مدنی کار نکرد دولت میتواند امتیاز را از او سلب نماید ولو اینکه اقساط مالیاتی را مرتباً پرداخته باشد

ماده شانزدهم - کار در معدنی باید بر تفتیش باشد که اسباب خرابی معدن نشود و الا دولت حق خواهد داشت که حق

صاحب ملک منظور میشود

الف - وجهیکه از بابت معین منظور میشود در موقع اعطای امتیاز دولت معین خواهد کرد و نظریات صاحب ملک نیز در این امر حسب خواهد شد این مبلغ باید بطریق مقابلت معین شود بصورتی که صاحب ملک حق دخالت در محاسبات دارنده امتیاز و رؤیت دفتر او را نداشته باشد

ب - وجهیکه از بابت اراضی منظور میشود مبنی بر یکدراز و نیم خواهد بود است که هر سه ساله از محصول زمینی عایدی صاحب ملک میشود و داد آن نیز بهر صاحب امتیاز است درین صورت صاحب امتیاز در خرید یا اجاره آن زمین مختار است

حق ملک در فروش اراضی خود ماده دهم - اگر اس تفتیش و استخراج معدن بطوری است که صاحب ملک پیش از دو سال ز مانع اراضی خود محروم باشد در این صورت صاحب ملک معینی است که از صاحب امتیاز بدو رفته حق تفتیش بخواند که اراضی او را بقتت عسله خریداری نماید

پیشنهاد تقاضای امتیاز

ماده یازدهم - مالکین امتیاز پیشنهاد خود را در طهران بوزارت فواید عامه و در ولایات بتوسط حکام بوزارت مذکوره میدهند و نیز نقشه از اراضی تقیاس یک ده هزارم با تعیین حدود به پیشنهاد خود منظم میکنند و اگر اراضی متعلق به غیر است اسر صاحب ملک و آدرس او را در دو پیشنهاد خود معین می نمایند

امتیاز را از دارنده آن سلب نماید
تصدیق خرابی معدن با اهل قن است
ماده هفدهم - هرگاه صاحب امتیاز
بخواهد هرگونه نقل و انتقال بپهرنوعی
از ارضه بامتیاز نامه خود بدهد باید اجازه
و استحضار وزارت فوائد عامه باشد
ماده هیجدهم - صاحب امتیاز مجبور
است دواتر منظمی راجع دواتر مستخرجه
و مقدار و مصرف آن ترتیب دهد
ماده نوزدهم - دواوی که بین افراد
نام راجع به اراضی معدن حاصل میشود
بجای آنکه معموله رجوع خواهد شد و
دواوی بین دولت و افراد راجع بلیکیت
اراضی حکم این دواوی را دارنده که
ثبت نظامیجات دولت معمول است
ماده بیستم - بعد از ثبت در وزارت
فوائد عامه امتیاز نامه باید در اداره
ثبت اسناد ثبت گردد از اینجاست
حقوقی ادا خواهد شد که مطابق است
با مدد يك مالیات نسبی که در ماده
هشت مصرح است
ماده بیست و یکم - معشیت دولت در هر
دوفی از مباح حق خواهند داشت معذرا
بازدید و رسیدگی نمایند
ماده بیست و دوم - راجع بامتیاز راج
سطح الارضی معدن دلیل صاحب ملک
از تحصیل اجازه معاف است ولی باید قبل
وزارت فوائد عامه را مطلع و تفهیم
حدود ارسال داشته مالیات و حقوق ماده
هشتم و ماده بیستم را بپردازند
[معدن سنگ اذهر فیل] [معدن آهن]
[معدن کج] [معدن بوق] [کلی آخری]

معادن معلومه ایران

۱ - ذغال سنگ

طهران و فوابع
رویدار فهران - شستک - روه - ابرک
آبیک - گرماپر - لاقون - ختون و زک
دوبندسر - لیگون
لار - گل و گچ - آترم - توشک چال -
آرد - بونجوزلو - تک کوتر - محبذمین

دیو آسیا - کاستک - سرخک - سارنگ
بازک - آرومه - سیرک - سنتره الک
کبه رود - مرغسر - استک - گل و زرد
کجور -
لوانان - کورود - کارم - سیاه یلانی
مظانان - جوزانک - کبه و
مظنونان - دشت مزار - مومچ
ساوچیان - هو - فشد - شد بلقی
عمدن - دریک فرسخی شهر - دره
مباریک (کرافت است)
کاشان - ایله - سو - کهرود (در
نماد)
اصفهان - شاه سید علی کبر ادرنیک
شهر (سیاه چال
رود - پشت کوه
شاهرود - ریجان - محمد آباد - کاش -
سیرن
سمنان - ملو - توب - دربر - فودو
محل
خسبه - قلینک تو علی آباد - زنجان رود
نقشه آباد
قزوین - رومار - آیسک - هاپونک
افشری
آذربایجان - ساری تلغ - هاجانی دایغ
زور - غریه بوزق - خلخل - آسترا
[اصرفه کوه نوسل] دامنه شادآلا -
[یک فرسخی اهر] قریه امیریک [یک فرسخی
مراغه] -

طهران و فوابع : دوشان به
کاشان - جوشقان -

اصفهان : جهرد و چهار محل

خسبه : پشت کوه - کهرود - سیامرود
زنجان چای

آذربایجان : سنکین به [حسن آباد]
اهر حسن کنسی نشه [حسن آباد] خوله
[اهر]

کرمان و بلوچستان : اسر [بومستان]

مازندران : کسکوه - مانج نور

گیلان : ماسوله

خراسان : تربت حیدری

(۳ - مس)

طهران و فوابع : سیاه کوه - غریه دنبلی
(مظان)

کاشان : بقدر خطه .

یزد : افارک

قم و ساوجبلاغ : کوه مسکران

شاهرود : میامی

خمسه : امیر آباد ... علی آباد راجبه

قزوین : اوین زوده . زبان دان . تو داران . غربه حصار . سپهر آن . هابونک . افشاریه

آذربایجان : خلخال . قراجه داغ . مشکین (دامنه کوه شاه لان) ابکبراهر (قراجه داغ) اشجه قلعه (درمزار قراجه داغ) سرداقچه (قراجه داغ) کوه منال (قراجه داغ)

کرمان و بلوچستان : بهر آسمان (کرمان) کوه کبودیم . دره بان (سرخان) اطراف رفسنجان .

مازندران : هزار جریب .

استرآباد : شاه کوه

فارس : فسا

خراسان : سبزوار . کوه نخ آباد (طلس) سبزوار . بیرجند . - یگرمسخی (کنبه خدا بنده) سه فرسخی (سرچانه) ۶ فرسخی در سرخ آباد ۵ فرسخی در کلابه سر کل . ۷ فرسخی در خیاب . چهار فرسخی در کمان سالار . ۸ فرسخی

در سر مین کدکن .

قائنات : مزروع کبک (چهار فرسخی)

۱ فرسخی بیرجند خلیفان خور بود فرسخی مزروع تومول (جنب بیرجند) ذریکوه (۲۰) فرسخی (دامنه آهکرا)

(۵ - سرب)

طهران و توابع : پس قلعه . غش (لار مرغان) کله ده (طاقان) کوه بی بی شهربانو . کیکا شیرستانک (سیم زاده داود) سیاه کوه . دوشان تپه . زندان (اطراف طهران)

کاشان : ایته (جوشقان) بدخته (نغان)

اصفهان : چهار محال

یزد : افارک . پشت کوه

سمنان : آوشک . نویه دربار

خمسه : ابکوران . سیاه رود . پشت کوه طارم . علی آباد (منجیل)

قزوین : مزوعه شاه شاه طارم (

آذربایجان : شمشیر . قریه شاه علی . قریه الوار کف (آذربایجان)

کرمان و بلوچستان : کوه یح . کوه کبودیم

استرآباد : شاه کوه .

خراسان : جادک مشهد . اسفراین (قاسم آباد) پیشاپور - اندوه تخت مغان - یگرمسخی کنبه خدا بنده

خراسان : کوه میک سپاد . بیرجند

قائنات : ۱۸ فرسخی (در دامنه دلهین)

(تهم اکبید دوفر)

یزد : جزیره هرمز . کوه حیران بسکه لارک . کچین

(دهم فولاد)

قائنات : کنبه رار ۸ فرسخی بیرجند

(یازدهم باقوت سوخته)

قائنات : قدر حدود پندون ۲۷ فرسخی علاوه بر معادن فوق آنرا در غالب نقاط ایران معادن قابل اکتشاف بشود . معادن تنگ در آذربایجان و خمسه و فروت و قم و عراق و کاشان و اصفهان و سمنان و فارس و کرمان و بلوچستان و ارستان و یزد و سایر نواحی مرکزی معادن سولفات دوسود در اغلب کوه های مرکزی و مخصوصاً این طهران و قم و طهران و قزوین و بلوچستان معادن سنگ آهک در آذربایجان و مازندران و اصفهان و اطراف قم و حدود بندر فارس

معادن خاک چین اغلب در آذربایجان و یزد و طهران و قم معادن زاج سفید و سیاه در خمسه و فروت و آذربایجان و یزد و کاشان و شاهرود و فارس و لارستان و حدود بندر جنوب و خراسان

معادن گِل سفید در رسدان و نالین و یزد

(یستم تقره)

اصفهان : لجن (لنجان)

بلوچستان . سرحد بلوچستان .

خراسان : بیرجند از قشک درلوك

قائنات : در فوق جنت یدان (دفرسخی قائنات)

(هشتم فیروزج)

قم و ساوجبلاغ : خلیفان

قزوین : قریه درکن .

کرمان و بلوچستان : شهر بابک . بشر

خراسان : شمشور - طلس

فارس : فسا

قائنات : سهندان ۲۳ فرسخی (کوه اسفند)

(هفتم نفت)

بلوچستان : کهنه والا

سمنان : - حی آباد قریه لا - کوه پهلیمبران

مازندران : بساری (بساری) محل سواد کوه

استرآباد : شاه کوه .

گیلان : لاهیجان

خوزستان و غرب : نقون . شوشتر

مسجد سلیمان مصر شیرین - داسکی

(هشتم طلا)

آذربایجان : قریه عجب . داللان . تنبی

کرمان و بلوچستان : کوه هزار کوه شاه

جنگلهای ایران

مملکت ایران دارای اراضی وسیعی است که غلبه کشت و زرع مییابد و باید موجبات تهیه وسولات لزوم را که بواسطه قلت باران میسر نمیشود فراهم کرد. ایران در مدت فزون متناهی زحماتی وانی کشیده اند که بواسطه مصنوعی جریان این قس را تا حد قریبانی نمی دانند که می توان در طوالت زمین را بوسیله احداث جنگل حفظ نمود و این فکر که احداث جنگل تنها وسیله است که بشر می تواند به اعمال آب و هوای مملکت را تغییر دهد در سترات اخیر تولید گشته

ایران دارای جنگلهای وسیعی می باشد و در مسکته که جنگل از بین رفته است می توان در طول رودخانهی که از چشمه های جاریه از کوه تشکیل شده اند تاسیس جنگل نمود و زمین بواسطه حاصلخیزی خارق اعاده کدادود برای هر نوع زراعت و احداث جنگل کاملاً مساعد خواهد بود

ایران بین ۲۵ الی ۳۸ درجه عرض جغرافیائی و ۴۲ الی ۶۰ درجه طول جغرافیائی واقع و مساحت آن قریباً ۱۶۴۵۰۰۰ کیلومتر مربع میباشد

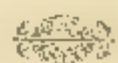
طوره جریان میاه بطوری است که در آسیای وسطی مشاهده میشود رودهایی که از کوه هیمالای میباشند در بحر خزر یا در بحر ارال یا در صحرای مجاور یا در خلیج فارس میریزند آب و هوای ایران بسیار خشک می باشد

و کل سرشور در ستان و حبستان و بلوچستان و کیلان

مادن لاجورد در آغاشان و آذربایجان مادن گوگرد در اغلب طبقات آتش فشانی و خصوصاً در اودیل و ستان و فارس و آذربایجان و خراسان مادن زونیخ - و سنگ قیاب و یاد نمر - و سنگ سبزه و شوره در اغلب نقاط آذربایجان و خراسان

و نوشادر و آبشار بیشتر در کرمان و بلوچستان و سنگ تراش و سنگ سبز اغلب در خراسان - و سنگ مرمر که غالباً در بلاد آذربایجان و خراسان وجود دارد - و مومبائی که اغلب در مهبان و داراب فارس و سرخس خراسان و لرستان یافت میشود - و آهنی غلظت معدنی که در قدر از هر آب گرم گوگرد است و بیشتر در آذربایجان و عراق عجم و لاریجان مازندران و کیلان وجود دارند

توضیح نکته استخراج مادن سطح الارضی از قبیل سنگ آهن و گچ و و سنگ تراش و غیره بموجب تصویر نامه هیئت وزراء عظیم تا مدت پنج سال از نادیه عتربه معاف واستفاده از آنها برای اشیاء داخله کاملاً آزاد است



جمیت آن بالغ بر ۹ میلیون است مجموع مساحت جنگلهای ایران مساویست با ۵ میلیون هکتار قسمت جنگلی ایران نسبت بکل مساحت مملکت ایران که بطور تقسیم تعیین شده است ۳۲ درصد میباشد

اگر قسمتی جنگلی را تا سکنه مملکت بشماریم نسبت آنرا هکتار برای هر یک نفر بدست می آید

با اینست بنظر الحراق آمیز می آید زیرا که سند مبینی تقریباً ۳۵۰ می باشد ولی باید در نظر گرفت که جمیت مملکت است مساحت آن به نسبت ۶ نفر در هر یک کیلومتر می باشد

اطلاعات جامع و کاملی را هم به نوع جوهری جنگلی بدست نیست ولی در گیاهان تا اندازه در این زمینه اقدامات بعمل آمده و در نظر دارند که شاید بتوانند بواسطه برداشتن عکسهای هوایی لا اقل نوع قسمی از آنها را تعیین نمایند و چنانچه از عهده این اقدام که فورا متضمن تخریب می باشد برآید برای تاسیس دفتر ثبت اراضی Cadastre و تشکلات جغرافیائی نیز مفید خواهد بود

مجموع کتب سیاحان شهر رشت لاجبیلان و بعضی از شهرهای دیگر که امروزه در جلگه واقع میباشند بحاجات جنگلهای انبوهی بوده اند و در کتب منور از قسمتهای بی جنگل صحبت نمی کنند و در عرض تقاضی را اسم میبرند که تا فته کوه دارای جنگل بوده است و بهترین دلیل برحقانیت اظهارات سیاحان همانا فروای و کثرت آب است که در

صحرای مرکزی ایران بواسطه فقدان کاه جنگل و گیاهان توان یکی از خشکترین قسمتهای دنیاست و با هر که هوای کیلان و مازندران واقع در جنوب بحر خزر خیلی مرطوب و غیر مادم میباشد و کوههای اینو ولایت در مساحت در ۹ میلیون هکتار دارای جنگل میباشد

سیاحان/ عالمیقلی از قبیل مارکوپولو Marce Polo و دلاوال Della Valle و اوکارتین Olearius و غیره در قرن گذشته باران آمده و مطابق مندرجات سفرنامه ها و کتبی که نگاشته اند چنین معلوم میشود که در هزار سال قبل از میلاد مسیم مساحت جنگل بیشتر از حالا بوده و در فتهای کوهستانی ایران که حالا بیش از چند است درخت وجود ندارد در ساق جنگلهای انبوه رفی قیسی موجود بوده است

ایران در عهد سلاطین عثمانی رصاصتی خیلی بزرگ بود و راز حبث بسیاری و مثبت گذاری مذهبی ارجند داشته است و فراوانی و شوی چوب ایران از آثاری که باقی مانده است کاملاً هویدا میشود - از یاره اسلالت چنین مستند میشود که قسمت جنوبی البرز دارای جنگل بوده است و عدم گدایت چوب در آن نواحی برجمیت بحث شده است که اهل نه فقط دوختها حق ریشه های آپارا از بین برده و مورد استفاده قرار داده اند باین درختانی که بواسطه استمداد خاص زمین از بلوغها بهر آمده بود یکی معدوم گردید

مساحت ایران ۱۶۵ میلیون هکتار و

تصویبنامه نمره ۱۳۱۳۵

مورخه ۱۷ برج حوت ۱۳۰۳

راجع به تسهیلات جنگلهای ایران

به است و وزراء در جلسه ۸ حوت ۱۳۰۳ پیشنهاد نمره ۸۴۵۱ وزارت فلاح و تجارت و فوائد عامه را راجع به جنگلهای تحت مدافعت قرار داده مواد ذیل را که بشتر قانون جنگلهای از تصویب مجلس شورای ملی تصویب و مقرر میدارند و ایلا - نظر بانک جنگلهای یکی از روشهای ملی بوده و بنا برین باید در تحت اداره دیوان باشد کلیه جنگلهای متعلق بدولت است مگر آنکه تعلق آنها بآلکین خصوصی بر حسب اسناد و مدارک معتبره ثابت شده باشد.

نایب - دولت اساساً برای حفظ جنگلهای حق نظارت در تمام آنها را اعم از دولتی و اوقافی شایسته و این نظارت ملی صحت سرزمین به حفظ و ازدیاد جنگلهای مخصوصاً در کوه ها و دامن کوه ها و تکثیر اشجار صنعتی و تعیین شرایط و دادن دستور العمل قطع و غرس اشجار در خوش درختهای قطع شده میباشد بر عهده وزارت فلاح و بحال است.

ثالثاً - اجازه دادن جنگلهای دولتی و اجازه قطع اشجار صنعتی و غیر صنعتی و استفاده از محصولات جنگلهای مزبور با سراسر نظارت ملی وزارت فلاح و تصویب وزارت علیه بوده و در هر موقع

آن موقع در دوختخانه ها که در بعضی خور میبختند وجود داشته است - از آنوقت که شروع بانداختن درختها در اطراف دریا و قرا کرده اند آبشسته ها و رودها رو به نقصان گذارده و موجب خطرانی برای آب و هوای آن نواحی شده است

لازم است که برای مصرف ذغال و سایر مصارف از قطع اشجار جلوگیری بعمل آید اما این اقدام که قطعاً فواید عظیمه در زراعتی اهالی تولید خواهد نمود تنها بوسیله ای کام برای تسهیل صورت پذیر خواهد بود علاوه بر این خسارت وارده در مدت غروب مثلاً به در مدت چند سال اما آن پذیر نمیباشد خوشبختانه آسندای وسیع در جنگلهای موجود است که دست بشر تاکنون بان دام نرفته و با انواع چوبهای گوناگونی که دارا می باشد روستا محلی برای مملکت تشکیل داده است و باید اقدامات ذیل بعمل آید

- ۱ - تهیه تشجیلات جنگلهای تعویض حدود
 - ۲ - تأسیس شعب در نواحی مختلف برای رسیدگی بامور جنگل
 - ۳ - تأسیس راه آهن و خطوط شوسه برای حمل و نقل چوبهای جنگلی
 - ۴ - از بین بردن درختان کهن و غرس اشجار جدید بوسیله طبیعی یا مصنوعی
 - ۵ - تبدیل بعضی از جنگلهای عریتم و مزرعه برای توسعه زراعت
- انجام اقدامات فوق متضمن مخارجی میباشد که پس از چندین سال زحمت عملی جریان پذیر خواهد بود (نزد هاکن)

آنرا باید مراتب رد وزارت فلاح و اطلاع بجهت و اگر صاحبان جنگلهای از باب بطوری جنگلهای خود را قطع نمایند که باعث از بین رفتن جنگل شود و یا قبلاً مراتب را اطلاع ندهند قیمت اشجار قطع شده از آنها در یافت خواهد شد.

سابعاً اجازه صدور چوبهای صنعتی بخرجه در هر مورد منوط به پیشنهاد وزارت فلاح و صدور تصویبیه است و اگر برای صدور آن حقی مطابق نمره گمرکی معین نشده باشد یکی از دو شی ذیل رفتار خواهد شد یا همزمان

در اول سال مشارک صادرات و چوبهای صنعتی که در آن سال دوات اجازه خواهد داده معین شده و میزان حق الصدور آن مجازیه معین خواهد گردید و باینکه هر گاه در موارد مختلف صدور چوبهای مزبوره منقضی شود اجازه مخصوص صادر نموده و حق الصدور را با براتی نظیر وزارت مالیه معین خواهد نمود.

ثامناً - اجازه صدور چوبهای غیر صنعتی و مواد صنعتی بخرجه در صورتیکه در نمره گمرکی حقی پیش بینی شده باشد یا تاریخ آن حق پس از اطلاع قبلی وزارت فلاح صورت خواهد گرفت و در صورتی که نادیده حقی در نمره گمرکی پیش بینی نشده باشد امین حق الصدور با موافقت وزارت مالیه بسته باسازیه هیئت وزراء است



معتبر مقررات قانون غنایان عمومی بطریق مزایده صورت خواهد گرفت. رابعاً - اشجار مهمه صنعتی که حفاظت آنها باید مورد توجه مخصوص باشد علاوه از درخت گردو و ششاد و صوب و بلوط و آزاد و نوت و کلیه سیاه درخت است. ششاد - قطع اشجار صنعتی برای استعمال در دایره در جنگلهای اروپایی بدون اجازه مخصوص وزارت فلاح ممنوع است و در هر مورد قبل از صدور اجازه از طرف وزارت فلاح مزبور درخواست کتبی باید توضیحات ذیل را داده و تدارکات ذیل را ایجاد دار شود.

۱ - مساحت جنگل و دامن بودن آن در کوه و دامن کوه و یا در چمنستان و تپه آن

۲ - مقدار و جنس چوبهای آن که مایل است قطع کند و قطر متوسط آنها

۳ - تقبیل غرس پنج درخت تازه در عوض هر یک درخت قطع شده و یا آن که سر شاخه ها و مواد حاصله در ظرف مدت معین ملوژی تهیه و از جنگل خارج نمایند که وسایق نحو جوانه ها و نهالها مهمل شود.

۴ - تقبیل تهیه عوارض دولتی برای هر یک درخت قطع شده.

۵ - تقبیل قطع و غرس اشجار در تحت نظارت مأمور مخصوص وزارت فلاح

۶ - تقبیل تهیه حقوق مأمور مخصوص اساساً قطع اشجار غیر صنعتی برای احتیاجات داخله در جنگلهای اروپای محتاج مجازیه مخصوص نبوده ولی قبلاً صاحبان

قانون علامات صنعتی و تجاری

ماده اول - هر قسم علامت از رقم و حرف و عبارت و یا نقش که برای امتیاز و تشخیص بک محصول صنعتی و یا یک شی و یا مؤسسه تجاری بکار رود علامت صنعتی و تجاری شناخته خواهد شد مع هذا علامت ذیل احوالی علامت صنعتی و یا تجاری نمیتوان بکار برد

۱ - پیراهنی ایران و خارجه. علامت ملیکی (شیر و خورشید) انواع نشانها و مدالهای دولتی ایران و یا خارجه. نقشه های ترکیبی شبیه به پیراهنی غلام ایران و خارجه انکهای مخصوص دولتی

تیسره - راجع به نقشه های ترکیبی شبیه به پیراهنی غلام ایران که قبل از تصویب این قانون استعمال شده است در صورتیکه نایکسان پس از تصویب این قانون بوقت برسد اجازه داده خواهد شد

۲ - علامتی که تمهید اخلال انتظامات عمومی و برخلاف حسن اخلاق و یا موهم گراهی مردم و یا تولید رقابت غیر عادلانه بنماید

۳ - علامتی که سرکوب باشد از ارفقم و یا کلماتی که معنوا کجاست و یا کجاست و یا نوع مثل التجاره را مشخص میدارد و یا عبارت است از اسامی مختلفه جغرافیائی

۴ - انواع علامت مذهبی و علامات هیتها و مؤسسات رسمی مانند شیر و خورشید سرخ و ملال و یا صلیب احمر و یا نظائر آن

ماده دوم - هرچکس حق انحصار هیچ

نوع علامت صنعتی و تجاری را نخواهد داشت مگر آنکه قبلا موافق مقررات این قانون علامت شود در رسماً بوقت وزارت تجارت رسائیده و اجازه استعمال آنرا صادر نموده باشد

ماده سوم - هر تاجر و یا صنعتگر که بخواهد علامتی را بخود تخصیص دهد باید شعباً و یا وسیله وکیل ثابت الاکله خود نقشه علامت مزبوره را با اندازه حقیقی در سه نسخه با امضاء و مهر خویش باقیمت نقش یا عکسی آن علامت و اظهار نامه متضمن جنس و نوع و طرح آن علامت و اسامی و اوصاف اجناسیکه آن علامت روی آنها بکار خواهد رفت وزارت تجارت تقدیم نماید

اندازه علامتی که بوزارت تجارت تقدیم میشود در هر حال باید از یکدتر ذرع مربع زیادتر باشد

تیسره ۱ - علاماتی که سابقاً معمول بوده اند هرگاه از یکدتر ذرع مربع متجاوز باشند با رعایت ماده ۲ پذیرفته میشود

نصره ۲ - نسبت اجناس جدید که در اظهار نامه ذکر از آنها شده است صاحب علامت در صورتی میتواند علامت خودرا استعمال نماید که بموجب اظهار نامه جداگانه متضمن اسامی و اوصاف اجناس مزبوره مراتب را به اطلاع وزارت تجارت رسانیده و اجازه تحصیل کند

ماده چهارم - اظهار نامه هر علامتی که در حدود مقررات این قانون بوزارت تجارت پیشنهاد میشود در دفتر مخصوص ثبت و ذیل آنرا اظهار میکنند و

مردم را با تشابه خواهد انداخت از ثبت و تصدیق آن امتناع خواهد نمود

ماده هفتم - برای حفظ حقوق افراد نسبت به علامت صنعتی و تجاری که قبل از وضع این قانون استعمال میکرده اند از تاریخ انتشار رسمی این قانون الی اقصای یکسال مهلت داده میشود که کلیه دارندگان علامت صنعتی و تجاری در صورتیکه با انحصار استعمال علامت خود در مملکت مایل باشند علامت مزبوره را بوزارت تجارت معرفی نمایند

اجازه استعمال هیچگونه علامتی صادر نخواهد شد مگر پس از انتهای مدت یکسال مهلت فوق الذکر و با رعایت شرایط ذیل

۱ - علامت موافق مقررات این قانون باشد

۲ - عین یا شبیه علامت صنعتی و تجاری دیگری که در مدت مهلت برای ثبت و صدور اجازه بوزارت تجارت اسنیم شده و ثبت شود کتبه قبل از آن علامت معمول و متداول بوده است نباشد

تیسره - اسنادی که حق تقدم برای علامات صنعتی و تجاری ثبت میبایند عبارت است از قرائین و احکام دولتی ایران در صورت فقدان نوشته های رسمی اسناد و تصدیق نامه هاییکه تقدم استعمال علامت را ثبت نماید در هر حال اسناد رسمی اولویت خواهند داشت

ماده هشتم - در صورتیکه دارنده علامتی بخواهد علامت خود را بدیگری انتقال دهد باید بموجب اظهار نامه مراتب را با اطلاع وزارت تجارت رسانیده نام و نشان

مأموری که متصدی ثبت است امضاء خواهند نمود

در صورتیکه علامت بتوسط وکیل معرفی شود و کالتامه باصل اظهار نامه متضمن گردیده و ضبط میشود

ماده نهم - ثبت هر علامت در دفتر فوق الذکر باید با رعایت مراتب ذیل عمل آید

اولا - تاریخ روز و ماه و سال و ساعت ثبت

کتابا - اسم و نشان و ممکن صاحب علامت و وکیل او در صورتیکه معرفی بتوسط و کالتامه عمل آید

ثالثا - اسامی و اوصاف نوع و یا انواع مثل التجاره و یا محصول صنعتی که علامت مزبور برای امتیاز و یا تشخیص آن بکار خواهد رفت

رابعا - تفصیل چگونگی علامت بطور اجمال و اینکه علامت بطور مقرر و یا رجسته و یا سطح در روی جنس نقش و یا طرح خواهد شد

خامسا - مبلغ حق ثبت مندرجه مطابق ماده ۹ این قانون

سورت ثبت در دو نسخه نوشته شده یک نسخه باظایر کننده و نسخه دیگر با دفتر وزارت تجارت برای ضبط داده خواهد شد

در روی نسخه اصلی در دفتر و همچنین در روی هر یک از نوشته باید یک نقشه از علامت الصاق شود

ماده ششم - وزارت تجارت در صورتیکه ملاحظه نماید علامت پیشنهادی بواسطه شبیهت کاملی که با علامت دیگر دارد

شخص جدید را ذکر و اجازه مخصوص تحصیل نماید - انتقال سربود در غیر روز و صورت مجلس مذکور در ماده ۱۱ قید خواهد شد

ماده نهم - برای ثبت و تصدیق هر علامت مبلغ ده تومان و برای هر اظهار نامه مبلغ دو تومان به صندوق دولت عاید و در مقابل تبرع مخصوص دولت روی اجازت نامه و اظهار نامه ها الصاق خواهد شد

ماده دهم - اعتبار اجازه فقط ده سال است و پس از انقضای این مدت بتدریج فوق باید تجدید شود و الا ممکن است پس از یکبار اخطار در مجله علامات صنعتی و تجارت و انتظامی مدت یکسال اجازه استعمال عین و با شبیه آن بدیگری داده شود باضافه مجاز

ماده یازدهم - علامتی که متعلق به غیر است و به ثبت رسیده است عینا یا با تغییر و اصلاح و یا کسر و اضافه نمیتوان استعمال کرد

تعمیر - استعمال علامت صنعتی و تجارتی با تغییر و اصلاح و یا کسر و اضافه بطوری که اسباب اشتباه برای خریدار نشود با اجازه وزارت تجارت مجاز خواهد بود

ماده دوازدهم - ورود اشياء و انصاف مختلفه از خارجه بداخله مملکت با طلافی که بموجب این قانون قلم شناخته شوند ممنوع است و نسبت بانها مقررات قانون راجع باشياء ممنوعه مرعی و مجری خواهد شد

ماده سیزدهم - ثبت و تصدیق هر علامت که برخلاف مقررات این قانون

بعمل آمده باشد خالی از اعتبار اعلان خواهد شد

نسبت به علامتی که از تاریخ تحصیل اجازه از آن سه سال برای مقصود و یا مقصدی که گرفته شده اند استعمال نشود همان رفتار خواهد شد

ماده چهاردهم - اتباع خارجه که در ایران دارای تأسیسات صنعتی و تجارتی هستند یا اجناس یا مالک خود ایران اوسال مجازند در صورت ایفای ترتیبات مقرره این قانون از فواید آن بهره مند خواهند شد

ماده پانزدهم - دولت میتواند بواسطه اقرار دادهای بین المللی استعمال مقرر لایحه علامات صنعتی و تجارتی اشياء دخله و یا خارجه را حاکم در خارج از حدود ایران به صنعت و تجارت مشمول هستند در صورت ایفای شرایط مقرر این قانون و بشرط معامله متفاهه نسبت به علامات ایرانی در ایران تأمین نماید علامات صنعتی و تجارتی خارجه ممکن است بر وفق شرایط عینی که از طرف وزارت تجارت مقرر خواهد شد بوسیله قفسولگری های دولت علیه نیز در خارجه برای ثبت و تصدیق و وزارت تجارت فرستاده شود

ماده شانزدهم - وزارت تجارت علامات صنعتی و تجارتی اجازه داده شده و معومات لازمه و اطلاعات و احکام قضائی راجعه بآنها و بصلاح هوائین و نظامات و عیود و غیره مربوط بعلامات صنعتی و تجارتی را در قسمت مخصوصی از مجله تجارت و فلاحت بطبع رسانیده اقتدار خواهد داد

تعمیر - شعب و انتشار علامات صنعتی و تجارتی تصویب شده نماید بیش از مدت ششماه بتأخیر بيفتد

ماده هفدهم - طریق اجرای این قانون بتوسط نظامنامه مخصوصی که بتوسط دولت میرسد مین خواهد شد

ماده هیجدهم - وزارت تجارت و عدلیه و داخله و خارجه و مالیه و عیادت در قسمت راجعه بتجود قلمور اجرای این قانون میباشد - این قانون که مشتمل بر هیجده ماده است در جلسه پانزدهم تیر ماه ۱۳۰۴ شمسی بتوسط مجلس شورای ملی رسیده رئیس مجلس شورای ملی مؤذن مملکت

قانون اجازه ساختن خطوط

آهن اسبی و سیمه مملکتی

ماده اول - مجلس شورای ملی ساختن خطوط آهن اصلی و سیمه مملکت را بدولت اجازه میدهد و دولت مکلف است پس از جلب تشخیص لازم و مطالبات صحافی در فوائد اقتصادی و سیاسی و نظامی بت یا چند خطاطمه که ساختن آنها را مقدم بر خطوط دیگر بداند شعبه را بتوسط شورای عیاده و تصویب مجلس را در انتخاب آن خطوط تحصیل نماید

ماده دوم - دولت مکلف است پس از تهیه نقشه مقدماتی برای ساختن راه آهن ترتیبی را که نافع و ضرر کمترین را میداند پس از تصویب مجلس شورای عیودم اجرا بکفایت و مواد اولیه که برای ساختن راه آهن لازم است و تهیه آن در مملکت امکان دارد باید

در خود ایران تهیه شود و کارخانه آهن آب کتی برای این کار در ایران از طرف دولت ایجاد شود

ماده سوم - برای تهیه نقشه مقدماتی راه و نقشه ترتیب استخراج آهن و شناس کارخانه آهن آب کتی در ایران دولت مجاز است بتأخیر متعین است و یک نفر متخصص آلمانی بلافاصله پس از تصویب این قانون و عده صحافی مجلسین ایرانی استخدام نماید

تعمیر - حقوق دولت مستخدمین سربود در ماده فوق در سال پانزدهم واریست و پنج هزار تومان و مدت استخدام آنها بیشتر از دو سال نخواهد بود

ماده چهارم - برای تأیید و تخریج تشخیص و سایر خارج اشته بر داری مبلغ دوپست و پنجاه هزار تومان از محل عواید قند و چغلی دولتی اختیار داده میشود

ماده پنجم - وزارتین موافقت نامه و ماده هر یک در حدود وظائف خود مأمور اجرای این قانون هستند این قانون که مشتمل بر پنج ماده است در جلسه پانزدهم تیر ماه ۱۳۰۴ شمسی بتوسط مجلس شورای ملی رسیده



وصفیات فعلی راه	مسافت از مبدأ	مسافت از مقصد	خطوط فرعی	خطوط اصلی بین طهران و سرحدات مملکتی
شرط طهران و قزوین بهمانند سایر راههای مستقیم جهت تعمیر اموال و خرید و فروش موجود است این راه به واسطه راهی که از آن گذشت و اکثرش از ۲۹ کیلومتر تجاوز نمی کند احداثیون برای تهیه آب موجود است	۷۷۱	۲۰۵	طهران - سرحد شهربری - سرحد خسروی - سرحد بین النهرین	طهران - سرحد شهربری - سرحد خسروی - سرحد بین النهرین
راه بین قزوین و زنجان سنگ وری شده در استان اسباب تجارت غارت است	۷۴۳	۱۸۹	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
راه بین زنجان - جلفا - لاشوشه است و بیشترین مطابق شرح نمره ۱ میباشد		۲۲۴	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
بعضی قسمتهای راه سنگریزی شده است		۱۴۴	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۱۸۹	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۲۰۵	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان

وصفیات فعلی راه	مسافت از مبدأ	مسافت از مقصد	خطوط فرعی	خطوط اصلی بین طهران و سرحدات مملکتی
بعضی قسمتهای راه سنگریزی شده است		۱۹۸	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
راه آسفالته - از شیرشوم و قشلاق مطابق شرح نمره ۱ میباشد		۱۷۰	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۴۸	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۴۵	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۹۰	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۷۴	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۱۴۴	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۱۹۷	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۲۰	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۸	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۲۵	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۶۲	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۶۷	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۸۳	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان
		۱۰۷	قزوین - زنجان	قزوین - زنجان

مالیه

وزارت مالیه عبارتست از ادارات و دفاتر و سرویس های مرکزی و ادارات مالیه ایالتی و ولایتی

۱- تشکیلات

مرکز وزارت مالیه

- ۱- دفتر وزیر مالیه
- ۲- دفتر رئیس کل مالیه دکه، میسور Dr. A. C. Millspaugh
- ۳- دفتر معاون اداری ریاست کل مالیه که تقبیل کل هر ضمیمه آن است
- ۴- اداره عیادت دنان
- ۵- اداره گمرکات
- ۶- اداره محاسبات کل
- ۷- خزانه داری کل
- ۸- اداره غلظتات ملکی
- ۹- اداره استخدام کشوری
- ۱۰- سرویس اوراق
- ۱۱- سرویس ملزومات کل
- ۱۲- بنراب خانه
- ۱۳- دیاسلات و ضبط کل دکایته
- ۱۴- ادارات مالیه ایالتی و گروهای

اسرکائی در آن ادارات ست ریاست دارند
خاوس
آذربایجان
خراسان
کرمان

۱- مطابق شرح فوق در اغلب شهر های فوق المکر مباحثخانه و کاروان و بنزین موجود است ولی ستر آن است که مسافری همیشه با خود تخت خواب سفری و چند پتو برداشته و در زمستان هم تون بعضی نقاهت گروستانی و هوای آن سرد است احتیاطا باید لباسهای گرم همراه داشته باشند

۲- در محرم شهر بنزین موجود است و در اغلب نقاط این راه بلافاصله های کم که حداکثرش ۲۵ کیلومتر است موجود است و با داشتن این مثل آب باران احتیاطا در تمام راهها (خبر از راههای دوداب - کرمان - نزداب) چربند که فواصل بین ایستگاه های که دارای آب است کم است باید بیشتر آب همراه داشته باشند (اتومبیل میتوان، هیور باید

۳- پنج راه و کلیه ایالت های راه اخیراً لغو شده است و فقط بعنوان حق التیث از اتومبیل های شخصی مبلغ سی فران در ماه و از اتومبیل های گرایه مبلغ ۵۵ فران در ماه دریافت میکنند



تفصیل حوالات
ایالت ایران
تهیه بودجه

از طرف وزارت شاهانه و مؤسسات ملکی هر سال برای سال بعد مطابق استقالات بر آوردی خود بودجه تهیه و وزارت مالیه ارسال میدارند و بعد از وصول کلیه بودجه وزارتخانه ها بعد از آنکه وزارت مالیه موافقت نمود وزارت مالیه بودجه کل ملکی را (بودجه جمع و تفریق) تهیه و توسط مقام ریاست وزارت محاسب شورای ملی تقدیم میباید تهیه بودجه توسط اداره محاسبات کل میشود و بمطابق قانون محاسبات عمومی صد ماه قبل از شروع سال جاری برای سال بعد بودجه جمع و تفریق ملکی باید حاضر و تقدیم شود بودجه عیادت بر آوردی برای سال ۱۳۰۵ مطابق جدول صفحه ۱۶۱ بودجه مخارج بهداشتی برای سال ۱۳۰۵ مطابق جدول صفحه ۱۶۲ بانک حایه ایران (بانک سابق استقراضی) مستقیماً مطابق عهدنامه مودت منعقد بین دولت ایران و روس بدوالت و ملت ایران بخشیده شده است عیادت مشغول جمع آوری مطالبات خود میباشد و دادوستد بانکی در آن مؤسسه نمیشود و قروضی هم که مردم و اشخاص از بانک میبور داشتند با میزان بانصد تومان بهر گس که طالب داشت پرداخته شد و پرداخت قروض بیش از مبلغ بانصد تومان موصول به جمع آوری سایر مطالبات بانک است وزارت مالیه پیشنهاد چند مؤسسه بنام

طهران
کرمانشاه
خوزستان
گیلان

- ۱۵- ادارات مالیه ولایتی در تحت ریاست رؤسا و پشکاران ایرانی
- عراق
- رواجرد
- قم
- اصفهان
- خراسان
- مازندران
- تهران
- شاهرود
- زنجان

ادارات مرکزی و مالیه های ایالتی و ولایتی هر یک تنوع خود مشغول مستقیم ریاست کل مالیه (دکتر میسور) هستند قسمتی هم آوری مالیه ها را سایر عوارض دولتی نقدی و جنسی مستقیم غیر مستقیم از آنهاست که در مقابل و حرمه مانده خبر یا باندول باطل می شود و یا بدون خبر وصول میشود و هر قسم عوارض دیگری که بشود دولت از هر منبع و محلی بجمع و وصول در میاید به وزارت شایسته اداره نامه آن است ادارات و سرویس های که فوق اسم برده شد هر کدام در تحت اختیار خود دارای شعب مختلفه دیگری هستند

محاسبات کل
وظایف و دیون عمومی
رسیدگی محاسبات

بایست مجلس شورای ملی نحوه است که یکی دو نفر از ایشمادان تصویب شده و بقیه در شرف انجام است بانک مقرر ملی ایران بانک دهی بانک فلاحی (۱) چون وجوهی که از محل تقاعد جمع آوری شده مبلغ قابل بالغ گردیده و جمع مبلغ مهمی در بانک محل از جریان تجارت باز میماند و عوایدی هم از آن بهر حاصل میشود بنا بر پیشنهاد وزارت مایه مجلس شورای ملی تصویب کردند که مؤسسه رهنی از محل وجوه تقاعدتسیس شود و هیأت وزیران بایست دستور تاسیس آن بدهد که در ضمن قانون ذیل مؤسسه مذکوره را افتتاح نماید

قانون اجازه تأسیس مؤسسه رهنی از محل وجوه تقاعد

ماده اول - وزارت مایه بجزر است بانک باب مؤسسه رهنی تاسیس نماید این مؤسسه پس از تصویب بانک دوستی که موجب قانون نتیجه ایجاد میشود یکی از شعب آن بانک محسوب خواهد شد

ماده دوم - مؤسسه رهنی مقرر بایست هر غرضی که میسر گردد بایست بسدی نه در سال دوران حق الحفظه دریافت خواهد نمود و در مقابل هر غرض اجناس متقول قابل فروش وثیقه گرفته خواهد شد که مبلغ قرطبه پیش از دو اش قیمت حقیقی آن اجناس در موقع استقراض بوجه باشد

تبصره - مبلغ قرطبه بایست هر دو خواهی از چهار صد تومان نباید تجاوز کند و

بهر وام خودی که تا میزان چهار صد تومان گرفته باشد تا عرض سابق خود را تسویه کرده است قرطبه دیگری داده نخواهد شد

ماده سوم - برای تهیه سرمایه این مؤسسه وزارت مایه مجاز است مستی از وجوه حاصل را که بعنوان استقراض از صندوق تقاعد منظور می شود در مؤسسه مقرر نماید و مبلغ وجه استقراض شده در هیچ موقع بایست از سه خشت کلیه وجوه تقاعد تجاوز نماید

تبصره - وزارت مایه مجاز است برای الانقضای شعبه های مؤسسه مقرر را در ولایات ایجاد نماید

ماده چهارم - مدام که شعبه در صندوق مایه تاسیس و اود نماید و در هر دو غرض دیگر را از صندوق تقاعد استقراض خواهد نمود و در این صورت همیشه ممالک خشی نقد بایست در مؤسسه موجود باشد

ماده پنجم - مؤسسه رهنی می تواند اموال قدیمی که مدت آنها کمتر از یک سال نبوده بشرطی که مؤسسه بجزر در تصرف باشد قبول نموده و در این صورت در وقت از حق الحفظه حصه مؤسسه از بایست مراعات مقرر مذکور می گیرد به صاحب اموال خواهد داد تبصره - مؤسسه رهنی سند رسو بضمائم دولت به صاحب اموال خواهد داد

ماده ششم - عواید مؤسسه رهنی پس از تادیه خارج اداری ضمن سرمایه مؤسسه را تشکیل خواهد داد

ماده هفتم - وزارت مایه مقرر اجرای این قانون و تکلیف است از تاریخ تصویب در ظرف سه ماه اولاً بضمائم مؤسسه را تهیه و به تصویب هیئت دولت رسانده و ثانیاً مؤسسه مقرر را تاسیس نماید

ماده الحاقیه - مایه هر دو می که در سایر معادلات مستقراضی مؤسسه و اشخاص بعنوان حق الحفظه ممالک نصیب و مال الاجاره معمول می باشد حداکثر آن صدی درازده خواهد بود و حداکثر عدلیه بایست به بقای که مازود در این فوق قرار داده شود حکم نخواهد داد

این قانون که مشتمل بر دوازده ماده و یک ماده الحاقیه است در جلسه دوم آبان ماه ۱۳۰۵ شمسی به تصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی

(۲) بانک فلاحی و صنعتی / نمونه انحصاری که لایحه آن تقدیم مجلس شورای ملی شده است

(۳) تاسیس بانک مستقل ملی ایران برای رفع حوائج اقتصادی ملت ایران که لایحه آن تقدیم مجلس شورای ملی شده است

قانون خروج خلا و نقره از سرحدات الله بوشه نیست که خروج خلا و نقره از بانک صنعتی به ثبوت بانک وارد مایه و قانونی که برای خروج طلا از فوق مایه وضع شده بود موقت مقرر آن سیر شده بود بحسب پیشنهاد وزارت

مجلس شورای ملی مقرر است که اثر به منع خروج طلا و نقره و منع نمودن که بدار مدت شصت روز مهلت برای خروج مسکوکات نقره خارجی (روپیه و شیره) دیگر هیچ قسم فلزات قیمتی از سرحدات مملکت خارج نشود

الغای مالیات

وزارت مایه چون باین نکته متوجه شده که وصول مالیات های مختلفی که باسم مالیات بلدی در شهرها ایالات و ولایات تیرا می شود موجب مزاحمت اشخاص است و از این گذشته دولت هم برای جمع آوری آنها اغلب دچار زحمت میشود مالیاتی باسم مالیات بر نه وضع نموده و سایر مالیاتهای بلدی را به رسم درسم که دریافت نمینود ملغی نمود

(قانون در تیرا سه دایه ۱۳۰۵ مصادف ۷۱ دوج شده است

موجب پیشنهاد وزارت مایه مالیات بر نه بکلی ملغی و تیرا بر نه آزاد است و همچنین سایر کتب و آهک از مالیات معاف است

تغییری

چون وصول مالیاتهای مختلف برای اینکه باره از املاک برور زمان نقصان نموده و عوایدی حصه سابقا از آنها برداشته میشد دیگر نیلوث و همچنین اغلب از املاک برور زمان آزاد شده

تاریخ بوزارتخانه و مؤسسات دولتی گسیل داشته که امور محاسبیت و جمع آوری عواید و پرداخت مخارج توسط آنها بعمل آید.

صورات عایدات برآوردی

برای سال ۱۳۰۵

۱ - عایدات داخلی و گمرکات

مالیات مستقیم قندی	۲۵۰۸۴۰۰۰
مالیات مستقیم جندی	
(خرواری - ۷ قران)	۱۰۶۸۸۰۰۰
خالصجات قندی	۴۹۹۰۰۰۰
خالصجات جندی	۶۸۲۱۰۰۰
مالیاتهای غیر مستقیم	
تریاک	۱۲۵۰۰۰۰۰
دخانیات	۱۴۰۰۰۰۰۰
رسومات	۴۰۰۰۰۰۰۰
سایر مالیاتهای غیر مستقیم	۴۵۰۰۰۰۰۰
گمرکات	۹۵۵۰۰۰۰۰
	۱۸۷۰۹۱۰۰۰

۲ - امتیازات

نقط جنوب	۳۸۷۰۰۰۰۰
بانک شاهنشاهی	۱۶۰۰۰۰۰
خاک سرخ	۲۰۰۰۰۰۰
تلفون	۲۰۰۰۰۰۰
	۳۹۰۸۰۰۰۰

۳ - منفوقه

مطبعه مجلس و غیره	۴۶۰۰۰۰۰
ضرائع	۴۰۰۰۰۰۰۰
منفوقه	۱۰۰۰۰۰۰۰
	۴۰۶۰۰۰۰۰

و کمتر از آنچه که حق باید بدولت مالیات بدهند میپردازند بر حسب پیشنهاد وزارت مالیه مجلس شورای ملی بموجب قانون مالیات املاک ارضی و درای (در تقویم سنه ماضیه ۱۳۰۵ صفحه ۷۷۱ درج شده) مالیات های سابق را بموجب این قانون معاف نموده و بر طبق قانون فوق الزامات و دواپ مالیات گرفته خواهد شد.

خزانه داری کلی

خزانه داری کلی یکی از مؤسسات و ادارات تابعه وزارت مالیه است که در سنه ۱۳۰۲ تاسیس شده و عیناً در تحت ریاست ستر مکانیکی است این اداره محل تمرکز عواید ملی است که بهر اسم در هر محیطه وصول در میآید و همچنین کلیه پرداختهای قانونی و مبارزه از کلیه وجوهانی که از طرف مجلس شورای ملی اجازه پرداخت آن بدست (وزارت مالیه) اعطاشده اوطاف آن اداره پرداخت میشود.

این قبیل اجازه پرداختها یا در ضمن بودجه پیشنهادی پیش می آید و یا اینکه بعد وزارت مالیه لزوم یک شرحی را در تحت لایحه علیحدسه به مجلس پیشنهاد میشود.

برای اینکه عوائد دولت بهتر متمرکز شود و همچنین بهتر وزارت مالیه در جمع آوری آنها موفق شود در کلیه وزارتخانهها و مؤسساتی که عایدی زیادی داشتند مثل عواید پست و تلگراف عواید معادن و جنگلهای و میاه و تذکره و عواید حقوقی عواید مدارس و موقوفات و غیره یک نفر

صورات مخارج پیشنهادی

برای سال ۱۳۰۵

۱ دیار - کابینه سلطنتی و والا حضرت	۴۸۰۰۰۰۰۰
۲ مجلس شورای ملی	۴۲۹۲۶۶۰
۳ کابینه هیئت وزراء	۵۹۴۷۵۰
۴ وزارت جنگ - کل	۹۴۰۰۰۰۰۰
۵ محصلین پاریس	۶۷۳۰۰۰۰
۶	۵۵۸۰۰۰۰۰
۷ وزارت مالیه - کل	۳۱۱۲۰۰۰۰
۸	۸۷۵۰۰۰۰۰
۸ (۱) وزارت مالیه - سرانجام	۱۲۵۰۰۰۰۰
۹ وزارت داخله و نظم	۱۷۲۰۱۵۷۶
۱۰ وزارت پست و تلگراف	۱۷۷۸۰۰۰۰
۱۰ (۱) تعمیر خطوط ما - تکمیل	۵۰۴۰۰۰۰۰
۱۱ وزارت عدلیه	۶۸۰۰۰۰۰۰
۱۲ وزارت قوایده عامه - کل	۲۱۶۶۹۸۰
۱۲ (۱) وزارت فوائد عامه - مؤسسات با ستور	۲۱۲۶۸۰
۱۲ (ب) وزارت فوائد عامه - طرق	-
۱۲ (ت) -	-
۱۲ (ث) وزارت فوائد عامه - راه آهن	۲۱۴۰۰۰۰۰
آذربایجان	۸۲۵۸۰۷۲
۱۴ وزارت خارجه	۸۷۲۹۹۱۵
۱۴ (۱) وزارت معارف - موزة ملی	۳۰۰۰۰۰۰۰

وزارت خانه ها

۴ - وزارت خارجه	۲۰۰۰۰۰۰۰
تذکره و شانس لری	۲۰۰۰۰۰۰۰
۵ - وزارت داخله	۸۰۰۰۰۰۰۰
نظم	۸۰۰۰۰۰۰۰
۶ - وزارت عدلیه	۱۰۰۰۰۰۰۰۰
عایدات عاقلانی و ثبت اسناد	۱۰۰۰۰۰۰۰۰
۷ - وزارت پست و تلگراف	۶۷۹۳۰۰۰۰
پست	۵۰۰۰۰۰۰۰
تلگراف	۸۰۰۰۰۰۰۰۰
۸ - وزارت معارف	۱۰۷۹۳۰۰۰۰
شهریه شاگردان مدارس - نوامی چهار	
شاهی و خرواری یکقران یک در صد	۱۴۰۰۰۰۰۰۰
حقوقات - خیرات و غیره	۱۳۰۰۰۰۰۰۰
۹ - وزارت فوائد عامه	۳۵۰۰۰۰۰۰
مؤسسات رهنی	۴۰۰۰۰۰۰۰۰
خشد آهن آذربایجان و پل آهن	۵۵۰۰۰۰۰۰۰
معادن	۳۰۰۰۰۰۰۰۰
جنگل ها	۳۰۰۰۰۰۰۰۰
شیلان	۵۰۰۰۰۰۰۰۰
مدرسه و تک و ری	۴۰۰۰۰۰۰۰۰
منقره	۵۲۴۰۰۰۰۰۰
جمع کل	۲۵۶۱۲۷۰۰۰۰

۱ - پس از سی سال خدمت و شصت سال عمر
۲ - در صورت داشتن ۵۵ سال عمر و پست و پنج سال خدمت مشروطه ای که بیست سال آنرا متصدی شغل بوده باشد و هرگاه تحصیل قوا و مذهب و علمی مانع شود و این باشد تا سن هفتاد نیز میتواند مشمول خدمت باشد ولی در هفتاد سالگی باید حتماً از خدمت معاف شوند.
دولت نیز میتواند با شرایط ۱ و ۲ مستعفی را معاف نماید.
ماده ۳۴ - هر يك از مستخدمین که بر طبق ماده (۱۳) تقاعد خود را تقاعد نمود یا تقاعد شد حق اخذ حقوق تقاعدی از دولت خواهد داشت و اهداء آن از روزی است که مقرری خدمت داده میشود.
ماده ۴۵ - میزان حقوق تقاعدی مساوی است با يك هفتم حد وسط مقرری سه ساله اخیر خدمت مشرب در عتبات خدمت.
ماده ۱۶ - مستعفی که عیال یا بواسطه حادثه نارس شده و از کار کردن بازماند بدون رعایت مدت خدمت تحت بلا کسر مقرری آخرین خدمت خود را تمام الامر بطور وظیفه دریافت میدارد ولی هرگاه حادثه مذکور در نتیجه ابقاء وظیفه یا برای نجات شخصی از آسایش روی دهد دو تحت بلا کسر مقرری مزبور در حق آن شخص برقرار

خواهد شد یا رعایت بشکست تحت بلا کسر تحت مذکور از میزان حقوق تقاعدی که ممکن بود مطابق ماده ۴۵ مستخدم مزبور داده شود کمتر نباشد و الا مبلغ اکثر را دریافت خواهند نمود.
ماده ۲۷ - هرگاه یکی از مستخدمین که پس از تقاعد رسیده اتم از تقاعدی که در سر خدمت هستند یا آبائی که متقاعد شده اند فوت نمایند تقاعد حقوق تقاعدی که دریافت میکردند است با آنکه بود اخذ نماید بطور مساوی و در صورتیکه در ماده (۲) قانون وظائف و مقررات ۱۳۲۶ مقرر شده است بر ملازم برادر و خواهری که در کفالت حقوقی بوده اند داده میشود و هرگاه در نتیجه ابقاء وظیفه گنت شود به موجب تبیینی نصب دولت آن حقوق در حق ورثه برقرار میشود و حق اخذ وظیفه برای ورثه از روز بعد از فوت بگنجل خواهد بود.
ماده ۴۸ - مستعفی که قبل از رسیدن سن تقاعد مشورت و مشمول مقررات است اخیر ماده ۲۷ نیست مدد يك نشاء اصل کتب و کتابی که به حقوق تقاعد و شرایط و روات مستخدمین داده اند بوجه آنها که در قسمت اول همان ماده تصریح شده است دقت بالایی بر داشته خواهد شد.
ماده ۴۹ - ورثه مستعفی که مطابق ماده (۴۷) مستحق اخذ وظیفه زنیات میشوند باید شرایط قبل را دارا باشند.
۱ - ورثه مذکور کثرتراست سال داشته باشد

۲ - ورثه. انشت شوهر اختیار کرده باشد.
سهی وراثت مذکور که است شرط دارند یعنی این من بوند و سهی و رفته اند که شوهر اختیار کرده یا بعد اختیار نماید و همچنین سهی آنها که فوت شوند سهی سایر وراثت افزوده میشود.
ماده ۵۰ - میزان وظیفه که مطابق ماده ۲۷ و ۴۹ در حق ورثه برقرار میشود کمتر از مابقی ده تومان نخواهد بود مگر اینکه اصل حقوق تقاعدی شخص متوفی کمتر از ده تومان باشد در اینصورت کلیه آن در حق ورثه برقرار خواهد شد.
ماده ۵۱ - مستعفی که در حین انتشار خدمت بعد تقاعد رسند یا فوت نمایند مشوقی که آنها و وظیفه که برایشان تلقین میکرد از روی اصل مقرری مقامی که دارند محسوب خواهد شد.
ماده ۵۲ - هر يك از مستعفی که پس از محاکمه و ثبوت انصاف محکوم با قصاص تمام از شغل دولتی گرفته اند حقوق تقاعد یا انتظار خدمت نخواهند داشت.
ماده ۵۳ - ترک تبعیت ایران و حکومت قیام و اقدام بر علیه حکومت می موجب محرومیت از حقوق انتظار خدمت و تقاعدی خواهد بود.
ماده ۵۴ - هرگاه اشخصی که بموجب این قانون حقوق تقاعدی میگردد مرتکب تصدیق شوند که بموجب حکم عدلیه اسالت یا تبعاً از حقوق اجتماعی محروم

شوند از حقوق تقاعدی شخصاً محروم خواهند بود لیکن با عائله آنها همان رفاهاری خواهد شد که با وراثت متوفیان متقاضین از خدمت میشود.
ماده ۵۵ - با داشتن حقوق تقاعدی یا وظیفه اخذ هرگونه موجب و مستعفی دیگری از خزانه دولت ممنوع است و اگر شخص متقاعد بتقاضی مجدداً مریع خدمت موظفی در ادارات دولتی بشود در مدت صدی آن خدمت حقوق تقاعدی را دریافت نمیکند ولی مدت خدمت جدید او منظور و پس از خروج از خدمت از باب این مدت بیژالی که در ماده ۴۵ مقرر است بر حقوق سابق او افزوده میشود.
ماده ۵۶ - بجن موارد استیفای حقوق دولت توفیق حقوق تقاعدی در اقبال حکومت حاوی با عناوین دیگر از این قبل اکیلا ممنوع است.
ماده ۵۷ - از مقرری مستعفیین موظف دولتی بدون استثناء وجوه ذیل کسر و بستموی تقاعد و وظایب و روات مستعفیین قبول میشود.
۱ - صدی پنج از مقرری ماعیاله
۲ - مقرری يك ماهه مستخدم در موقع ورود به خدمت دولت.
۳ - مبلغ اضافه مقرری هائیکه بعدها مستخدمین داده میشود در ماه اول اخذ آن اضافه
۴ - وجوهی که ممکن است در موقع مرخصی از مقرری مستعفیین کسر شود.
۵ - وجوه حاصله از حکومت و جرائم اداری مستعفیین.

تیمبره - غیر از موارد فوق هیچ عنوان نباید چیزی از مقرری مستخدمین کسر شود.

ماده ۶۸ - مستخدمین جزء وزارتخانهها و ادارات که مشمول ماده (۱۵) نیستند موافق نظامنامه داخلی وزارتخانه و ادارات مربوطه بدرجائی تقسیم میشوند و مدام که قانون مخصوص برای حقوق اتعاده و وظائف آنها تصویب نشده است مقررات فصل چهارم در باره آنها رعایت خواهد شد.

ماده ۶۹ - برای اینکه مستخدمین و منظرین خدمت فعلی بتوانند نسبت حقوق تعاد از مقررات این قانون استفاده کنند باید کسورات مندرجه در مقررات ۳ - ۴ و ۵ ماده (۵۷) این قانون را ناپه نمایند و پرداخت کسورات راجعه بتقرری منهای آنها به نسبت ذیل خواهد بود.

۱ - برای مستخدمینی که در حین اجرای این قانون کمتر از پنجاه سال خدمت دارند تا موقع تقاعد صدی پنج و نیم

۲ - برای مستخدمینی که بیش از پنج و کمتر از ده سال خدمت دارند تا موقع تقاعد شش در صد

۳ - برای مستخدمینی که بیش از ده و کمتر از پانزده سال خدمت دارند تا موقع تقاعد شش و نیم در صد

۴ - برای مستخدمینی که بیش از پانزده و کمتر از بیست سال خدمت دارند تا موقع تقاعد هفت در صد

۵ - برای مستخدمینی که بیش از بیست سال و کمتر از بیست و پنج سال خدمت دارند تا موقع تقاعد هفت و نیم در صد

۶ - برای مستخدمینی که بیش از بیست و پنج سال خدمت دارند تا موقع تقاعد هشت در صد

ماده ۷۲ - میزان حقوق تقاعدی نسبت بمستخدمین که در حین اجرای این قانون بشرایط مقررة ماده (۴۳) بعد تقاعد رسیده اند

مساویست با یکصد و بیست حد و سی مقرری سه ساله اخیر خدمت ضربدر عدد سنوات خدمت

جدول ترفیع

اسامی مراتب	حداقل مدت قانونی توقف در هر مرتبه	حداقل مجموع سنوات برای ارتقاء بر توبه	حداقل حقوق تومان	حداکثر حقوق تومان
استاد	یکسال	۱		
۱ ثبات	۲	۲	۳۶	۲۷
۲ منشی سوم	۲	۵	۴۶	۳۹
۳ منشی دوم	۲	۷	۵۲	۶۰
۴ منشی اول	۳	۹	۶۸	۷۹
۵ رئیس شعبه	۴	۱۲	۹۲	۱۰۷

۶ رئیس اداره	۳	۲۵	۱۴۱
۷ معاون اداره	۳	۱۸	۱۶۱
۸ رئیس اداره	۳	۲۱	۲۴۷
۹ مدیر کل	۳		۲۱۲

تعارف خدمت

مقتضای آئین نامه ۸۶۳۹ - ۷۲۳۰۴ مدارک رسمی برای اثبات قصدی خدمت برقرار قبیل است

۱ - فرمان هیوبی
۲ - حکم وزارتخانه
۳ - حکم اداری که بدادن احکام

انتصاب قانونا مجاز بوده اند (در این سه مورد باید مدلل گردد که فرمان یا حکم جاری شده است)

۴ - لیست پرداخت حقوق که بامضای مستخدم رسیده باشد
۵ - بودجه اسمی

۶ - مینوت و توضیحات رسمی اداری که بامضاء مستخدم تهیه شده و تصدی خدمت را مدلل نماید

مقتضای آئین نامه ۲۹۴۸۳ - ۷۲۸۰۳ در موقعیکه تاریخ تولد مستخدمین معین نباشد باید تاریخ تولد از روز اول

رج بداد شود در ترفیع خدمت معین گردد چنانچه تاریخ رج تولد معلوم نباشد تاریخ تولد از روز اول سال بعد از تولد معین میشود

مقتضای آئین نامه ۱۲۷۸۱ - ۲۳۰۳ در موقعی که نمیت تاریخ رج تولد معلوم نباشد تاریخ تولد از روز اول سال بعد از تولد معین میشود

مقتضای آئین نامه ۱۲۷۸۱ - ۲۳۰۳ در موقعی که نمیت تاریخ رج تولد معلوم نباشد تاریخ تولد از روز اول سال بعد از تولد معین میشود

۶ رئیس اداره	۳	۲۵	۱۴۱
۷ معاون اداره	۳	۱۸	۱۶۱
۸ رئیس اداره	۳	۲۱	۲۴۷
۹ مدیر کل	۳		۲۱۲

باید از روز اول سال بداد و رود خدمت محسوب شود

تصویب نامه ۱۶۲ - ۱۳۰۴ وزارت عظام اشخاصی که تربیت احکام و فرامین قبل از اكمال سن ۱۸ سالگی بخدمت دولتی پذیرفته شده اند ایشاد خدمتشان از برج اول سال نوزدهم عمرشان محسوب میگردد

مقتضای آئین نامه ۳۱۱۰۱ - ۸۰۴ حکماتی که از روز اول سال ۱۳۰۲

بدهد مشمول خدمت بوده اند اهم از اینکه از بابت سال ۱۳۰۲ حقوق با احترا به آنها داده شده باشد یا داده نشده باشد

مستخدم رسمی هستند مشروط بر اینکه قبل از میزان ۱۲۹۹ سابقه خدمت داشته باشند

ورود بخدمت در ولایات

ماده ۷۴ قانون استخدام ا - اتمام که مدارس متوسطه در ایالات و ولایات تأسیس نشده داوطلبان بخدمت رسمی در ادارات ایالات و ولایات فقط باید مطابق لازم و شر بطاعت خاصی

مقرره در نظامنامه های مخصوص اداره مربوطه را دارا باشند

مستخدمین نمود و نمی

خلاصه تصویب نامه ۱۲۹۶ مورخه ۳۰۳ و ۲۵۰۳ هیئت وزراء عظام : مستخدمین که قبل از میزان ۱۲۹۹

مأمورین ایران در خارجه رسیده باشد و مأمورین ایران برای ویزای سرحد معادل سفرهای حق ویزا دریافت مبادارند مگر - اتباع خارجه که بایران میآیند حتما باید دارای تذکره بوده و تذکره ضروری هم بویزای مأمورین ایران رسیده باشد قیمة تذکره اتباع خارجه بموجب معامله متقابل میباشد

VII پست و تلگراف

۱ - پست

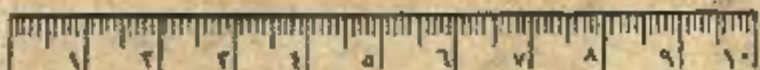
اولا - تعرفه و شرایط مرسولات داخله
(الف) مرسولات
نوع مرسولات تعرفه و شرایط
بازگشت متقابل مع شاهنشاهی حدائق کرایه شاهنشاهی
گزارش پستال دولتی
مطبوعات ۱۰ متقال ۱۰۰ دینار حد
اکثر وزن ۱۰۰ متقال
دو هفته ۱۲ متقال یک شاهنشاهی حد اکثر وزن
۱۰۰ متقال
سنوره ۱۰۰ متقال ۱۰۰ دینار حد اکثر وزن ۷۵ متقال
اوزان کنار ۱۰ متقال ۱۰۰ دینار حد اکثر
کرایه ۶ شاهنشاهی
مراسلات شهری متقال یک شاهنشاهی حد اکثر
کرایه ۲ شاهنشاهی
مراسلات برای اطراف شهر تا دو فرسخ
دو متقال ۲ شاهنشاهی
نوع سفارشی ۱۲ شاهنشاهی

قش رسید
مراسلات بینه شده کرایه مرسوله یا مضافه
۱۰ شاهنشاهی برای ۱۰ تومان قیمت (۵۰ در صد اضافه موقت)

(ب) امانات

۱ - سریم المیزان راند خشکی
۱۰۰ متقال در ۱۰ فرسخ ۹ شاهنشاهی
(۵۰ در صد اضافه موقت) حد اقل
کرایه ۱۰ شاهنشاهی حق بینه ۱۰ شاهنشاهی برای
۱۰ تومان (۱۰۰ در صد اضافه موقت)
حق رسید ۱۲ شاهنشاهی
قبض رسید ۶ شاهنشاهی
۲ - سریم المیزان از راه آب
۱۰۰ متقال در ۱۰ فرسخ ۱ شاهنشاهی با
حد اقل ۱۰ شاهنشاهی برای هر امانت و
حد اکثر ۵۰ فرسخ برای هر هزار متقال
(بدون ۵۰ در صد اضافه موقت)
۳ - نقدی
مطابق تعرفه های فوق معلوم شده
برای سریم و چوب مدور
۴ - بطی البهر
وزن اضافه از ۱۲ من قبول با اختیار
اداره پست
از به یا بالکسی خزان
طهران قم ۷۵ -
عراق ۱۲۵ -
مهمدان ۲ -
کرمانشاه ۳۷۵ -
قم ۵۰ -
مهمدان ۱۲۵ -
کرمانشاهان ۲ -
عراق ۷۵ -

عراق	کرمانشاه	یا بالکسی	۱۵	شاهرود	مشهد مقدس	یا بالکسی	۲۵
همدان	«	«	۲۳۵	سبزوار	نیشابور	«	۲۵
«	بروجرد	«	۲۶	«	مشهد مقدس	«	۱۲۵
تهران	کاشان	«	۲۳۵	نیشابور	«	«	۲۷۵
«	نقطنه	«	۱۷۵	مشهد مقدس	ترید	«	۲۷۵
«	اصفهان	«	۴۵	«	توشیز	«	۱۲۵
کاشان	«	«	۱۲۵	«	گناباد	«	۱۵۰
«	قم	«	۱۵۰	نوبت	ترشیز	«	۲۵۰
تهران	خوین	«	۲۷۵	«	سکاهات	«	۲۷۵
«	رشت	«	۱۵۰	نیشابور	«	«	۱۲۵
رشت	طهران	«	۲	مشهد مقدس	یا بکیران	«	۱۲۵
خرود	همدان	«	۲۵۰	«	فوجان	«	۲۷۵
«	رشت	«	۲۷۵	فوجان	یا بکیران	«	۲۵۰
همدان	خرود	«	۱۲۵	اصفهان	قش	«	۱۲۰
خرود	رنگان	یا بالکسی	۱	«	آباد	«	۱۲۵
تهران	ستار	«	۱	«	شیراز	«	۲
«	شاهرود	«	۲۵	«	آباد	«	۱۷۵
«	سبزوار	«	۳۷۵	«	قش	«	۱
«	نیشابور	«	۴۲۵	اصفهان	نابین	«	۲۷۵
«	مشهد مقدس	«	۵	«	اردکان	«	۱۳۵
«	دامغان	«	۱۷۵	«	یزد	«	۱۵۰
«	«	«	۲۷۵	«	اردکان	«	۲۷۵
«	«	«	۱۲۵	«	یزد	«	۱۲۰
«	شاهرود	«	۲۲۵	اصفهان	عراق	«	۲۷۵
«	سبزوار	«	۲۵	«	خونسار	«	۱
«	نیشابور	«	۳	عراق	گلایگان ناخین	«	۲۷۵
«	مشهد مقدس	«	۴	اصفهان	رشت	«	۴
«	شاهرود	«	۱۵	کرمانشاه	کرند	«	۱۵۰
«	سبزوار	«	۲	«	سرزل	«	۱
«	نیشابور	«	۳۷۵	«	قصر	«	۱۲۵
«	مشهد مقدس	«	۳۷۵	«	شانقین	«	۱۵۰
شاهرود	سبزوار	«	۱۲۵	«	صفت	«	۲۵۰
«	نیشابور	«	۱۷۵	«	کنکاور	«	۲۷۰



يك كره = دسيمتر فرانسوي

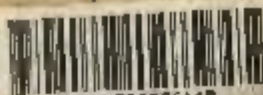


قياس الكيلو

۱۳۰۶

حکومت

سی
CE61
P4H4
1306



10087528396140

کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران